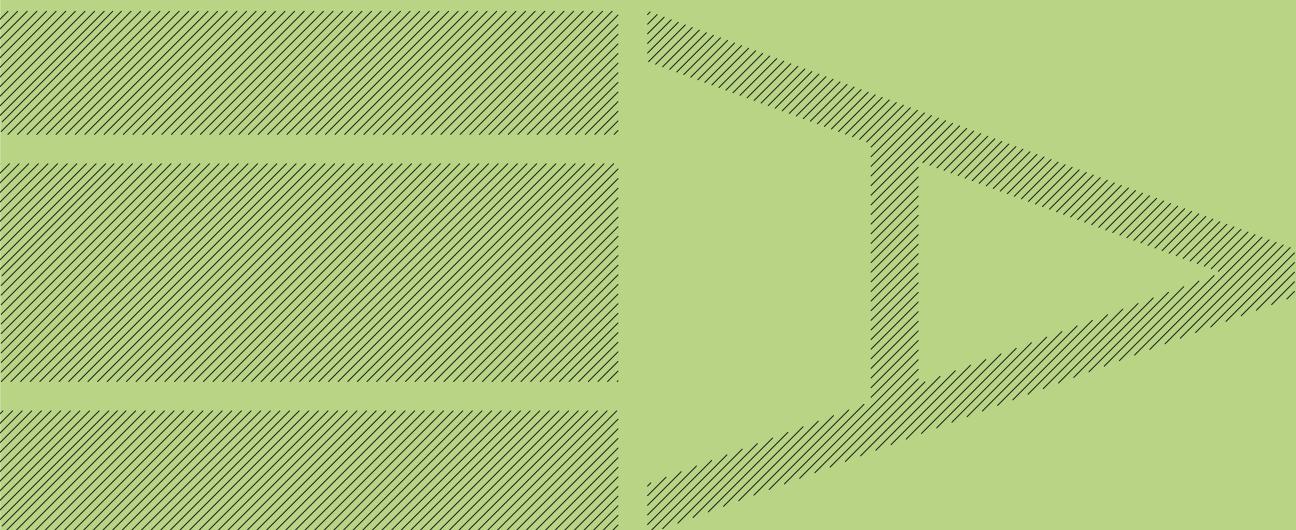

ZBORNICA ZA
ARHITEKTURO
IN PROSTOR
SLOVENIJE

SLOVENE
ARCHITECTURE AND
SPATIAL PLANNING
2011

SLOVENSKA
ARHITEKTURA
IN PROSTOR
2011

Dan arhitektov je osrednji dogodek Zbornice za arhitektov in prostor. Letos poteka že sedmič. Sodi v sklop dogodkov prvega Tedna arhitekture in prostora, katerega častni pokrovitelj je predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk. / The Day of Architects is for the seventh time the main event dedicated to architecture and space, held by the Chamber of Architecture and Spatial Planning. This year it is also part of the new set of events, the Week of Architecture and Space, organized under the honorary patronage of the President of the Republic of Slovenia Dr. Danilo Türk.

Arhitekti o tej temi premišljamo vsak dan ob vsakem projektu. Zaradi konvencionalnih naročnikov in rutinskih rešitev so naše vizije morda manj opazne.

Trenutno zatišje v projektičnih birojih je lahko povod za ponoven premislek o značilnostih prihajajoče arhitekture in načinu, kako jo uresničiti. Vprašati se moramo, kaj bo v arhitekturi zaznamovano kot splošna družbena norma in in kakšnih pogojih bo ta arhitektura nastala. Ali je to prefinjena, morda značilna ali izstopajoča oblika? Domišljena in uporabnikom prilagodljiva urbanistična ali stavbna zasnova? Inovativen, neobičajen in ekonomsko učinkovit gradbeni dosežek? Uporaba revolucionarnega gradbenega materiala? Varovanje okolja? Energetska učinkovitost? Zelena, ekološka gradnja?

Arhitekturna produkcija nastaja pod različnimi vplivi. Odvisna je od družbenih idealov in norm, zahtev in ekonomske moči investitorjev, vizije in znanja projektantov, tehničnih in tehnoloških možnosti graditeljev in proizvajalcev gradbenih materialov. Tudi rezultati arhitekturne produkcije so različni. Družbeno so lahko bolj ali manj priznani. Nekateri zaradi svojih odlik postanejo splošni ideali in pravne norme. Zgodovina arhitekture pokaže, da arhitekturne ideale zaznamujejo že posamične, posebej izpostavljene značilnosti, najboljši dosežki pa so sinteza več atributov. Skratka, jutrišnja arhitektura mora biti kot ozadje zdravega bivalnega in delovnega okolja, kompleksna, prilagodljiva, ekološko in ekonomsko vzdržna. Znanja, potrebna za nastanek le-te, so multidisciplinarna, snovanje pa interdisciplinarno.

Osnova za dobre rezultate so jasno postavljeni cilji in merila javnega interesa. Posebno pozornost bo treba posvetiti ozaveščanju naročnikov in usposabljanju uporabnikov. V procesih načrtovanja, izvedbe in proizvodnje moramo vzpostaviti tesno sodelovanje vseh udeležencev: investitorjev, projektantov, izvajalcev in dobaviteljev z učinkovitimi prenosi informacij, s sistematičnim stalnim izobraževanjem in neprestanim raziskovanjem tekoče produkcije.

Naše stroke imajo v teh procesih osrednje mesto. Zavedati se moramo te vloge in pripadajoče družbene odgovornosti.

Architects think about the future every day on every project. With conventional clients and routine solutions our vision may not always be obvious. The current lull in planning bureaus can be seen as an opportunity to reconsider the characteristics of future architecture and the ways to bring it to life. We must ask ourselves what in architecture will be accepted as a general social norm and under which conditions this architecture will occur. Is it a sophisticated, perhaps characteristic or outstanding form? Accomplished and user-tailored urban or building design? An innovative, extraordinary and economically viable construction achievement? Using revolutionary construction material? Environmental protection? Energy efficiency? Green, environmentally friendly construction?

Architectural production is the result of a variety of factors. It depends, among other things, on social ideals and norms, project requirements, the financial clout of the investor, on designers' knowledge and vision, the technical and technological capacity of builders and manufacturers of construction materials. The results of architectural production are also diverse. They can be more or less accepted by the wider public. With their specific features some of them become generally accepted ideals and legal norms. The history of architecture shows that architectural ideals are distinguished by individual, particularly highlighted characteristics and that the most accomplished achievements represent a synthesis of several attributes. In short, the architecture of tomorrow must be like a background for a healthy living and working environment – complex, flexible, ecologically and economically viable. The skills it requires are multidisciplinary and its design interdisciplinary.

The best results come from clearly set goals and consideration of criteria of public interest. Special attention will have to be paid to raising clients' awareness and user training. The processes of planning, implementation and production call for the closer cooperation of all stakeholders: investors, designers, builders, service providers and suppliers with efficient transfer of information, continuous systematic education and ongoing research of current production.

Our professions play a central role in these processes. It is a role we must be conscious of without losing sight of the social responsibility it bears.

predsednik ZAPS
mag. Andrej Goljar

President ZAPS
Andrej Goljar, MSc, BSc Arch

ARHITEKTURA ZA JUTRI / ARCHITECTURE FOR TOMORROW	7
MIKA CIMOLINI IN ANA STRUNA BREGAR.....	8
PREDSTAVITEV PREDAVATELJTEV IN POVZETKI PREDAVANJ / INTRODUCTION OF THE LECTURERS AND SUMMARY OF THE LECTURES.....	10
MARIJANA ŠIJANEK ZAVRL, ZRMK	11
ŠTEFAN PIŠKUR	12
BOJKO JERMAN	13
STANE TOMC, REMTY	14
NEŽA MOČNIK, VELUX	16
CHRISTOF MÜLLER, BOJAN LEBAR, WEISSENSEER	18
IRENA HOŠPEL, WINERBERGER OPEKARNA ORMOŽ	19
MIRO ŠKVORC, EKO-PRODUKT	20
GINÉS GARRIDO, BURGOS+GARRIDO ARQUITECTOS ASOCIADOS	21
MARKO STUDEN, SCAPELAB	22
ERIK FREUDENTHAL, HAMMARBY SJÖSTAD	24
HUGO MULDER, ARUP	25
THOMAS LECHNER, TRANSOLARR	26
VICTORIA THORNTON, OPEN HOUSE	28
 PRIZNANJA ZAPS 2011 / ZAPS AWARDS 2011	31
ZLATA ŽIRIJA A IN KA / THE GOLDEN COMMITTEE A AND KA	36
ZLATA ŽIRIJA P / THE GOLDEN COMMITTEE P	38
PLATINASTA ŽIRIJA / THE PLATINUM COMMITTEE	40
ČASTNA ČLANA ZAPS / HONORARY MEMBERS OF ZAPS	
KATJA REPIČ VOGELOVIČ	44
PROF. DR. ALEŠ VODOPIVEC	46
PLATINASTI SVINČNIK / PLATINUM PENCIL	
ANDREY HRAUSKY	50
JURIJ ŠADAR IN BOŠTJAN VUGA	52

DIPLOMA / DIPLOMA

DR. ALEŠ MLAKAR.....	56
ANA STRUNA BREGAR.....	58

ZLATI SVINČNIK / GOLDEN PENCIL

DEKLEVA GREGORIČ ARHITEKTI / NASELJE RAZGLEDI	63, 83
ENOTA / ŠPORTNA DVORANA PODČETRTEK	63, 100
MOJCA GREGORSKI, AJDA VOGELNIK SAJE / ŠPORTNA DVORANA KIDRIČEVO	64, 114
ATELJE OSTAN PAVLIN / KOLESARSKA POT BOHINJ	64, 145
MAG. JELKO VALENČAK, UDIA IN SKUPINA NAČRTOVALCEV LOCUS, D. O. O. / URBANISTIČNI NAČRT ŠEMPETRA IN VRTOJBE.....	67, 148
FERDO JORDAN, UDIA IN SKUPINA NAČRTOVALCEV LUZ, D. D. / PROF. JANEZ KOŽELJ, UDIA / MAG. MIRAN GAJŠEK, UDIA / TOMAŽ SOUVAN, UDIA IN SKUPINA NAČRTOVALCEV MOL / OPN MOL ID	67, 149

SLOVENSKA ARHITEKTURA IN PROSTOR 2011 / SLOVENE ARCHITECTURE AND SPATIAL PLANNING 2011

01 STANOVANJSKA HIŠA / RESIDENTIAL BUILDING.....	71
02 VEČSTANOVANJSKA STAVBA / HOUSING	77
03 POSLOVNA STAVBA / COMMERCIAL BUILDING	85
04 JAVNA ZGRADBA / PUBLIC BUILDING	97
05 NOTRANJA OPREMA / INTERIOR DESIGN	121
06 VRT / GARDEN.....	131
07 URBANI PROSTOR / URBAN OPEN SPACE	135
08 KRAJINSKA ARHITEKTURA / LANDSCAPE DESIGN	143
09 PROSTORSKO NAČRTOVANJE - NAČRTI / SPATIAL PLANNING - PLANS	147
10 PROSTORSKO NAČRTOVANJE - ŠTUDIJE / SPATIAL PLANNING - STUDIES	151

Za boljšo kakovost gradnje in bolj zdravo okolje na letošnjem dnevu arhitektov iščemo odgovore na vprašanje, kako danes graditi boljšo arhitekturo za jutri.

Upoštevanje interdisciplinarnih vidikov spreminja samo načrtovanje v izjemno zahtevno dejavnost. Pri celovitem in trajnostnem načrtovanju mest, stavb in krajinskih ureditev, je treba upoštevati celo vrsto dejavnikov, ki pravzaprav izhajajo iz znanosti. Varovanje okolja, energijska učinkovitost, družbena odgovornost, navade uporabnikov, novi materiali in rešitve so postali samoumevni vidiki načrtovanja. To sili vse udeležence pri načrtovanju in gradnji, projektante, investitorje, proizvajalce in izvajalce, k vzpostavljivti učinkovitega sodelovanja, neprestanega raziskovanja in izobraževanja, skratka k vzpostavljivti integriranega načrtovanja.

Kako obvladovati integrirano načrtovanje? Kaj trajnostno načrtovanje pomeni s stališča družbene in okoljske učinkovitosti? Kako se spreminjajo kriteriji za trajnostno gradnjo, nizkoenergetsko, zeleno, ekološko gradnjo? Kako vidike trajnosti in interdisciplinarnosti ter integriranega načrtovanja upoštevati že pri idejni zasnovi naselij, objektov, krajinskih ureditev?

Kakovost stavb v Sloveniji, njihovo integrirano in trajnostno načrtovanje, energetska učinkovitost in ne nazadnje upoštevanje vseživljenjskih stroškov stavbe se mora v Sloveniji dvigniti na mnogo višjo raven. Resnica o rabi energije v slovenskih gospodinjstvih je, da 60 % enodružinskih in 72 % večstanovanjskih stavb po debelini izolacije fasade sodi med energijsko neučinkovite, da okna z energijsko varčno zasteklitvijo predstavljajo le 16 % vseh oken, ogrevamo se z manj učinkovitimi kotli na kurično olje in les.

On this year's Architect Day we're looking for answers to the question how to build better architecture for tomorrow in view of better quality construction and a healthier environment.

Through consideration of interdisciplinary aspects planning itself has become an extremely complex activity. Comprehensive and sustainable planning of cities, buildings and landscape design must consider a host of factors that in fact originate in science. Environmental protection, energy efficiency, social responsibility, user habits, new materials and solutions have become integral aspects of design. This has forced all players involved in planning and construction – designers, investors, manufacturers and builders - to establish efficient cooperation, continuous research and education, in short – to establish integrated planning.

How to manage integrated planning? What does sustainable planning mean in terms of societal and environmental efficiency? How do the criteria for sustainable, low-energy, green, ecological construction change? How can the aspects of sustainability, interdisciplinarity and integrated planning be incorporated in the very design concept of settlements, buildings and landscape designs?

The quality of buildings in Slovenia, their integrated and sustainable planning, energy efficiency and, last but not least, consideration of their life cycle cost still leave a lot to be desired. The truth about energy consumption in Slovenian households is that in terms of façade insulation as many as 60% of single-family homes and 72% of apartment blocks are not energy efficient; only 16% of windows have energy efficient glazing and the majority of heating uses low energy efficiency oil- and wood-fired

*vir: Raziskava energetske učinkovitosti Slovenije 2010, Institut Jožef Stefan, Center za energetsko učinkovitost

*Source: Raziskava energetske učinkovitosti Slovenije 2010 (Energy Efficiency Study for Slovenia 2010), the Jožef Stefan Institute, Energy Efficiency Centre

Obnovljive vire energije za ogrevanje uporablja le 36 % stavb. Čeprav se 65 % gospodinjstev zaveda, da učinkovita raba energije pomeni prihranek denarja in varovanje okolja, v Sloveniji prevladujejo energijsko neučinkovite stavbe. Gradbena industrija proizvede tretjino vseh odpadkov, 20 % novih gradbenih materialov odvržejo že na gradbišču, zgradbe pa porabijo 40 % energije.

Arhitektura mora v prihodnosti poiskati ravnotežje med zahtevami po varovanju okolja, tehnologijo gradnje in udobjem za končne uporabnike, zato se nameravamo na posvetu na mednarodni konferenci "Dan arhitektov: Arhitektura za jutri, posvetiti povsem praktičnim vidikom načrtovanja mest in zgradb z upoštevanjem naj sodobnejših vidikov varovanja okolja, energetske in družbene učinkovitosti. Slovenski in mednarodni predavatelji s prakso iz gospodarstva, projektiranja in izobraževanja bodo predstavljeni svoje bogate izkušnje. Ali so kriteriji za pasivne hiše pri nas drugačni kot v severnih državah in ali jih upoštevamo? Kako doseči klimatsko udobje v pasivni hiši? Kako izbrati okna in zasteklitev tako, da poleg solarnih dobitkov upoštevamo tudi vrednosti dnevne svetlobe za optimizacijo ugodnega bivalnega okolja? Kako zasnovati nizkoenergetsko opečno hišo? Kdaj je gradnja z naravnimi materiali in lesom bolj ekonomična od klasične betonske ali jeklene? Kako so se ekološke gradnje mesta lotili v Stockholm? Kako so s parkom regenerirati del mesta? Kako načrtovati tako, da minimalno obremenimo okolje, ne porabimo toliko energije, proizvedemo manj toplogrednih plinov in uporabljamo materiale, ki jih lahko preprosto recikliramo? Kako uporabljati napredne tehnologije za načrtovanje prilagodljivih, odzivnih gradbenih sistemov v prihodnosti? Kako prepričati javno upravo in širšo javnost o vlaganju v kakovostne objekte?

boilers. Only 36% of buildings use renewable energy resources for heating. Even though 65% of households are aware that energy efficiency means saving money and protecting the environment, the majority of buildings in Slovenia are still energy inefficient. The construction industry produces one-third of all waste, 20% of new construction materials are discarded already at the construction site, and 40% of energy is used by buildings.

Architectures of the future must find a balance between environmental protection requirements, construction technology and end-user comfort. To this end, the panel discussion at the international conference "Architect Day: Architecture for Tomorrow" will address the practical aspects of city planning and building design with consideration of cutting-edge aspects of environmental protection, energy and societal efficiency. Slovenian and international speakers with backgrounds in business, economy, design and education will present their extensive experience. Are the criteria for passive houses in Slovenia different from those in the Northern European countries and do we observe them? How can we achieve climatic comfort in a passive house? How to choose windows and glazing taking into consideration not only solar gains, but also daylight values to optimise the comfort of the living environment? How to design a low-energy brick house? When is construction with natural materials and wood more cost-effective than classic concrete or steel construction? How did Stockholm come to build a sustainably city? How did they use a park to regenerate a part of the city? How do we plan with consideration of minimum environmental impact, low energy consumption, fewer greenhouse gas emissions and use easily recyclable materials? How can we employ advanced technologies to design flexible, responsive construction systems in the future? How can we convince public administration and the wider general public to invest in quality buildings?

PREDSTAVITEV PREDAVATELJTEV IN POVZETKI PREDAVANJ
INTRODUCTION OF THE LECTURERS AND SUMMARY OF THE LECTURES

DAN ARHITEKTOV

6. oktober 2011

Kraj dogodka: Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Pot na Fužine 2, 1000 Ljubljana

9.00 Registracija udeležencev

MERILA ZA SKORAJ NIČ ENERGIJSKO IN TRAJNOSTNO GRADNJO Marjana Šijanec Zavrl, Gradbeni inštitut ZRMK

NAČELA ZELENE GRADNJE Štefan Piškur

PROBLEM NEKRITIČNEGA PRENOŠA TEHNOLOGIJ IZ SEVERNOEVROPSKEGA V NAŠE PODNEBJE PRI GRADNJI HIŠ Stane Tomc, Remty

VLOGA IN VPLIV PREZRAČEVANJA V PASIVNIH STAVBAH Bojko Jerman

Odmor

POMEN TRANSPARENTNEGA OVOJA V TRAJNOSTNI ARHITEKTURI Neža Močnik, Velux

INTELIGENTNI OVOJI STAVB Christof Müller, Bojan Lebar, Weissenseer

ENERGETSKO UČINKOVITA GRADNJA Z OPEKO Irena Hošpel, Winerberger Opekarna Ormož

GRADNJA Z NARAVNIMI MATERIALI Miro Škvorc, Eko-produkt

Razprava

14.00 Kosilo

INTERDISCIPLINARNOST IN ARHITEKTURA Marko Studen, Scapela

HAMMARBY SÖSTAD, NOV DEL MESTA S POUDARKOM NA VODI IN EKOLOGIJI Erik Freudenthal, Hammarby Sjöstad

VEČ GEOGRAFIJE, MANJ ARHITEKTURE Ginés Garrido, burgos&garrido arquitectos asociados

Odmor

MESTO, SOSESKA, STAVBA - TRAJNOSTNE STRATEGIJE Thomas Lechner, Transsolar

ZNANOST V POSTOPKIH GRADBENEGA OBLIKOVANJA Hugo Mulder, Arup

ODPIRANJE OČI, UMOV IN VRAT Victoria Thornton, Open House

Diskusija

20.00 Podelitev priznanj ZAPS - častni član, Zlati svinčnik, Platinasti svinčnik in diplome

Otvoritev razstave ARHITEKTURA IN PROSTOR 2011

Kako »ovrednotiti nizkoenergijsko, zeleno ali trajnostno stavbo«? V prispevku bodo predstavljeni merila za skoraj ničenergijsko gradnjo in prenovo stavb ter usmeritve do leta 2020 in po njem. Predstavljeni bodo tudi novi izzivi, povezani z zeleno in trajnostno gradnjo, vključno z različnimi metodami vrednotenja in neobveznimi certifikati v Sloveniji. Skoraj ničenergijske stavbe, ki uporabljajo obnovljive vire, postajajo nujnost, a enako pomembni postajajo celoviti okoljski vplivi stavbe (LCA), njena ekonomičnost (LCC) in funkcionalnost v celotni življenjski dobi. Energetska izkaznica stavbe in orodja za zelena naročila so primer podpornih instrumentov na poti k trajnostni gradnji. Trenutno se razvijajo evropske poenotene metode za vrednotenje trajnostne gradnje (FP7 OPEN HOUSE), katerih razvoj temelji na izkušnjah programov LEED, BREEAM in DGNB ter standardih skupine CEN/TC/350, omogoča pa uravnoteževanje kazalnikov trajnostne gradnje glede na nacionalne razmere.

dr. Marjana Šijanec Zavrl,
univ. dipl. inž. grad., je zaposlena na Gradbenem inštitutu ZRMK, zdaj kot pomočnica člena uprave za raziskovalno dejavnost ter vodja Centra za bivalno okolje, gradbeno fiziko in energijo. Ukvarya se z gradbeno fiziko, energetsko prenovo stavb in nizkoenergijskimi novogradnjami, uvajanjem načel zelene in trajnostne gradnje v prakso (na podlagi analize LCC in LCA), razvojem energetske izkaznice stavbe (po EPBD) ter pripravo strokovnih podlag za nacionalne strateške dokumente in pravilnike s področja gradbene fizike in učinkovite rabe energije (PTZURES 2002 in PURES 2010). V zadnjih letih je na omenjenih področjih vodila vrsto domačih in mednarodnih raziskovalno-razvojnih projektov (FP7, EIE, COST, EUREKA). Od leta 1997 je tudi znanstvena sodelavka na fakulteti za gradbeništvo in geodezijo. Je članica SLOSE, ICOMOS, IZS, Slovenskega E-foruma, GBS Slovenia in SGTP, dejavna pa je tudi v evropski industrijski iniciativi E2B.

How to “evaluate a near zero-energy, green or sustainable building”? The article looks into the field of criteria for near zero-energy construction and reconstruction of buildings and guidelines for the period up to 2020 and beyond. It presents new challenges in green and sustainable construction, including various evaluation methods and optional certificates that are present in Slovenia. Near zero-energy houses using renewable resources are becoming a must. Increasingly and equally important are the total environmental impact of a building (LCA), its cost-effectiveness (LCC) and functionality over its whole life cycle. Energy performance certificates for building and tools for green procurement represent an example of support instruments toward sustainable construction. Under way is the development of a common European assessment method for sustainable buildings (FP7 OPEN HOUSE) based on existing LEED, BREEAM and DGNB programs and existing European standards of the CEN/TC/350 task group to enable benchmarking and mainstreaming of sustainable construction indicators from different countries.

Marjana Šijanec Zavrl, PhD
BSc Civ Eng; works at the Building and Civil Engineering Institute ZRMK, currently as assistant board member for research activity and Head of the Centre for Indoor Environment, Building Physics and Energy. She has worked in building physics, energy-efficient building reconstruction and new low-energy buildings, introduction of principles of green and sustainable construction in practice (based on LCC and LCA analyses), development of the energy performance certificate (according to EPBD), preparation of expert groundwork for national strategic documents and rules in the field of building physics, and efficient use of energy (PTZURES 2002 and PURES 2010). In past years she has conducted a number of Slovenian and international research-development projects in the above-mentioned fields (FP7, EIE, COST, EUREKA). Since 1997 she has been science assistant at the Faculty of Civil and Geodetic Engineering. She is a member of SLOSE, ICOMOS, IZS, Slovenian E-forum, GBS Slovenia, SGTP and has been actively involved in the European Industrial Initiative E2B.

Zelena gradnja je sistem skrbnega načrtovanja in vodenja gradnje nizkoeffekcijskih in pasivnih objektov ter obnove stavb z ukrepi, ki pripomorejo k zmanjšanju izpustov škodljivih emisij v okolje in zmanjšanju rabe primarne energije in vode. Obsega vse ukrepe in dejavnosti, ki omogočajo gradnjo z okolju prijaznimi materiali, rabo obnovljivih virov energije iz okolice in vgrajevanjem energetsko zelo učinkovite opreme. Tako načrtovane in grajene stavbe imajo manjše negativne vplive na okolje v celotnem življenjskem ciklusu – od izgradnje prek uporabe vse do odstranitve objekta. Namen in cilji zelene gradnje so izboljšati bivalno in delovno okolje, kar pozitivno vpliva na počutje in zdravje uporabnikov stavbe, pa tudi družbenega okolja.

Tuji izkušnje kažejo, da so za zelene zgradbe potrebeni tudi do 60 % nižji stroški vzdrževanja in rabe vse energije v primerjavi z običajnimi objekti, stroški izvedbe pa ne presegajo 3–10 % stroškov klasične gradnje. Vse koristi in prednosti zeleno grajenih stavb so lahko dosegljive vsem, ki so pripravljeni spremeniti svoje navade v skladu z novimi spoznanji in rešitvami ter si želijo sonaravne gradnje in bivanja v prijetnem okolju. Projektantske arhitekturne rešitve ter konstrukcija, prezračevanje, ogrevanje, napeljave in osvetljenost morajo biti medsebojno usklajeni, saj lahko le tako pričakujemo sinergijske učinke različnih sistemov in skladno delovanje celote. Zadovoljstvo in udobje uporabnikov bosta bistveno večji, stroški porabljenih energij pa nižji.

Priložnosti za izboljšave in optimizacijo stavb so najboljše na začetku načrtovanja, pozneje pa se zmanjšujejo. Zato moramo že na začetku poiskati najboljše rešitve, v katerih so upoštevani znanje in izkušnje vseh sodelujočih v projektu. Le tako načrtovani objekti bodo dosegli zastavljene okoljevarstvene in finančne cilje zelene gradnje.

Štefan Piškur

je podjetnik. Po izobrazbi je gradbinez in ekonomski tehnik. Ima 20-letne izkušnje z vodenjem in komuniciranjem s kupci različnih storitev, upravljanjem nepremičnin ter zagotavljanjem storitev kupcev nepremičnin, ki segajo od vodenja gradbišč in naložbenih projektov za gradnjo nepremičnin za prodajo na prostem trgu, trženja in prodaje lastnih naložbenih nepremičnin do razvoja in vodenja nepremičninske agencije. V zadnjem času se je specializiral za razvoj in vodenje nizkoenergijske in pasivne opečne gradnje hiš v Sloveniji, predvsem stanovanjskih stavb. Organizira tudi izobraževanja o pasivni gradnji v Sloveniji.

Green construction is a system that encompasses careful planning, construction management of low-energy and passive buildings and reconstruction of existing buildings through measures that contribute to reduced discharge of harmful emissions into the environment and reduced consumption of primary energy and water. It encompasses all measures and activities that facilitate construction by using environmentally-friendly materials, renewable energy resources from the local environment and installing equipment with high energy efficiency. Buildings designed and built in such a way exert less negative impact on the environment throughout their life cycle, from construction through their use-cycle until their removal. The aim of green construction is to improve living and working environments, which is reflected in the health and well-being of both users and the wider social environment.

Experience abroad has shown that green buildings incur up to 60% lower maintenance costs and total energy consumption in comparison with standard buildings, while construction costs do not exceed costs of standard construction by more than 3-10%. All benefits and advantages offered by green building construction are available to anyone who is ready to change their habits in line with new findings and solutions and willing to invest in sustainable construction and to live in a nice, comfortable environment. Design solutions for architecture, construction, ventilation, heating, installations, lighting and similar must be made so as to complement each other. This is the only way we can expect synergistic effects of various systems and a coordinated functioning of the system as a whole. User satisfaction and comfort will be substantially higher and the costs of the energy consumed much lower.

The best opportunities for building improvements and optimisation are to be found in the earlier stages of design and diminish through the later stages. The best solutions should therefore be found at the very outset work and must incorporate the knowledge and experience of all involved in the project. Only buildings designed in this way will achieve the projected environmental and financial goals of green construction.

Štefan Piškur

is a businessman with a background in civil-engineering and economics, and 20 years of experience in management and coordination in various real estate consulting and management services, including construction site management and investment project management. Lately he has specialised in the development and management of low-energy and passive masonry building construction in Slovenia, especially in residential buildings. He also organises training courses on passive construction in Slovenia.

Kakovostna zrakotesna okna ne omogočajo prezračevanja v sodobnih stavbah. To je dejstvo, ki se mu prilagodimo z ustreznim sistemom prisilnega prezračevanja. Rešitev je na trgu veliko, od primernih do tehnično in komercialno nesmiselnih. Brez prisilnega prezračevanja namreč ne moremo zadostiti osnovnim sanitarnim standardom niti standardom udobja. Prezračevanje brez vračanja toplotne porabe za ogrevanje zraka kar dvakrat toliko toplotne, kot se je največ porabi za ogrevanje in prezračevanje v pasivnih stavbah, zato bo odločitev za rekuperacijo v prihodnje nekaj povsem običajnega in nujnega. Nenehno kroženje zraka zagotavlja uporabnikom zelo veliko udobje in je veliko bolj praktično kot varčevanje z energijo, zaradi katerega so bile rešitve z vračanjem toplotne sploh razvite. Geometrija namestitve prezračevalnega sistema je za arhitekta zelo ugodna, praktično nima omemb vrednih posledic za projektiranje arhitektуре. Potreba po toploti je v pasivni hiši tako majhna, da jo je mogoče zagotoviti s prezračevanjem. To je največja posebnost pasivne hiše ali pasivnega stanovanja in ta daje največje naložbene prihranke v primerjavi s klasično gradnjo. Prezračevalne naprave z vračanjem toplotne in vlage so nov in obenem najpomembnejši sistem klimatizacije hiš in stanovanj.

Mag. Bojko Jerman

je univerzitetni diplomirani arhitekt, se je po diplomi o solarni hiši na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo zaposlil v sistemu Gorenje, kjer je vodil razvoj solarnih naprav. V tem obdobju je patentiral več tehničnih rešitev, napisal osnovno poljudno knjigo o izkoriščanju sončne energije v stavbah in magistriral na temo pasivne solarne arhitekture. Kot dolgoletni vodilni funkcionalar Slovenskega društva za sončno energijo in član sorodnega mednarodnega društva (ISES) se je dejavno udeležil več svetovnih srečanj o tej tematiki, bil pa je tudi glavni tehnični organizator več domačih in evropskega solarnega kongresa na Bledu. Kot svetovalec in organizator izobraževanja je navezel veliko stikov z načrtovalno dejavnostjo in prakso, bil je med ustavnitelji Gradbenega centra Slovenije in tudi njegov vodja, napisal je še knjigo Sonce v vašem domu ter veliko strokovnih in poljudnih člankov in tiskanih publikacij. Po vodenju gradnje prvih dveh domačih masivnih pasivnih hiš se je s svojim podjetjem vključil v domače in mednarodne svetovalne projekte, v povezavi z nekaterimi vidiki pa tudi v konkretno gradnjo pasivnih in nizkoenergijskih stavb.

Quality airtight windows in modern buildings do not provide ventilation. This is a fact we can adapt to through a suitable system of forced ventilation. The market offers a number of solutions, from those more suitable to those that are technically and commercially unviable. Absence of forced ventilation means that even the basic sanitary requirements and standards of comfort cannot be met. In heating air, twice as much heat is lost due to ventilation without heat recovery as the maximum prescribed for heating and ventilation in passive houses, which means that heat recovery ventilation is bound to become not only common, but also imperative. Constant air flow ensures maximum comfort for users, thus providing something that is far more perceivable in practice than energy saving, which was in fact the reason heat recovery solutions were offered in the first place. Geometry of the ventilation system is very straightforward from the architect's point of view, as it has practically no effect on the design of the architecture. The demand for space heating in a passive house is so low that the required flow of fresh ventilation air is sufficient to circulate the heat. This is also the most remarkable feature of a passive house or flat and it is in this segment that the most substantial investment savings can be made compared to classic construction scenarios. Heat and moisture recovery ventilation devices represent a new and at the same time the most important ventilation system for houses and flats.

Bojko Jerman, MSc

is a Bachelor of Architecture. Having graduated with his thesis on a solar house at the Ljubljana Faculty of Architecture he started working for the Gorenje system where he was in charge of solar device development. During this period he patented several technical solutions, wrote a popular science book on exploitation of solar energy in buildings and received his Master's degree on the subject of passive solar architecture. As a years-long leading functionary of the Slovenian Solar Energy Society and a member of a related international society (ISES) he has actively participated in several international meetings dealing with these issues and was served as the main technical organiser of several Slovenian and one European solar congress in Bled. As an adviser and training organiser he has established many contacts with designers and other working professionals, was one of the founders and head of the Building Centre of Slovenia, is author of the book entitled Sun in Your Home (Sonce v vašem domu) and has written a number of expert and popular-science articles and other publications. He supervised the building of the first two Slovenian massive passive houses and later participated with his company in Slovenian and international counselling projects and in the building practice of passive and low-energy buildings.

PROBLEM NEKRITIČNEGA PRENOSA TEHNOLOGIJ IZ
SEVERNOEVROPSKEGA V NAŠE PODNEBJE PRI GRADNJI HIŠ
THE PROBLEM OF UNCRITICAL TRANSFER OF TECHNOLOGIES FROM
NORTHERN-EUROPEAN INTO OUR CLIMATIC ZONE IN HOUSE CONSTRUCTION

Stane Tomc, Remty

Kar zadeva gradnjo hiš in hišnih energetskih sistemov v Sloveniji, že leta obstaja težava nekritičnega prenosa tehnologij v glavnem iz severnoevropskega podnebnega območja v slovensko, ki ga nasprotjuje severnoevropskim zaznamujejo dolge hude zime in dolga vroča poletja. Pred leti smo bili priča neustrezni uporabi talnega gretja, ki je pri slovenskih zelo nizkih temperaturah zahtevalo višjo temperaturo tal, kar je bilo za uporabnika zelo moteče. Z bistvenim izboljšanjem izolacije objektov se je ta problem rešil sam po sebi.

Trenutno se pri nas z neustreznou uporabo sistemov iz severnoevropskih podnebnih pogojev srečujemo pri pasivni hiši, prezračevanju z rekuperacijo in ploskovnim hlajenjem ter pri zemeljskih zračnih kolektorjih. Ker je bil PHPP 07 razvit v severni Evropi, topotnih dobitkov poleti ne upošteva dovolj, zato naši graditelji pasivnih hiš to težavo pogosto zanemarijo.

Prav tako zanemarijo problem izjemno nizke relativne vlage, ki ga povzroči prezračevanje z rekuperacijo, še bolj pa gretje objektov samo s svežim zrakom. Zanemarijo tudi prekomerno visoko relativno vlago, ki jo lahko povzroči neustreznna uporaba ploskovnega hlajenja. Zagotavljanje prijetne mikroklime v Sloveniji je mnogo zahtevnejše opravilo kakor v severni Evropi.

Klimatizacijo v hiši je treba razumeti kot skupek premišljenih postopkov, ki vodijo k prijetnim stabilnim bivalnim razmeram. Tak sistem mora hkrati zadovoljevati vse parametre: ustrezno temperaturo poleti in pozimi, ustrezno relativno vlago poleti in pozimi, zagotavljati mora sveži zrak, preprečiti mora pregrevanje bivalnih prostorov zaradi sončnega sevanja in uporabe kamina pozimi, maksimalno mora izkoriščati alternativne

When it comes to the construction of houses and house energy systems in Slovenia there has been a years-old problem of uncritical transfer of technologies from mainly Northern European climatic zone into the Slovenian, which is, unlike the former, characterised by long, cold winters and long hot summers.

Several years ago we witnessed the improper use of floor heating which, at the very low temperatures we have in Slovenia, required higher floor temperatures – which turned out to be very uncomfortable for the user. This problem sorted itself out through substantially improved building insulation.

At the moment, the problem of improper use of systems imported from Northern European climatic conditions is evident in passive houses, heat recovery ventilation, panel cooling and ground air collectors.

Because PHPP 07 was developed in Northern Europe it does not sufficiently consider heat gains in the summer – a fact that is frequently neglected by passive house builders in Slovenia. Also overlooked is the problem of extremely low relative humidity, which is caused by heat recovery ventilation and even more so by fresh air heating.

They also fail to consider excessively high relative humidity that may be caused by inappropriate use of panel cooling. Providing for a favourable microclimate is a far more complex job in Slovenia than it is in Northern Europe.

Home air-conditioning must be seen as a set of carefully thought-out procedures that provide for comfortable, stable living conditions. Such a system must meet all parameters: proper temperature in summer and winter, proper relative humidity in summer and winter; it must provide fresh air,

vire energije za proizvodnjo ogrevne in tople sanitarne vode.

Slovenske podnebne razmere nas silijo k ustvarjanju tehnološko zah-tevnih sistemov.

Vrhunec takih prizadevanj predstavlja sistem REGAIN total comfort, ki smo ga razvili v podjetju REMTY-R, d. o. o. Z majhnimi prilagoditvami je primeren za vsa podnebja in za vse tipe objektov, od pasivne oz. nič- ali plusenergijske hiše do večstanovanjskih objektov.

Stane Tomc

je diplomirani inženir geologije s sedemletnimi delovnimi izkušnjami na ZRMK, že od leta 1985 pa podjetnik na področju inženiringa za strojne instalacije. V 25 letih si je nabral izjemne izkušnje, predvsem pa pridobil občutek za optimalne tehnične rešitve. Ob pojavu nizkoenergijske in pasivne gradnje je s sodelavci opazil, da na trgu ni ustrezne ponudbe rešitev in ustrezne strojne opreme oziroma da na njem zaradi nestrokovne in nekritične ponudbe različnih sistemov vlada zmeda. S sodelavci je zato pred leti začel uvajati sisteme, temelječe na strokovnih inženirskeh načelih in upoštevanju naših podnebnih razmer. Danes opozarja na »nekritičen prenos tehnologij iz severnoevropskega podnebnega pasu v slovensko okolje«. Sem spadajo tudi nekatera izhodišča v PHPP 2007, zaradi česar se pri nas še vedno pojavljajo številne neustrezne rešitve pri nizkoenergijski in pasivni gradnji. Okrog sebe je zbral odlično skupino visoko izobraženih in izkušenih strokovnjakov, ki na tem področju vidijo in udejanjajo nove razvojne možnosti.

prevent overheating of inhabited space due to solar radiation and fireplace use in winter, and exploit alternative energy resources to the maximum in order to produce heating and warm sanitary water. Climatic conditions in Slovenia oblige us to develop technologically demanding systems.

The peak of these efforts is the REGAIN total comfort system developed by the Slovenian REMTY-R company. With minor adaptations it is suitable for all climates and all types of buildings, from passive or zero-energy or plus-energy houses to apartment blocks.

Stane Tomc

is a Bachelor of Science in Geological Engineering with seven years of experience at the Building and Civil Engineering Institute ZRMK and since 1985 has worked in the field mechanical installation engineering. In 25 years he has gained extensive experience and above all, a knack for optimal technical solutions. Upon the emergence of low-energy and passive construction he and his co-workers realized there were no qualified solutions, nor suitable mechanical equipment available on the market and that the unprofessional, uncritical range of related goods and services by various systems created confusion in the market. As a result they began to introduce systems based on professional engineering principles and with consideration of local climatic conditions. Today he draws attention to the “uncritical transfer of technologies from the Northern-European into the Slovenian climatic zone”. Within the same framework are guidelines within the PHPP 2007, which still serves as the basis for many inappropriate solutions in low-energy and passive construction projects in Slovenia. He has gathered an excellent team of highly-qualified and experienced professionals able to envision and deliver new development opportunities in green construction.

Kako graditi v prihodnje, je vprašanje, pri katerem se srečujemo z resnimi izvivi, kot so oskrba z energetskimi viri, energijska učinkovitost ter zdravi bivalni in delovni pogoji. Pravi izziv pa je pravzaprav dvoplasten – energija in bivalno ugodje. Graditi trajnostno je preveč kompleksen pojem, da bi ga lahko pripisali le energijsko učinkoviti gradnji. Celovite in dobre rešitve obravnavajo gradnjo celostno, kar pomeni zasnovati objekt, ki bo enakovredno združeval energijsko učinkovitost, minimalen vpliv na okolje ter zdrave bivalne pogoje za človeka in njegovo dobro počutje, saj gradimo za ljudi. Znotraj vseh treh komponent (energija, okolje in bivalno ugodje) imajo transparentne površine pomembno vlogo, od katerih je še posebej pomembna bivalna.

Energijski prispevek topotnih dobitkov skozi osončene steklene površine je bolj ali manj osvojeno poglavje načrtovanja. Manj pozornosti pa se posveča izbiiri in lokaciji različne zasteklitve znotraj stavbnega ovoja, ki bi izhajala iz potreb posameznih prostorov in njihove namembnosti ter bi poleg topotnih dobitkov upoštevala, kakšne so vrednosti dnevne svetlobe, uporabo senčenja za optimizacijo bivalnega ugodja ter aktivno vlogo okenskih površin pri naravnem prezračevanju.

Za primer: na izbiro okna in vrsto zasteklitve vpliva več dejavnikov. Z energijskega vidika je pomembna orientacija in zajem pasivnih topotnih dobitkov, kar vpliva na lego okna v stavbenem ovoju in njegov naklon, na izbiro zunanjega senčenja in vrsto zasteklitve glede na prepustnost za sončno sevanje (faktor g). Nadzorovano odpiranje okenskih odprtin za izkorščanje naravnega prezračevanja in ohlajevanja objekta vpliva na umestitev oken, da se dosega učinkovit naravni vlek. Pomembna je zadostna količina svežega zraka v kombinaciji naravnega prezračevanja z mehanskim. Naravno prezračevanje je treba načrtovati tako, da ne prihaja do premočnega gibanja zraka, ki je lahko moteče predvsem v bivalnih prostorih. Upravljanje inteligentnih sistemov (nadzorovano odpiranje oken, senčenje) mora biti do uporabnika prijazno in ga mora hkrati spodbujati k odgovornemu ravnanju z okoljem.

The question of how construction will be done in the future is one that confronts us with serious challenges, such as provision of energy resources, energy efficiency and healthy living and working conditions. The real challenge, however, is two-fold and involves energy and living comfort. Sustainable construction is too complex a concept to be attributed only to energy-efficient construction. Comprehensive, viable solutions employ an integrated approach to construction, which means designing a building that will equally integrate energy efficiency, minimum environmental impact and healthy living conditions for people and their ongoing well-being. After all, it is people that we build for. Transparent surfaces play an important role within these three components – energy, environment and living comfort – and the role of living comfort is especially important.

The energy contribution of solar heat gain through glass surfaces is a largely familiar chapter in design. Less attention is paid to the selection and location of different types of glazing in the building envelope that would take into consideration the needs of individual rooms according to their intended purpose and would consider not only heat gain, but also daylight values, use of shading devices for optimal living comfort and an active role of windows in natural ventilation.

The choice of windows and type of glazing, for example, is determined by several factors. Orientation and passive heat gain capture are important from the energy perspective as they affect the position of windows in the building envelope and their slope, the selection of exterior shading and the type of glazing with regard to solar radiation transmittance (g factor). Controlled opening of window apertures for natural ventilation and cooling of the building determines the position of the windows in order to achieve efficient natural draft. This requires a sufficient quantity of fresh air in combination with natural and mechanical ventilation. Natural ventilation must be planned so as to prevent excessive air flow that can be very uncomfortable, especially in the lived-in rooms. Management of intelligent systems (controlled opening of windows, shading and similar) must be user-friendly and should at the same time encourage users to take more responsibility for the environment.

Z okolskega vidika je pomembna izbira materiala in možnost reciklaže. Posledica čedalje ostrejših zahtev po čim boljših topotnih lastnostiih okna je uporaba plina kriptona, ki je z vidika manjših topotnih izgub nekoliko bolj učinkovit kot argon, z vidika proizvodnje emisij CO₂ pa precej bolj obremenjujoč za okolje. Torej odločitev, kje odpirati fasadni ovoj in kakšno vrsto zasteklitve izbrati, ni povezana samo z mejnimi energijskimi lastnostmi okna (Uw, Ug, Uf), kot je trenutna praksa. Z bivalnega vidika ali z vidika zdravja in počutja ljudi je pomembna zadostna količina in raznolikost dnevne svetlobe, različne svetlobne vrednosti glede na namen prostora, kar vpliva na površino, orientacijo in razporeditev oken ter na izbiro zasteklitev glede na prepustnost za svetlobo (faktor tv). Pomembni pa so tudi prihranki pri energiji za umetno razsvetljavo. Upoštevanje kakovosti razgleda pogojuje umestitev in velikost okenske odprtine. Z bivalnega vidika je pomemben še vidik osonenosti prostora in možnost izpostavljenosti sončnim žarkom ter uravnavanje intenzitete osvetlitve. Navedene komponente in značilnosti okna vplivajo na osvetlitev prostora, zato je treba načrtovano arhitekturo analizirati in optimizirati tudi z vidika doseganja kakovostne dnevne svetlobe.

Neža Močnik

univerzitetna diplomirana arhitektka je zaposlena v podjetju VELUX Slovenija od leta 2003. Podjetje je del skupine VELUX, svetovno priznanega proizvajalca strešnih oken, ki je že skoraj 70 let usmerjen v izboljšavo bivalnih pogojev pod streho, kjer igrata dnevna svetloba in svež zrak pomembno vlogo. Njeno dinamično delo v podjetju je usmerjeno v komunikacijo z različnimi strokovnimi skupinami o pomenu dnevne svetlobe v energijsko učinkoviti gradnji. Obsega sodelovanje na domačih in mednarodnih posvetih, ozaveščanje in izobraževanje stroke o pomenu dnevne svetlobe za kakovost bivanja ter prizadevanje za dvig kakovosti arhitekturnih projektov.

Environmentally speaking, it is important what material you choose and how easy it is to recycle. One of the consequences of increasingly strict requirements for improved thermal properties of windows is the use of krypton gas which is slightly more energy-efficient than argon, but far more harmful to the environment as regards CO₂ emissions. The decision where to open the façade envelope and what type of glazing to choose is therefore not associated merely with energy properties of windows (Uw, Ug, Uf) as dictated by the current practice.

From the perspective of living comfort and people's health and well being it is important how much and what kind of daylight is available. Also important are different light values with regard to a room's intended purpose, which determines the surface area, orientation and arrangement of windows and the selection of glazing with regard to visible light transmittance (Tv factor). Another major factor is also energy savings in artificial lighting. Consideration of the quality of the view determines the position and size of the window aperture. Another aspect to be considered from the living comfort perspective is the sun or daylight exposure of the room, the possibility of direct solar exposure and balance of light intensity.

All these components and window properties contribute to a room's lighting, so the drafted architecture must also be analysed and optimised in view of achieving high-quality daylight.

Neža Močnik

Bachelor of Architecture, has been working in the company VELUX Slovenia since 2003. The company is part of the VELUX group, world-renowned manufacturer of roof windows which has, for almost 70 years, been committed to improving living conditions under the roof, where daylight and fresh air play a major role. Her dynamic work in the company is focused on communication with different expert groups on the importance of daylight in energy-efficient construction. This includes participation in panel discussions in Slovenia and abroad, awareness-building and training of professionals on the importance of daylight in the quality of living and activities related to raising the quality of architectural projects.

»INTELLIGENT SKIN« – inteligentni ovoj stavb je razvoj in blagovna znamka podjetja Weissenseer. V času, ko sta energija in poraba virov tesno povezani z naraščajočo okoljsko ozaveščenostjo, je vse več pozornosti usmerjene v energijsko učinkovito toplotno zaščito v zgradbah.

Ta trend so tudi v podjetju Weissenseer pravočasno zaznali ter se usmerili v razvoj pasivnih in nizkoenergijskih individualnih hiš. Do danes se je razvoj razširil tudi na večstanovanjske, poslovne in industrijske objekte. Želja je bila ustvariti ovoj stavbe, ki bi sledil osnovni zahtevi po visoko izolativni strukturi, ne da bi bile pri tem onemogočene oblikovne možnosti arhitekture, vključno s končno obdelavo fasade – ovoja.

Christof Müller

je gradbeni tehnolog za visoko gradnjo in univerzitetni poslovni menedžer. Zaposlen je bil v družinskom podjetju, ki se ukvarja z leseno gradnjo. Izkušnje na področju gradnje z lesom je nabiral v Severni Ameriki, Kanadi in Švici. Leta 2000 je ustanovil podjetje Weissenseer Holz-System-Bau GmbH. Od leta 2004 je ustanovitelj in član upravnega odbora IG-Passivhaus Kärnten in Österreich. Od leta 2005 do 2011 je pobudnik raziskovalnih projektov „Novi visoko toplotno izolirani načini gradnje iz lahkih leseni gradbenih materialov“, „Plovci iz lesa“ in sodelavec pri najrazličnejših raziskovalnih projektilih, med drugim pri projektu „Razvoj in izvajanje virtualne organizacije verige dobaviteljev, ki ga organizira celovška Univerza. Od leta 2006 je član odbora v deželnem obrtniškem združenju za gradnjo z lesom, pristojen za področje inovacij. Od leta 2009 do leta 2011 je predsednik upravnega odbora IG-Österreich.

Bojan Lebar

je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. V letih 1992 in 1993 je kot arhitekt zaposlen v arhitekturnem biroju Neumann + Partner na Dunaju. Izkušnje z arhitekturnim projektiranjem je prenesel v svojo prakso, in od leta 1994 deluje v lastnem arhitekturnem biroju. Projektiranje zajema poslovne in individualne stanovanjske objekte, industrijske zgradbe in notranjo opremo prostorov. Leta 2000 je ustanovil podjetje Moderna, d. o. o., da bi projektiranje dopolnil z zastopanjem tujih podjetij. Od leta 2010 dejavno sodeluje s podjetjem Weissenseer in v arhitekturno prakso prenaša znanje s področja pasivne in nizkoenergijske gradnje. Bojan Lebar je ustanovni član Društva za sonaravno gradnjo Slovenije. Leta 2006 je prejel zlati svinčnik za poslovni objekt Kema v Puconcih.

The “INTELLIGENT SKIN” intelligent building envelope represents the development work and a brand of the Weissenseer company. At a time when energy consumption and the exploitation of resources are increasingly subject to a growing concern over environmental awareness, more and more attention is paid to employing energy efficient thermal insulation in buildings.

The Weissenseer company recognised the trend early on and subsequently turned to the developing of passive and low-energy single-family houses. Today, development extends to multi-apartment, commercial and industrial buildings.

The aim was to create a building skin that would embody the fundamental need for a highly insulated structure without obstructing the formal possibilities of architecture, including the façade-envelope finish.

Christof Müller

is a civil engineer in building construction and academic Business Manager. He worked in a family company for wooden constructions. He gathered experience in the field of lumber in North America, Canada and Switzerland. In 2000 he founded Weissenseer Holz-System-Bau GmbH. He was a founder and board member of the IG-Passivhaus Kärnten and Österreich networks since 2004. From 2005 to 2011 he initiated research projects New Thermally Insulated Lightweight Construction from Timber I and II, and has worked in cooperation on numerous other research projects, among which was a project organized by the Klagenfurt University, Development and Implementation of a Virtual Supply Chain Organisation. From 2006 onwards he was a committee member in the professional association for timber construction, where he has been responsible for innovation and was chairman of IG-Österreich from 2009 to 2011.

Bojan Lebar

graduated from the Faculty of Architecture in Ljubljana. From 1992 to 1993 he worked as an architect in the architectural office Neumann + Partner in Vienna. He took this experience in architectural design to his own practice and has been running his own architectural office since 1994. His design work encompasses commercial buildings, industrial facilities, individual residential buildings and interior design. He founded the company Moderna d.o.o. in 2000 with the intention of supplementing his design work with representation services for foreign companies. Since 2010 he has been actively working in cooperation with the Weissenseer company transferring knowledge on passive and low-energy construction into architectural practice. Bojan Lebar is a founding member of the Slovenian Green Building Council. In 2006 he received the Golden Pencil award for his realisation of the Kema commercial building in Puconci.

Spremenjena evropska zakonodaja na področju energetske učinkovitosti objektov bo spremenila izhodišča za načrtovanje stavb in bistvena merila za oceno njihove energetske učinkovitosti. V prihodnje bodo ovoj stavbe, ogrevalni in energetski sistemi kar najbolje izkorisčeni z vidika potrebe po primarni energiji in emisiji toplogrednih plinov. Sodoben koncept gradnje energetsko učinkovitih opečnih hiš že danes izpolnjuje vsa merila ob sprejemljivih stroških gradnje.

V povprečju zgradbe porabijo 40 % celotne energije v EU. Zmanjšanje porabe energije in uporaba energije iz obnovljivih virov v zgradbah sta pomemben prispevek k znižanju energetske odvisnosti in emisij toplogrednih plinov v Evropski uniji. Skupaj z okrepljeno uporabo energije iz obnovljivih virov naj bi ukrepi za znižanje porabe energije v zgradbah pripomogli k temu, da bi v svetovnem merilu naraščanje temperature ohranili pod 2° C.

Z jasno odločitvijo Evropske unije po letu 2010 graditi samo še „skoraj ničenergijske hiše“ bo opeka (na primer brušena opeka PROTHERM PROFI, ki pri debelini zidu 30 cm in 38 cm dosega toplotno prevodnost od 0,139 W/mK do 0,12 W/mK) tudi v prihodnosti ostala idealen gradbeni material za gradnjo kakovostnih zgradb. Njeni visoka stopnja akumulacije (opeka POROTHERM 38 PROFI – 300 kg/m²), optimalna toplotna zaščita (nizka toplotna prevodnost zidakov in homogeni zid, brez toplotnih mostov na vertikalnih in horizontalnih spojnicih zidakov), varna obdelava in predvsem njen naravni izvor tvorijo temelj za energetsko učinkovite koncepte hiš. Energetska učinkovitost objekta ni odvisna le od ovoja stavbe, ampak tudi od izvora energije, s katero se objekt oskrbuje, in od ogrevalne tehnike, ki se v objektu uporablja. Kot kažejo realizirani projekti opečne industrije, je „skoraj ničenergijska hiša“ že danes ob optimizaciji ovoja stavbe, hišne tehnike in izvorov energije mogoča in dosegljiva z opečnim materialom.

Irena Hošpel

je gradbena inženirka, ki je od leta 2000 zaposlena v podjetju Wienerberger Opekarna Ormož, d. d. Od leta 1999 je lastnik podjetja koncern Wienerberger, ki je največji svetovni proizvajalec zidne opeke z jasnim ciljem: ustvariti trajne dobrine z naravnimi izdelki ter zagotoviti kakovostno in varno bivanje. Hošpelovi dejavno sodelovanje pri razvoju novih opečnih produktov, ki zagotavljajo energetsko učinkovito, hitro in kakovostno gradnjo, omogočajo bogate izkušnje iz gradbene prakse in dolgoletno sodelovanje s številnimi strokovnjaki s področja zidanih konstrukcij pri mednarodnih raziskovalnih projektih. V sodelovanju s stroko organizira in izvaja izobraževanja o energetski učinkovitosti, trajnosti in potresni odpornosti zidanih objektov.

The recast of the European building directive “Directive 2010/31/EU of the European parliament and of the council of 19 May 2010 on the energy performance of buildings” will change the way buildings are designed and their energy efficiency assessed. In the future, the building envelope, heating and energy systems will be harmonised in order to achieve low primary energy demand and reduced greenhouse gas emissions. The modern concept of energy efficient brick house construction already meets all the criteria while at the same time being economically viable.

On average, buildings account for 40% of total EU energy consumption. Reduced energy consumption and use of energy from renewable resources in buildings have significantly contributed to reduced energy dependence and lower greenhouse gas emissions in the European Union. Together with increased use of renewable energy, measures to reduce energy consumption in buildings should contribute to keeping the global temperature increase below 2° C.

Due to a firm decision made by the European Union which obliges all new buildings constructed after 2020 to be “near zero-energy houses”, brick (for example PROTHERM PROFI, whose thermal conductivity at wall thickness of 30 cm and 38 cm is between 0.139 W/mK and 0.12 W/mK) as a universal decathlete will remain an ideal construction material for high-quality buildings. Its high accumulation properties (POROTHERM 38 PROFI block – 300 kg/m²), optimal thermal protection (low thermal conductivity of blocks and homogeneous wall without heat bridges on vertical and horizontal block joints), safe processing and especially the fact that it is made from natural materials, form the basis for energy efficient house design. The energy efficiency of a building does not depend only on the building envelope, but also on the source of energy and the heating technology used in the building. Completed projects in the brick industry demonstrate that a “near zero-energy house” is already possible and achievable with brick material today provided that the building envelope, house technology and energy sources are optimised.

Irena Hošpel

is a construction engineer and has been working for Wienerberger Opekarna Ormož d.d. since 2000. Since 1999 she has been the owner of the Wienerberger corporation, the world's largest brick manufacturer. The company mission is to create lasting values through natural products and provide for a quality and safe indoor living environment. Through her active work in the development of new brick products that provide for energy-efficient, fast and quality construction, she has gained extensive experience in the construction practice and established long-term cooperation with numerous experts in masonry buildings and international research projects. She works with professionals to organise and conduct training in the field of energy efficiency, sustainability and earthquake resistance of masonry buildings.

Podjetje EKO PRODUKT, d. o. o., se z ekološko pasivno gradnjo ukvarja že 13 let. Naravnih materialov ne tržimo le zaradi zaslužka, temveč tudi zato, ker verjamemo, da je z njihovo uporabo mogoče zgraditi kakovostne, cenovno ugodne in do okolja prijazne stavbe, ki so hkrati tudi energijsko zelo učinkovite brez večjih dodatnih stroškov. Tako smo pri načrtovanju svoje poslovne stavbe primerjali različne načine gradnje – betonske, zidane, jeklene in lesene. Pri slednji smo primerjali različne načine lesenih izvedb, kot sta skeletna in masivna lesena izvedba. Prav tako smo preučili kombinirane izvedbe, t. i. hibride, pri katerih smo kombinirali različne lesene izvedbe v kombinaciji z betonom in jeklom. Končna ugotovitev je bila, da se enostavne izvedbe, pri katerih ni posebnih statičnih in topotnih zahtev, cenovno najbolj obrestujejo v skeletni betonski izvedbi s fasadnimi paneli iz pločevine. Ti materiali so kljub visokemu vložku primarne energije in za zdaj še relativno nizki okoljski sprejemljivosti še vedno ekonomsko najbolj upravičeni. Če pa je objekt statično zahtevnejši, hkrati pa imamo tudi višje zahteve po topotni učinkovitosti, lesena stavba zelo hitro postane konkurenčna ali celo cenejša, saj imamo zaradi manjše teže zgradbe manj zemeljskih del, manj je betona in železa v temeljni plošči, nismo stroškov z odpravljanjem topotnih mostov, hkrati pa lahko s pametnim načrtovanjem strojnih inštalacij zmanjšamo investicijo v grelne in hladilne naprave tudi do 75 %. Naravni materiali imajo bistveno daljši fazni zamik prehoda toplotne, ne kondenzirajo in pripomorejo k boljši mikroklimi v prostoru. Tako pri enaki U-vrednosti z uporabo naravnih materialov porabimo kar za 25 % manj energije za ogrevanje in hlajenje (neodvisne študije).

Miro Škvorc

se od leta 1998 ukvarja z ekološko gradnjo in je pionir na tem področju. V letih 1998–2006 je bil prisoten pri večini projektov, povezanih z ekološko in pasivno gradnjo. Sodeloval je pri gradnji prve hiše v Sloveniji, ki se ogreva izključno s sončno energijo in pri kateri je bil razvit tudi nov patent na področju slojenja temperature vode v hranilniku toplotne. Leta 2005 je ustavnil podjetje Eko produkt, d. o. o., ki se ukvarja s prodajo naravnih izolacijskih materialov predvsem na osnovi lesa. Bil je eden prvih, ki so v Sloveniji začeli promovirati gradnjo pasivnih hiš. Je soustanovitelj konzorcija Pasivna hiša, ki deluje v okviru Fakultete za arhitekturo. S svojim znanjem in izkušnjami sodeluje pri različnih projektilih, med drugim tudi pri podiplomskem raziskovalnem usposabljanju mladih raziskovalcev skupaj z Institutom Jožef Stefan.

The company EKO PRODUKT, d. o. o. has been promoting passive construction for 13 years. Our concern in trading with natural materials is not profit, but our belief that they can be used to build quality, cost-efficient and environmentally friendly buildings that are also extremely energy efficient without requiring any major extra costs. In designing our business building we therefore compared different construction technologies – concrete, masonry, steel and timber. In the latter we compared different methods of timber construction, such as timber framing and massive timber construction. We also studied combined constructions, the so-called hybrids, where we combined different timber constructions made in combination with concrete and steel. It was determined that simple constructions that have no special static nor thermal requirements are the most cost-efficient in timber frame construction with sheet metal façade panels. These materials have remained the most economically viable despite the high input of primary energy and their, for the time being still relatively low, environmental acceptability. With more complex statics requirements and higher requirements for thermal efficiency, however, a timber building very quickly becomes competitive or even cheaper because smaller weight requires less ground work, there is less concrete and iron in the foundation slab, and there are no heat bridge elimination costs. In addition, careful planning of mechanical installations can reduce investment in heating and cooling devices by up to 75 %. Natural materials have a substantially longer phase shift in heat transfer, they don't generate condensation and in turn contribute to a better microclimate in the room. This means that at the same U-value as much as 25 % of energy is saved by using natural materials for heating and cooling (independent studies).

Miro Škvorc

has been involved in environmentally friendly construction since 1998 and is one of the pioneers in the field. Between 1998–2006, he participated in most projects dealing with environmentally friendly and passive construction. He took part in building the first house in Slovenia that is heated exclusively with solar energy and for which a new patent for temperature stratification of water layers in a heat storage tank was developed. In 2005 he founded Eko produkt, d. o. o., a company that trades in a natural largely timber-based insulation material. He was one of the first to promote passive house construction in Slovenia. He is the co-founder of the Passive House Consortium which operates under the auspices of the Faculty of Architecture and has brought his knowledge and experience to various projects, including post-graduate research programs for young researchers in cooperation with the Jožef Stefan Institute.

Po šestih letih trdega dela so rezultati projekta Madrid Río na voljo javnosti. Javna dela, ki so se izvajala v njegovem okviru, bi lahko uvrstili med najpomembnejša v zadnjih desetletjih v Madridu, sam projekt pa verjetno med najbolj ambiciozne javne projekte na področju gradnje v zadnjih letih v Evropi.

V občini Madrid so se leta 2003 odločili, da bodo šestkilometrski del notranje obvoznice, ki sledi toku reke Manzanares, speljali pod zemljo ter tako spet povezali mesto in reko, ki je že trideset let odrezana od meščanov, nedostopna in nevidna.

Leta 2005 je skupina projektantov, ki jo pod vodstvom direktorja Ginésa Garrida sestavlajo arhitekturni biroji Burgos & Garrido Arquitectos, Porras y La Casta, Rubio Álvarez-Sala in West 8, zmagala na mednarodnem natečaju za projekt ureditve urbanih površin, ki se bodo sprostile, ko bodo spravili mestno obvoznicu pod zemljo. Projekt je zdaj dokončan ter vzpostavlja povezavo med Madridom in čudovito krajino v njegovi okolici. Z drevesi posejan koridor ob reki ter na desetine stez in mostov povezujejo soseske in premagujejo infrastrukturne ovire med njimi. Tako je reka Manzanares spet postala pomembna vez med mestom in njegovo naravno strukturo. Projekt Madrid Río obsega 150 hektarov zelenic in 7 javnih objektov, športne površine, umetniška središča, mestne plaže, igrišča, kioske in kavarnice. Sicer je stal 420 milijonov evrov, a je bila to naložba v novično geografsko navezavo Madrida na reko.

Ginés Garrido

Je študiral arhitekturo na Šoli za arhitekturo (UPM) v Madridu in diplomiral leta 1989 z odliko. Leta 2005 je doktoriral. Francisco Burgos and Ginés Garrido sodelujeta od leta 2002, ko sta ustavila burgos&garridoarquitectos. Francisco in Ginés sta v Španiji in v tujini uveljavljena arhitekta, ki sta prejela vrsto nagrad na urbanističnih in arhitekturnih natečajih. Na področju arhitekture, se osredotočata na socialna stanovanja, na nivoju urbanizma pa izvajata velike krajinske posege, ki so jima prenesli repoznavnost v svetovnem merilu. Delovne izkušnje obsegajo delo v interdisciplinarnih teamih v Španiji in v tujini. Povezana sta z Šolo za arhitektuo v Madridu (Universidad Politécnica de Madrid), bila pa sta tudi gostujoča profesorja na drugih univerzah kot je Harvard, Univerza v Arizoni ali EAAL Lausanne.

The Madrid Río Project has opened after six years of hard work being the most important public work carried out in Madrid in the last decades, and probably, one of the most ambitious public projects built in Europe in recent years. In 2003, the Municipality of Madrid decided to bury a part of the first ring road of the city that runs along the Manzanares River and through six kilometres of its trajectory, recovering the connection between the city and the river that had been isolated, inaccessible and invisible for the last 30 years.

The team, directed by Ginés Garrido, and formed by Burgos & Garrido Arquitectos, Porras La Casta, RAS and West 8 won in 2005 the international competition to create an urban project for the liberated land resulting after the burial of the highway. The project, that is now finished, connects Madrid with the valuable landscapes around the city.

Madrid Río occupies a 120 hectares of green areas and 6 of public facilities, like sport areas, art centres, urban beaches, playgrounds, kiosks and cafes. 420 M€ have been spent, but with this project, Madrid belongs again to the geography of the river.

Ginés Garrido

Has studied architecture at School of Architecture UPM, Madrid and graduated with honours in 1989. He finished Ph.D. in 2005 with distinction cum laude. Francisco Burgos and Ginés Garrido work together since 2002 when they founded burgos&garridoarquitectos. Francisco and Ginés are recognized architects in Spain and abroad for winning several international urban design and architecture competitions. In the field of architecture their expertise is focused on social housing; while in the urban scale they are carrying out several landscape interventions of great magnitude that give them world wide recognition. They have experience in multidisciplinary teams to tender in Spain and abroad. They are also linked to the University as professors in the School of Architecture (Universidad Politécnica) de Madrid –ETSAM- and visiting lecturers in several Universities like Harvard University, The University of Arizona or EAAL Lausanne.

Arhitekturo v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so zaznamovala nova orodja, ki so arhitektom odprla izjemne možnosti. Navidezna neizprosnost tektonike, gradbene logike in gravitacije se je začela mehčati, arhitektura pa gubati, dekonstruirati, fragmentirati, dobesedno plesati pred našimi očmi. Programi za modeliranje in slikovne simulacije, kot so bili recimo Alias, Maya ali 3D Max, so bili ustvarjeni za potrebe kinematografije, v arhitekturi pa so imeli zelo podoben učinek, namreč produkcijo podob. Zato je razumljivo, da je bila v devetdesetih velika večina projektov narejena z namenom, da se zgolj gledajo, ne pa gradijo. V začetku novega stoletja so se pojavila orodja s popolnoma novo logiko: orodja, ki so začela povezovati formalno raziskovanje in proizvodne procese, virtualno okolje in realnost. Tovrstni pionirski projekt je muzej Guggenheim v Bilbau, modeliran in zgrajen z orodjem Catia, ki je bilo razvito za letalsko in avtomobilsko industrijo. Ta projekt je zaznamoval množico projektov, ki so formalno drzni, vendar od samega začetka zasnovani tako, da jih je z visokotehnološkimi gradbenimi postopki mogoče tudi zgraditi.

Zgolj desetletje po zlati dobi arhitekturne (hiper)produkcijs smo se znašli v novih ekonomskeh in političnih okoliščinah, zaznamovanih z okoljskimi vprašanji, prizemljila pa nas je tudi ekonomska realnost. Pojavlja se nove, dodatne zahteve za naložbe in zgradbe, zahteve, ki so morda celo preveč specialistične, da bi jih arhitekti s trenutnim naborom znanj, pridobljenih na fakultetah, lahko suvereno obvladovali in usmerjali. Odgovori na te zahteve so najpomembnejši pri sprejemanju resnih odločitev z zelo resnimi posledicami za arhitekturo, vendar lahko kar naenkrat pristanejo v rokah tehničnih specialistov.

Architectural production in the 1990s was characterised by new architectural tools that opened a world of fantastic formal possibilities to architects. The seeming tenacity of tectonics, construction logic and gravitation began to melt, architecture started to crease, deconstruct, fragment, literally dance before our eyes. Modelling and visual simulation software such as Alias, Maya or 3D Max were basically created for the needs of cinematography and had a very similar effect in the architectural environment, namely the production of images. It is therefore understandable that in the 1990s a large majority of projects were made merely to be watched, not built.

At the beginning of the new century, however, new tools with an entirely new logic emerged, i.e. the tools that provided a link between formal research and production processes, the virtual environment and material reality. Such an example is the Guggenheim Museum in Bilbao, modelled and built with the assistance of Catia software, a tool developed for the aerospace and automobile industries. This project left a mark on a number of subsequent, formally bold projects, but created from the very start in a way that allowed them to be realized through high-technology construction processes.

No more than a decade after this golden age of architectural (hyper) production we are facing a new economic-political context marked by environmental issues and down-to-earth economic realities. New, additional requirements have been set for investors and buildings, requirements that may be too expert even for architects who are unable to confidently rise to this challenge with their existing range of knowledge and skills gained at their faculties. The answers to these requirements are the most important when serious decisions are being made that can have significant consequences for architecture. Still, they can easily end in the hands of technical experts.

V teh okoličinah lahko arhitekti ohranimo vodilno vlogo v načrtovalskem procesu in tudi ustvarjalno svobodo, ki nam jo omogočajo naša nova oblikovalska orodja, če bomo znali še tako zahtevno in kompleksno stavbo zasnovati glede na njeno delovanje ter kratkoročne in dolgoročne učinke, k čemur nas tako ali tako usmerjajo vse podrobnejši predpisi. Nov način načrtovanja, uporaba novih orodij za ocenjevanje in simulacijo delovanja posameznih komponent ali procesov v stavbi v realnem času in še poudarjena interdisciplinarnost zahtevajo integralno načrtovanje. V njem ima arhitekt novo vlogo, ki od njega zahteva dodatno širitev že do sedaj zahtevanih znanj in kompetenc. Predstavil bom integralno načrtovanje, ki smo ga razvili pri projektu Cukrarne, novega upravnega središča Ljubljane, izpopolnili pa pri projektu nove Elesove poslovne stavbe v Beričevem.

Mag. Marko Studen

je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani in magistriral na univerzi Columbia v New Yorku. Nekaj let je vodil mednarodni projekt European Slovenia, bil asistent na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani in predavatelj na Univerzi v Kaliforniji. Od leta 2001 vodi arhitekturni biro Scapelab, ki deluje na področju arhitekture, urbanizma in načrtovanja s poudarkom na skladnem pristopu k načrtovanju. Za prenovo Čufarjevega trga na Jesenicah je prejel Piranesijevo priznanje, kot soavtor projekta Dunajski vogal pa bil nominiran za Plečnikovo nagrado in nagrado Mies van der Rohe. Kot avtor je najvišjo nagrado prejel na mednarodnem natečaju za stavbe novih akademij v Ljubljani ter prvi nagradi na natečajih za projekt prenove Cukrarne z novim upravnim središčem države in Ljubljane ter novo poslovno stavbo podjetja Eles.

In this context, architects can retain both the leading role in the design process and our creative freedom provided us by our new design tools, if only we learn to design even the most demanding and complex building with regard to its functioning and short- and long-term effects, something that we are already obliged to do according to increasingly strict regulations.

The new design process, application of new assessment tools and simulation tools that provide insight into the behaviour of individual components or processes in a building in real time, in addition to accentuated interdisciplinarity, call for a process of integrated planning. This process has given architects a new role, forcing them to further broaden their existing knowledge, skills and competences. This contribution will present the process of integrated planning that was developed on the Cukrarna (sugar mill) project for the new Ljubljana civic centre and was further improved on the project for the new ELES commercial building in Beričevo.

Marko Studen, MSc

graduated from the Faculty of Architecture in Ljubljana and received his Master's degree at Columbia University in New York. He led the international project European Slovenia for several years and worked as an assistant at the Faculty of Architecture in Ljubljana and lecturer at the University of California. Since 2001 he has headed the Scapelab architectural office which works in architecture, urban planning and design focusing on an integrated approach to planning. He received the Piranesi Award for the reconstruction of the Čufar square in Jesenice and was nominated for the Plečnik and Mies van der Rohe awards as co-author of the Dunajski vogal project. As the author he received the highest award in the international competition for the new academy buildings in Ljubljana and first-place awards in the competition for the reconstruction of Cukrarna with the new state and municipal civic centre in Ljubljana, and for the new commercial building for the company ELES.

HAMMARBY SJÖSTAD, NOVI DEL MESTA S POUDARKOM
NA VODI IN EKOLOGIJI
HAMMARBY SJÖSTAD - A NEW CITY DISTRICT WITH
EMPHASIS ON WATER AND ECOLOGY

Erik Freudenthal, Hammarby Sjöstad

Hammarby Sjöstad je že dolgo največji stockholmski projekt s področja razvoja mest. Mesto Stockholm je že na samem začetku uvedlo stroge okoljske zahteve za stavbe, tehnične napeljave in prometno ureditev v tem zanimivem okrožju. Cilje pa je bilo mogoče doseči samo s celostnim načrtovanjem, inovativnimi rešitvami in novimi tehnologijami. Območje ekološke inovativnosti je hitro postalo znano po vsem svetu in v letu 2010 je imel GlashusEtt tako več kot 13.000 obiskovalcev. „Model Hammarby“ ponazarja različne načine medsebojnega povezovanja posameznih delov infrastrukture; stranski proizvod iz enega dela je mogoče uporabiti v drugem delu. „Model Hammarby“ so tudi izvozili – med drugim v Indijo in Združeno kraljestvo ter Kitajsko.

Vse to – uporaba stranskih proizvodov z enega infrastrukturnega področja na drugem infrastrukturnem področju – je jedro celostnega načrtovanja oziroma holističnega pristopa. Švedski svet za trgovino je na podlagi izkušenj, pridobljenih na območju Hammarby Sjöstad in drugih novih območjih na Švedskem, oblikoval „filozofijo“ ustvarjanja trajnostnega mesta. Pristop so poimenovali SymbioCity. Filozofija temelji na razpravah z zainteresiranimi stranmi iz javnega in zasebnega sektorja ter odločanju, kako naj bo novo mestno območje čim bolj trajnostno, ki naj potekajo, še preden se za območje izdela podroben načrt.

Erik Freudenthal je vodja oddelka za odnose z javnostmi v ekološkem informacijskem centru GlashusEtt, ki ima sedež v središču predmestja Hammarby Sjöstad. Prej je delal na različnih vodstvenih položajih v javnih in zasebnih organizacijah, kot sta švedski mornarski misijon in družba American Express, bil pa je tudi vodja oddelka IT v majhnem podjetju in projektni vodja v podjetju za računalniško izobraževanje. Delal je tudi v kadrovskem oddelku podjetja za oskrbo z vodo Stockholm Vatten (Stockholm Water Company).

Hammarby Sjöstad has been Stockholm's largest urban development project for many years. It is an exciting district where the City of Stockholm has imposed tough environmental requirements on buildings, technical installations and the traffic environment, from day one. To attain these goals integrated planning, innovative solutions and new technologies have been necessary. The eco-innovative area has quickly gained worldwide reputation; in 2010, GlashusEtt received over 13,000 visitors. The “Hammarby model” is a model to show that different part of infrastructure is connected with each other; a byproduct from one part of the infrastructure can be used in another part. The “Hammarby model” has also been exported – to India and the United Kingdom, for instance, as well as to China.

All this - to use by-products from one area of the infrastructure in another area of the infrastructure - is the core of the integrated planning or the holistic approach. The Swedish Trade Council have made a “philosophy” over the making of the sustainable city, after the experiences from Hammarby Sjöstad and other new areas in Sweden. This approach is called SymbioCity. The philosophy is to sit with both the Public and the Private stakeholders and decide how to make the new city area as sustainable as possible before you make the detailed plan for the area.

Erik Freudenthal is the Head of Communications of the Environmental Information Centre GlashusEtt which is situated right in the middle of Hammarby Sjöstad. Prior to his current position Mr Freudenthal has held different management positions in both public and private organizations such as the Swedish Seamen's Mission, American Express, IT manager in a small company and project leader in a computer education firm. He was also employed by the Stockholm Water Company within their personnel department.

Področje inženirstva je nekje na robu med znanostjo in ustvarjalnostjo. Inženirji iščejo odgovore na nova vprašanja oziroma stara vprašanja v novih okoliščinah. Marsikdaj je dovolj, da se ponovijo in spet uporabijo stari koncepti, večkrat pa mora inženirstvo zaradi premikanja obstoječih mej ali odpiranja novih področij na področju umetnosti in arhitekture tudi samo narediti korak naprej. Še nedavno znižanje stroškov elektronike in ogromno povečanje števila prenosnih naprav je privelo do popolne preobrazbe družbe. Pa ne gre samo za hitrost komunikacij (ki včasih narekujejo izjemni item družbenih dogodkov), tudi intenzivnost in obseg pretoka podatkov se zdita neustavljiva in sta spremenila življenje marsikaterega posameznika. Prihod splošno razširjene in senzorične tehnologije na področje interaktivnega in odzivnega arhitekturnega načrtovanja je spremenilo naše načine razmišljanja o arhitekturi, njenega opisovanja in načrtovanja. Prednosti splošne razširjenosti računalnikov in njihove vse večje moči so omogočile tudi nastanek koncepta mešane resničnosti, ki je območje med fizično in virtualno resničnostjo ter predstavlja v zadnjem času tako opevano nadgrajeno resničnost.

Hugo Mulder
je višji inženir v skupini za napredno tehnologijo in raziskave družbe Arup v Londonu. Znanstveni magisterij iz gradbeništva je opravil na Tehnološki univerzi v Delftu, družbi Arup pa se je pridružil leta 2001 z zaposlitvijo v multidisciplinarni pisarni v Amsterdamu. Leta 2006 se je preselil v London in sodeloval pri številnih projektih, med katerimi so bili načrtovanje observatorija za evropski izredno velik teleskop (European Extremely Large Telescope – E-ELT), športnega središča v Singapurju (Singapore Sports Hub) in narodnega muzeja v Katarju. Specializiral se je za kinetične sisteme in gibljive strukture ter sodeloval pri projektih na svetovni ravni, ki segajo od pomicnih strel stadionov do spreminjačih se fasadnih sistemov in dinamičnih umetniških skulptur.

On the verge of science and creativity lies the field of engineering. Engineers seek solutions to new problems or to old problems in a new context. Often the repetition and reuse of existing concepts suffices, but where boundaries are shifted or where new fields emerge in arts and architecture, engineering needs to follow suit. The fairly recent reduction in costs of electronics and the enormous increase in portable devices has led to complete new structures in society. Not only the speed of communication (that sometimes put social events in overdrive), but also the intensity and vastness of data flows seems unstoppable and has changed the lives of many.

The adoption of ubiquitous computing and sensory technology in interactive and responsive architectural design changes the ways in which we think about architecture, how we describe architecture and how we design architecture. The advances in ubiquitous computing and growth of computational power have also driven the notion of the mixed reality, which is the spectrum between physical reality and virtual reality and which features the now so famous augmented reality.

Hugo Mulder
is a senior engineer in Arup's Advanced Technology + Research Group in London. Hugo holds a MSc.(Hons) in Civil Engineering from Delft University of Technology and joined Arup in 2001 in the multidisciplinary office in Amsterdam. He moved to London in 2006 and was involved in various projects including the European Extremely Large Telescope enclosure design, the Singapore Sports Hub and national museum in Qatar. Hugo is specialised in kinetic systems and moving structures and worked on projects globally, varying from retractable stadium roofs to transformable facade systems and dynamic art sculptures.

Naš ekološki odtis za približno 25 odstotkov presega sposobnost sveta za regeneracijo. Poročilo Svetovnega sklada za naravo (WWF) „Living Planet“ kaže na stalno rast emisij toplogrednih plinov iz fosilnih goriv, ki sestavljajo skoraj polovico našega odtisa na svetovni ravni. Velik del izpustov, ki sestavljajo ta odtis, ustvarijo stavbe, v katerih živimo in delamo: približno 40 odstotkov svetovne energije se porabi za ogrevanje, hlajenje in osvetljevanje stavb, pomemben del odpade tudi na gradnjo in rušenje stavb ter infrastrukture.

Družba Transsolar Energietechnik GmbH iz Stuttgarta, ki je del projektne skupine za izdelavo generalnega načrta mesta Masdar, je razvila nov in resnično celosten pristop k načrtovanju trajnostnega razvoja mest. Masdar naj bi postal prototip načela trajnosti – nobenih ogljikovih izpustov in odpadkov, trajnostni prevoz, trajnostni materiali, trajnostna hrana, trajnostna voda, habitati ter prostoživeče živali in rastline, kultura in dediščina, enakost in pravična trgovina ter zdravje in sreča.

Zaradi ekstremnih podnebnih razmer so morali biti pri snovanju pozorni na preprečevanje pregrevanja, izboljšanje zunanjega ugodja in izogibanje pretirani primarni rabi energije za hlajenje. Osrednji ukrepi za ogljično nevtralno mesto so bili zmanjšanje obremenitev (40 %), raba učinkovite tehnologije (30 %) in nazadnje raba energije iz obnovljivih virov.

Trajnostno optimalno arhitekturno zasnova, pri kateri je zagotovljena najugodnejša izpostavljenost soncu, in izboljšanje zunanjega ugodja so poskušali uresničiti z gradnjo generičnih modelov ulic in stavb. Z dovršenimi orodji, kot so ocene zračnega pretoka s simulacijami CFD (računalniška dinamika tekočin), analize dnevne svetlobe in osemenosti, so analizirali te generične modele in rezultate uporabili pri načrtovanju mesta.

Our actual ecological footprint exceeds the world's ability to regenerate by about 25 percent. WWF's Living Planet Report shows a continuing growth of fossil fuel rising greenhouse gas emissions making up almost half of our global footprint. A significant part of this global footprint is used by the buildings we live and work in: about 40 percent of the world's energy is used for heating, cooling and lighting buildings, another considerable part for erection and demolition of buildings and infrastructure.

As member of the Masdar City Master Plan design team, the Stuttgart company Transsolar Energietechnik GmbH developed a new and most holistic approach of defining sustainable urban development. Masdar City plans to erect a prototype example of sustainability principles - zero carbon, zero waste, sustainable transport, sustainable materials, sustainable food, sustainable water, habitats and wildlife, culture and heritage, equity and fair trade, and health and happiness.

With regard to the extreme climatic conditions, the concept had to focus on prevention of overheating, improving outdoor comfort and avoiding excessive primary energy consumption for cooling. Main steps to a carbon neutral city design were the reduction of loads (40%), the use of efficient technology (30%) and finally the use of renewable energies.

As a base for an optimized architectural design with respect to sustainability, solar access design and outdoor comfort optimization, generic models for streets and buildings were built up. Using highly sophisticated tools like air flow evaluations by computational fluid dynamic (CFD) simulations, daylight and shading analysis, the generic models had been analyzed and the results had been used to direct the city design.

Podoben pristop je bil uporabljen za prvi izračun dinamičnih obremenitev stavb na podlagi predvidenih tipov gradnje, zunanjih in notranjih prednosti ter njihove zasedenosti. Pri tem so upoštevali priporočila projektne skupine in prilagodili robne pogoje. Na podlagi reprezentativnih gradbenih tipologij so dopolnili izračune obremenitev in tako ugotovili, za koliko je treba prilagoditi robne pogoje, da bodo ustrezali potencialni proizvodnji energije na lokaciji.

V predstavitev so obravnavana spoznanja, pridobljena v dveh letih intenzivnega dela v mestu Masdar: strategije za izboljšanje zunanjega ugodja, zmanjšanje primarne porabe energije in pretoka materiala; prednosti in omejitve naprednih orodij za analizo ter tudi vloga inženirjev pri podpori trajnostni zasnovi različnih razsežnosti – mesta, soseske in stavbe.

Prof. dr. Thomas Lechner

je doktorat iz strojništva opravil na Univerzi v Stuttgartu. Je partner v podjetju Transsolar, ki je bilo ustanovljeno leta 1992 v Stuttgартu in je vodilno svetovno podjetje za svetovanje na področju nizkoenergijske gradnje. Od leta 1997 je profesor za gradbeno fiziko, gradbene materiale in načrtovanje zgradb, prilagojeno podnebju, na oddelku za arhitekturo Univerze za uporabne vede v Kaiserslauternu v Nemčiji. Leta 2007 je ustanovil raziskovalni inštitut INBG, ki se ukvarja s svetovalnimi in raziskovalnimi projektmi, osredotočenimi na trajnost in načrtovanje. Predaval je o načrtovanju, prilagojenem vročemu podnebju (Univerza Harvard, Cambridge). Od leta 2008 je član žirije za podelitev nagrade "Energy Performance + Architecture Award". Je tudi eden od ustanoviteljev nemške trajnostne oznake DGNB. Objavil je več člankov o nizkoenergijskem načrtovanju in je soavtor dela Büroatlas (Birkhauser Verlag, 2006). Pri svetovanju in raziskovanju se osredotoča na obnavljanje in spremljanje šol, urbano načrtovanje, pri katerem se upošteva podnebje, in CFD (prisiljeni in prosti vzgonski tok v zgradbah in njihovi okolici).

A similar approach was used for a first calculation of dynamic building loads, based on assumed construction types, external and internal gains and occupancies. Boundary conditions have been discussed and adjusted following team recommendations. Based on exemplary building typologies the load calculations were updated, identifying the required adjustments in the boundary conditions to meet the possible energy production on site. The presentation focuses on the lessons learned during a two year intensive work on Masdar city: strategies for optimizing outdoor comfort, minimizing primary energy consumption and material flow; benefit and limit of sophisticated analysis tools, finally the engineers role in supporting sustainable design in different scales – city, block and building.

Prof. dr. Thomas Lechner

received PhD in mechanical engineering at the University of Stuttgart. He is partner of the company Transsolar, founded in 1992 in Stuttgart, which is a leader in the international low-energy consulting field. Since 1997 he is Professor for building physics, building material science and climate adapted building design at the Architecture department at the University of Applied Sciences Kaiserslautern, Germany. In 2007 he founded the Research Institute INBG performing consultancy and research projects focusing on Sustainability and Design. He has lectured on climate adapted design for hot climates (Harvard University, Cambridge). He has been member of the jury of the Energy Performance + Architecture Award since 2008. He is founding member of the german sustainability label DGNB. He published articles on low energy design and is the co-author of Büroatlas (Birkhauser Verlag, 2006). Actual consultancy work and research focuses on refurbishment and monitoring of schools, climate conscious urban planning and CFD (forced and free buoyancy flow in and around building structures).

Vsi dobro vemo, da je mogoče z načrtovanjem, zasnovno in gradnjo naših mest v marsičem izboljšati naše življenje. Dobra arhitektura nam lahko prebudi domišljijo, spremeni naš odnos do sosedov in someščanov, ustvarja delovna mesta in oživi zapostavljena območja ter pozitivno vpliva na naše zdravje in počutje. Dobro načrtovanje se odrazi v bolj privlačnem okolju, trdnježih skupnostih z zavestjo o lastništvu in ponosu na lokalno okolje ter novih finančnih naložbah.

V Združenem kraljestvu so sprejeli nov zakonski predpis o lokalnem upravljanju (angl. The Localism Bill), s katerim nameravajo postaviti skupnost v središče sistema načrtovanja, vendar je treba pri tem jasneje opredeliti, kaj sploh je „skupnost“. Tako si na primer v resnično raznolikem mestu, kakršen je London, nista enaki niti dve soseski in prebivalci nimajo enakih virov, denarnih sredstev ali večin, ki bi jim jamčili, da bodo elementi v novem sistemu, ki jih kot pozitivne dojemajo oni, kot prispevek k bolj kakovostnemu grajenemu okolju razumeli tudi drugi, ki živijo in delajo tam (ne glede na to, do katere „skupnosti“ čutijo pripadnost).

Pri prenosu pooblastil na posameznike, na katere spremembe najbolj vplivajo, je vsekakor treba zagotoviti, da se slišijo vsi glasovi. Okrepitev odgovornosti v soseski za načrtovalske odločitve v njihovem okolišu zahteva zadostna sredstva ali priložnost za vse, da razumejo, kako sprejemati dobre odločitve. Brez ustreznega besednjaka, s katerim je mogoče izraziti želje in potrebe, ni mogoče priti do dobrih odločitev. Ampak kdo je skupnost? Po običajnih razlagah pojem zajema osebe, ki se lahko udeležijo lokalnih volitev, torej so starejše od 18 let. Ta starostna omejitev pa seveda še bolj potiska mlajšo generacijo na obrobje. Kot smo ugotovili med izvajanjem kampanj Open-City, imajo mladi, ki še niso dopolnili 18 let, močan občutek, da nimajo besede pri odločanju o podobi mesta, v katerem bivajo – čeprav so oni tisti, ki bodo morali

It is well known that the way we plan, design and build our cities can transform our lives for the better in many ways. Good architecture can capture our imagination, change the way we relate to our neighbours and fellow citizens, create new employment and revitalise neglected areas, and improve our health and well-being. The impact of good design is a more attractive environment, stronger communities with a sense of ownership and pride in their local area, and new financial investment.

In the United Kingdom, a new piece of legislature, The Localism Bill, intends to put the community at the heart of the Planning system, but what constitutes the ‘community’ needs to be more clearly defined. In a city so diverse as London, no two neighbourhoods are the same and not everyone has equal resources, funds or skills to make sure that whatever they approve in the new system delivers a better-quality built environment for all who live and work here (whatever ‘community’ they consider they belong to). If power is devolved to the people most affected by change, then it is vital to ensure that all voices are heard. To increase neighbourhood responsibility about their planning decisions in their locality, requires providing the means or opportunities for everyone to understand how to make good decisions. Without having the vocabulary to articulate their wishes and needs, bad decisions will result.

But who is the community? It is usually construed as those who are able to vote in local elections ie over 18 years old. This age limit will of course only disenfranchise even more the younger generation. We know from our ongoing Open-City campaigns with young people under 18 that they feel strongly that they don’t have a say in taking decisions about how the city is shaped now – but that they will be the ones who have to live with the consequences in the future. Young people must be fully involved in decision-making on planning if they are going to value, respect and take ownership of the spaces and places around them.

živeti s posledicami sedanjih odločitev. Mlade je treba polno vključiti v odločanje o načrtovanju, če hočejo ceniti in spoštovati površine in prostore okrog sebe ter jih vzeti za svoje.

Poleg tega bi morali biti po našem prepričanju izvoljeni predstavniki mestne oblasti sposobni inteligentne razprave o kakovosti načrtovanja, zato so v programu Open-City pripravili program, ki pomaga razumeti nekatera osnovna načela ali merila načrtovanja in njihovo uporabo. Možnost, da ne samo strokovnjaki, temveč tudi izvoljeni predstavniki in celotna skupnost razpravljajo in izražajo svoja stališča ter zamisli, lahko samo izboljša proces odločanja.

Victoria Thornton, Hon FRIBA,
je ustanoviteljica in direktorica organizacije Open-City, ki se je prej imenovala Open House. To je vodilna arhitekturna organizacija v Londonu, ukvarya pa se s tremi posebnimi področji – zastopanjem interesov, izobraževanjem in javnim udejstvovanjem. Organizacija Open-City je začela sodelovati z nosilci odločanja v glavnem mestu, da bi gojila ideje ter spodbujala skrb za sedanje in prihodnjo arhitekturo v Londonu. Bila je direktorica in kustosinja številnih pomembnih razstav/pobud, poleg tega pa je ustanovila arhitekturno središče RIBA (1994–98), bila arhitekturna svetovalka britanskega sveta VAD (1998–2000) in članica žirije za podelitev nagrad RIBA (2003); je tudi članica sveta irske arhitekturne fundacije (Irish Architecture Foundation) in omrežja arhitekturnih središč (Architecture Centre Network). Med njene pomembnejše publikacije spada delo London's Contemporary Architecture: A Visitor's Guide (soavtor je Ken Allinson). Leta 2003 je središče RIBA Victorii Thornton podelilo častno članstvo kot priznanje za njen prispevek k arhitekturi in izobraževanju prihodnjih generacij, leta 2005 pa ji je univerza London Metropolitan University podelila častni magisterij za izobraževanje na področju arhitekture.

In addition, we believe that the city's elected members of government should also be in a position to conduct an intelligent conversation about design quality and therefore Open-City devised a programme which aids the understanding of some basic design principles or criteria, and how to apply them.

Enabling not only the professionals, but also the elected members and the whole community to debate and articulate their views and ideas, can only bring about a better decision-making process.

In order to achieve this vision, however, long-term investment needs to be provided to give every citizen, young or old, the opportunity to build up the expertise, skills and knowledge to be fully informed and engaged in articulating the vision for their local area – and ultimately, to make a better city for everyone

Victoria Thornton, Hon FRIBA,
is Founding Director of Open-City formerly Open House, London's leading architecture organisation working in three specific strands – advocacy, education and public engagement. Open-City has developed relationships with decision-makers in the capital to nurture ideas and encourage responsible stewardship of London's existing and future architecture. As well as director and curator of many high-profile exhibitions/initiatives, Victoria established the RIBA Architecture Centre (1994–98); and was Architecture Consultant to the British Council VAD (1998–2000) and judge for the RIBA Awards (2003), she is Board Member of Irish Architecture Foundation and Architecture Centre Network. Among her publications are: London's Contemporary Architecture: A Visitor's Guide (co-written with Ken Allinson). In 2003 RIBA awarded an Honorary Fellowship to Victoria Thornton in recognition of her contribution to architecture and the education of future generations and in 2005 she was awarded an honorary MA degree for architecture education by London Metropolitan University.

Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) vsako leto organizira pregledno razstavo in podeljuje strokovna priznanja za največje dosežke svojih članov na področju arhitekture, krajinske arhitekture in prostorskega načrtovanja.

Namen pregledne razstave članov in podelitve priznanj je promovirati kakovostno arhitekturo in ureditve odprtrega prostora v širši javnosti ter dvigati zavest o kulturni in ustvarjalni razsežnosti projektiranja in prostorskega načrtovanja. Priznanja prejmejo projekti, ki ustvarjajo kakovostni prispevki h grajenju lokalnega okolja. ZAPS podeljuje priznanja vsako leto nepretrgano od leta 2004.

Every year the Slovenian Chamber of Architecture and Spatial Planning (ZAPS) organizes a survey exhibition and confers professional awards on its members for the most important achievements in architecture, landscape architecture and spatial planning.

The aim of this survey exhibition and awards is to promote a quality architecture and open space design in the wider public realm, as well as to raise awareness of the cultural and creative dimensions of design and spatial planning. The awards are conferred upon those projects that make a particular contribution to the creation of a quality local environment. ZAPS Awards have been conferred every year since 2004.

ČASTNI ČLAN

Priznanje častni član podeli Upravni Odbor ZAPS za organizacijske in strokovne prispevke pri razvoju in uveljavitvi ZAPS in stroke.

HONORARY MEMBER

The award is conferred by ZAPS executive board for organizational and professional contributions to the development and promotion of both ZAPS and the profession.

PLATINASTI SVINČNIK

Častno priznanje platinasti svinčnik se podeli članu ZAPS za obsežnejši opus na področju arhitekture, krajinske arhitekture ali prostorskega načrtovanja. Priznanje podeli »platinasta žirija«.

PLATINUM PENCIL

The honorary Platinum Pencil award is conferred to ZAPS members for an extensive opus in architecture, landscape architecture, or spatial planning. The award was conferred by the “Platinum Committee”.

DIPLOMA

Priznanja Diploma ZAPS podeli Skupščinski svet na predlog upravnega odbora ZAPS. Priznanje se podeli za posamezen pomemben organizacijski prispevek pri razvoju in uveljavitvi ZAPS ter stroke.

DIPLOMA

The award is conferred by ZAPS executive board for individual organizational and professional contributions to the development and promotion of both ZAPS and the profession.

ZLATI SVINČNIK

Priznanja zlati svinčnik so častna in se podeljujejo na dveh področjih:

1. Priznanja zlati svinčnik za odlično realizacijo s področja arhitekture in krajinske arhitekture, ki je nastala v obdobju 2006–2011 podeli tričlanska, mednarodna žirija, ki jo sestavljata dva arhitekti in en krajinski arhitekt v naslednjih kategorijah:
  - stanovanjska hiša (z manj kot petimi stanovanji)
  - večstanovanjska stavba (z več kot štirimi stanovanji)
  - poslovna stavba (administrativne in proizvodne stavbe)
  - javna zgradba (izobraževalna, turistična, zdravstvena, trgovska, rekreacijska, razvedrilna idr.)
  - notranja oprema
  - krajinska ureditev (parki, pokopališča, rekreacijska območja, ureditve ob infrastrukturnih objektih idr.)
  - vrt
  - urbani prostor (ureditev odprtega javnega prostora)
2. Priznanja zlati svinčnik na področju prostorskega načrtovanja, ki je nastala v obdobju 2006–2011, podeli interdisciplinarna »zlata žirija«, ki jo sestavljajo trije strokovnjaki prostorskega načrtovanja v naslednjih kategorijah:
  - izdelan oziroma sprejet prostorski načrt (OPPN, OPN, DPN)
  - študije, strokovne podlage in raziskave s področja prostorskega načrtovanja

Za nagrado zlati svinčnik A in KA je v vseh kategorijah skupaj kandidiralo 64 projektov, ki jih je predlagalo 51 nosilcev. Največ projektov je kandidiralo v kategoriji javne zgradbe, in sicer 22. Najmanj pa v kategoriji vrtovi, kjer je bil prijavljen samo en projekt. Za zlati svinčnik P je v obeh kategorijah skupaj kandidiralo 7 projektov.

GOLDEN PENCIL

The awards are honorary and conferred in two disciplinary fields:

1. The award for an outstanding realization in architecture and landscape architecture effected in the period 2006-2011 are conferred by the international “Golden Committee”, consisting of two architects and a landscape architect in the following categories:
  - residential building (with less than five apartments)
  - multi-apartment building (with more than four apartments)
  - commercial building (administrative and production buildings)
  - public building (for educational, tourist, health, commercial, recreational, entertainment and similar purposes)
  - interior design
  - landscape architecture (parks, cemeteries, recreation zones, landscape designs alongside infrastructure facilities and similar)
  - garden
  - urban area (public open space design)
2. Award for spatial planning in 2006-2011 are conferred by the interdisciplinary “Golden Committee”, consisting of three spatial planning experts in the following categories:
  - drawn or adopted spatial plan (spatial plan for a local community, region, country or cross-border design, or any plan or implementation of spatial plan of similar import)
  - studies, expert groundwork and research in spatial planning

A total of 64 projects proposed by 51 developers competed for the Golden Pencil A and KA Award in all categories. The greatest number of projects – 22 – were submitted in the public building category. The fewest projects were submitted in the garden category, where only one project was submitted. 7 projects proposed for the Golden Pencil P Award in both categories.

ZLATA ŽIRIJA
THE GOLDEN COMMITTEE

za področje arhitekture in krajinske arhitekture
for architecture and landscape architecture

Strokovna priznanja zlati svinčnik na področju arhitekture in krajinske arhitekture je podelila mednarodna "zlata žirija", ki jo sestavlja dva arhitekta in en krajinski arhitekt. Žirija je pregledala prispeve predloge in obiskala projekte, ki jih je uvrstila v ožji izbor. Dobitnike priznanj je izbrala na podlagi kompleksnosti, inovativnosti in oblikovalske odličnosti, ne glede na slog ali velikost projekta. Zlato žirijo za področje arhitekture in krajinske arhitekture sestavljajo:

The professional Golden Pencil Awards for architecture and landscape architecture were conferred by the international "Golden Committee", consisting of two architects and a landscape architect. The Committee reviewed the submitted proposals and visited the shortlisted projects. The criteria for the award consisted in the complexity, innovation and excellence in design, regardless of the style or size of the project. The Golden Committee are:

MIHA KAJZELJ

je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani leta 1995. Kot samostojni arhitekt je začel delati kmalu po diplomi; ukvarja se z alpinsko arhitekturo. Med njegove najpomembnejše projekte spadajo alpski bivaki na Kobariškem stolu, Kotovem sedlu v Julijskih Alpah in bivak pod Grintovcem v Kamniških Alpah. Skupaj s sodelavci je izvedel ureditev koseškega bajerja v Ljubljani in sodniški stolp na Bledu. Za svoje delo je prejel številne nagrade: Piranesi 2003, zlati svinčnik 2005 in 2010, zlata ptica 2007, trend 2010 in Plečnikovo medaljo 2011.

graduated from the Faculty of Architecture in Ljubljana in 1995. Soon after graduation he established himself as an independent architect. He is involved with alpine architecture. Among his most important built works are alpine bivouacs on Kobariški stol and on Kotovo Sedlo in the Julian Alps and a bivouac pod Grintovcem in Kamnik-Savinja Alps. Together with his colleagues Miha Kajzelj carried out the landscaping of Koseški Pond in Ljubljana and Rowing Watchtower in Bled. His work has received numerous awards: Piranesi Award 2003, Golden Pencil Award 2005 and 2010, Zlata Ptica Prize 2007, Trend Prize 2010 and Plečnik Medal 2011.

MATEJ KUČINA

je krajinski arhitekt. Študiral je v Ljubljani, kjer je tudi diplomiral. Študijsko se je izpopolnjeval v ZDA, kjer je nekaj časa tudi delal v biroju Petra Walkerja. Je ustanovitelj in vodja biroja BRUTO krajinska arhitektura. Skupaj s sodelavci je aktiven predvsem pri načrtovanju in oblikovanju prostora, od vrtov, urbanih ureditev, parkov do infrastrukturnih objektov. V obširnem opusu njegovih projektov imajo posebno mesto projekti: Čufarjev trg, Maistrov park, hotel Sotelia, Wellness Orhidelia, AC-park Šentvid in drugi. Za svoja dela je prejel več nagrad tako doma kot v tujini, med drugim zlati svinčnik in priznanje Piranesi. Njegova dela so pogosto predstavljena v domači in tujih strokovnih literaturi.

is a landscape architect. He studied in Ljubljana, where he later graduated. He continued his studies in the U.S., and later worked in the office of Peter Walker. He is the founder and head of BRUTO, Studio for Landscape Architecture. Together with his colleagues he is involved in planning and designing the space: from gardens, and urban design to parks and infrastructure facilities. Among his works Matej Kučina is especially proud of the following projects: Čufarjev Square, Magister Park, Sotelia Hotel, Wellness Orhidelia, Highway Park Šentvid and others. He has won several national and international awards, including the Golden Pencil Award and the Piranesi Award. His works are often published in domestic and foreign publications.

SAŠA RANDIĆ

je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Zagrebu, leta 1992 je s prvo generacijo študentov končal magistrski program na Berlage Institute. Bil je predsednik Društva arhitektov Hrvatske, od leta 2008 je glavni urednik revije ČIP, leta 2009 je začel ustvarjati blog www.pogledaj.to, posvečen arhitekturi in oblikovanju. Predava na Šoli za arhitekturo v Splitu. Predaval je na mnogih svetovno znanih univerzah in arhitekturnih bienalih. Skupaj z Idisem Turatom sta leta 1993 na Reki ustanovila biro Randić-Turato, ki je prejel številne nagrade. Leta 2009 je ustanovil biro Randić in sodelavci. Leta 2000 je založba Arhitekst objavila monografijo Randić Turato – arhitektura tranzicije.

graduated from the Faculty of Architecture in Zagreb and from the MA Program at the Berlage Institute in Amsterdam in 1992, part of the Institute's first generation graduates. He was President of the Croatian Architects Association. From 2008 he is editor-in-chief of ČIP, and in 2009 he initiated the www.pogledaj.to blog about architecture and design. Saša Randić teaches at the Split School of Architecture and has lectured at many celebrated universities and biennials. Together with Idis Turato he founded Randić-Turato Architects in 1993 in Rijeka. They received many awards. In 2009 he founded the architectural office Randić and Associates. In 2000, Arhitekts published the monograph Randić Turato – architecture of transition.

ZLATA ŽIRIJA
THE GOLDEN COMMITTEE

za področje prostorskega načrtovanja
for spatial planning

Strokovna priznanja zlati svinčnik na področju prostorskega načrtovanja je podelila mednarodna interdisciplinarna »zlata žirija«, ki jo sestavljajo trije strokovnjaki prostorskega načrtovanja. Dobitnike priznanj je žirija izbrala na podlagi kompleksnosti in inovativnosti rešitev ter prispevka k razvoju stroke. Zlato žirijo za področje prostorskega načrtovanja sestavljajo:

The professional Golden Pencil Awards for spatial planning were conferred by the international interdisciplinary “Golden Committee”, consisting of three spatial planning experts. The criteria for the award consisted of the complexity and innovation of the solution proposals and their contribution to the development of the discipline. The Golden Committee are:

LILJANA JANKOVIČ GROBELŠEK

je arhitektka, urbanistka in prostorska načrtovalka. Je projektni vodja v podjetju Acer v Novem mestu. Sodelovala je pri številnih urbanističnih projektih ter prostorsko načrtovalskih nalogah in študijah. Skupaj z avtorsko skupino je dobitnica priznanja Maks Fabianija v letu 2010 za Urbanistični načrt za Novo mesto. S sodelavci je pripravila Ureditveni načrt za Škocjanski zatok v Kopru, ki je bil v letu 2003 nominiran v evropski izbor za dosežke v urbanističnem in regionalnem načrtovanju. Od leta 2009 je predsednica matične sekcije prostorskih načrtovalcev ZAPS, Prizadeva si za mesto prostorskoga načrtovanja v okviru strokovne zbornice in spodbuja prepoznavnost prostorskega načrtovanja v družbi. Je med pobudniki združenja Odgovorno do prostora! in med ustanovitelji Društva arhitektov Dolenjske in Bela krajine.

is an architect and urban planner. She is a project manager at the Acer Novo mesto company. She has participated in numerous urban development projects, spatial planning tasks and studies. As part of a group she was awarded the Maks Fabiani Prize in 2010 for the Novo mesto master plan. With her co-workers she prepared a regulatory plan for Škocjanski zatok in Koper, which was nominated as one of the best European solutions in urban and regional planning in 2003. Since 2009 she has served as the head of the Section of Spatial Planners at the ZAPS where she promotes the role of urban planning within professional associations and encourages visible social activity of spatial planning. She is one of the initiators of the Use Space Responsibly!(Odgovorno do prostora!) project and among the founding members of the Association of Architects of Dolenjska and Bela Krajina.

MAG. MOJMIR PRELOG

je krajinski arhitekt, diplomiral je na Biotehniški fakulteti v Ljubljani leta 1983. Od leta 1993 je zaposlen na Ministrstvu za okolje in prostor, kjer se ukvarja s prostorskim načrtovanjem, predvsem na lokalni ravni. Koordiniral je pripravo razvojnорaziskovalnih nalog, sodeloval na strokovnih posvetih in v strokovnih skupinah ministrstva za pripravo podzakonskih aktov, strokovnih priporočil in drugih strokovnih pripomočkov za prostorske načrtovalce in strokovne delavce v občinah. Trenutno je zaposlen v sektorju za prostorsko načrtovanje na lokalni ravni, kjer se ukvarja s strokovno presojo občinskega prostorskog načrtov.

is a landscape architect, graduating from the Biotechnical Faculty of Ljubljana in 1983. Since 1993 he works at the Ministry of Environment and Spatial Planning where he deals with spatial planning, particularly at the municipal level. Mojmir Prelog coordinates research studies and development projects, has been involved in expert consultations and has participated in expert groups of the Ministry in preparing implementation regulations, technical recommendations and other technical devices for spatial planners and practitioners working for the Municipalities. Currently he works in the Division of Planning at the local level, which deals with the technical assessment of municipal spatial plans.

MARKUS SCHAEFER,
MSCIE, MARCH, SIA

je partner v züriškem arhitekturnem biroju Hosoya Schaefer Architects, ki ga je leta 2003 ustanovil skupaj s Hiromi Hosojou. Leta 2008 so prejeli Contract World Award za restavracijo v Volkswagen Autostadt v Wolfsburgu in priznanje fundacije Holcim za trajnostno gradnjo za poslovno stavbo v Milanu. Biro je zmagal na natečajih za novo zasebno letališče v St. Moritzu – Samedan v Švici in za celostno ureditev območja Šmartinke v Ljubljani. Magistriral je iz arhitektture na Harvardu, je pa tudi magister nevrobiologije na Univerzi v Zürichu. Bil je gostujuči predavatelj na Berlage Institute v Rotterdamu in profesor na Akademiji za lepe umetnosti na Dunaju. Preden je ustanovil biro Hosoya Schaefer, je bil vodja AMO v Rotterdamu, think tanka in raziskovalnega oddelka OMA Rema Koolhaasa.

is a partner at a Zürich-based architectural studio Hosoya Schaefer Architects, founded together with Hiromi Hosoya in 2003. In 2008, the firm won a Contract World Award for a restaurant at Volkswagen Autostadt in Wolfsburg, and an acknowledgment from the Holcim Foundation for Sustainable Construction for an office building in Milan. The firm won first prizes to design a new private airport in St. Moritz–Samedan in Switzerland, and a master plan for the redevelopment of Šmartinka Partnership in Ljubljana. He has a Masters of Architecture from Harvard University and a Masters in Neurobiology from the University of Zürich. He has been a guest professor at the Berlage Institute in Rotterdam and a professor at the Academy of Fine Arts in Vienna. Prior to founding Hosoya Schaefer, Markus Schaefer was director of AMO in Rotterdam, the think tank and research department of OMA, Rem Koolhaas.

PLATINASTA ŽIRIJA
THE PLATINUM COMMITTEE

PROF. DR. ŽIVA DEU

Strokovno priznanje platinasti svinčnik je podelila pet članska "platinasta žirija".

The professional Platinum Pencil Award was conferred by "Platinum Committee".

je arhitekta, doktorica arhitekturnih znanosti in izredna profesorica na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. Ukvarya se z razvojnim varstvom stavbne dediščine. Napisala je več kot petsto znanstvenih, strokovnih in poljudnih prispevkov. Med najpomembnejšimi objavami so: Stavbarstvo slovenskega podeželja (2001), Podeželske hiše na Slovenskem, Rural Houses of Slovenia (2006), Arhitektura domov znanih Slovencev (2008) in Identiteta koroških hiš (2009), Najlepše slovenske prenovljene hiše (2010). S soavtorico Baro Kolenc je za monografijo Kje pa ti živiš (2010) prejela nacionalno nagrado Zlata kocka za tiskani medij, namenjen arhitekturnemu izobraževanju najmlajših. Z izvedenimi posegi v stavbno dediščino svoje znanje prenaša tudi v praksu.

is an architect with a Doctorate in architectural sciences, and is Associate Professor at the Faculty of Architecture in Ljubljana. The basic scope of her work is developmental protection of heritage. She has written over 500 articles. Among her most important publications are: Architecture of Slovenian Countryside (2001), Rural Houses of Slovenia (2006), Homes of Famous Slovenians (2008), Identity of Carinthian Houses (2009), Best Refurbished Houses in Slovenia (2010). Together with Bara Kolenc, she received the national Golden Cube Award for print media, devoted to architectural education of the youngest with the monograph Where do you live (2010). Through interventions in architectural heritage she is able to transfer her knowledge into practice.

MARIJA MAGDALENA KREGAR

je diplomirala na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. Bila je sodelavka prof. Edvarda Ravnikarja, delala je tudi v tujini. Z Edom Ravnikarjem ml. in Miho Kerinom so leta 1969 ustanovili Biro za obnovo ljubljanskega gradu, ki se je leta 1978 združil z birom Ambient. Njihovi najpomembnejši projekti so hotel Babylon v Bagdadu, prenova cerkve sv. Stefana v Črni gori, avtobusna postaja v Zagrebu, Terme Radenci, revitalizacija ljubljanskega gradu. Prejeli so številna priznanja: Plečnikovo medaljo 1983, 2004 in 2007, Plečnikovo nagrado 1997, Brumenovo priznanje 2003, BIO – zlato medaljo 2004 in 2008, BEDA European Design Prize 2004, dvakrat zlati svinčnik 2005 in platinasti svinčnik 2010. Izvedla je tudi samostojne projekte in postavitev razstav.

graduated from the Faculty of Architecture in Ljubljana. She collaborated with Prof. Edvard Ravnikar, and also worked abroad. In 1969, Majda Kregar, Edo Ravnikar ml. and Miha Kerin established the Bureau for Reconstruction of Ljubljana Castle, which merged with the Ambient architectural office in 1978. Their most important realizations are the Hotel Babylon in Baghdad, the renovation of Sv. Stefan, Montenegro, the Zagreb bus terminal, Terme Radenci, the revitalization of the Ljubljana Castle. They were awarded with numerous professional recognitions: Plečnik Medal in 1983, 2004 and 2007, Plečnik Award 1997, Brumen's Recognition in 2003, BIO - gold medal 2004 and 2008, BEDA European Design Prize 2004, two Golden Pencil Awards in 2005, and the Platinum Pencil Award 2010.

MAG. TOMAŽ KANCLER

je diplomiral na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. Iz arhitekture in urbanizma je magistrial na Fakulteti za arhitekturo v Beogradu. Bil je državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor. Vodi lastni biro. Od leta 2011 je podžupan Maribora. Je predsednik Društva arhitektov Maribor, član koordinacije Zveze društev arhitektov Slovenije in predsednik UIA, sekcije Slovenija. Od leta 2008 je direktor komisije za mednarodne natečaje pri UIA. Bil je član mnogih natečajnih komisij in žirij za nagrade. Je arhitekturno in publicistično aktiven, soorganizator arhitekturnih delavnic, razstav ter kot predavatelj udeleženec domačih in mednarodnih konferenc in kongresov.

he graduated from Faculty of Architecture in Ljubljana. He gained master's degree in architecture and urbanism at the Faculty of Architecture in Belgrade. He worked as State Secretary at the Ministry of Environment and Spatial Planning. He has own offices. Since 2011 Tomaž Kancler works as the Deputy Mayor of Maribor. He is the president of the Association of Architects of Maribor, the coordinator of the Association of Architects of Slovenia and the head of the UIA sections Slovenia. Since 2008 he is the Director of the UIA International Competitions Commission. He is regular member of competition and award juries. He publishes texts on architecture, co-organizes architectural workshops and exhibitions and participates in national and international conferences and congresses as a lecturer.

MAG. JELKA HUDOKLIN

je krajinska arhitektka in prostorska načrtovalka. Vodi oddelek za prostorsko načrtovanje v podjetju Acer v Novem mestu. Ukvaja se z vrednotenjem in urejanjem krajine, odnosom med urbanimi območji in podeželjem prek planskih aktov in strokovnih študij, umeščanjem infrastrukturnih objektov. Zanima jo vrednotenje prostora, strateško in izvedbeno načrtovanje, sanacija razvrednotenih območij, razvoj območij izjemnih naravnih in drugih vrednosti ter ohranjanje prepoznavnosti prostora. Odziva se na pripravo zakonodaje za urejanje prostora. Deluje kot članica projekta Odgovorno do prostora! Je članica ožje skupine strokovnega sveta ZAPS in komisije za opravljanje strokovnih izpitov za krajinsko arhitekturo. Skupaj s sodelavci je dobitnica nagrade ZAPS zlati svinčnik in nagrade DUPPS Maks Fabiani 2010.

is a landscape architect and spatial planner. She is head of Planning at the Acer Novo mesto company. Her experience ranges from evaluating and designing landscape, managing the relationship between urban and rural areas through planning acts and expert studies, and to positioning of large infrastructure objects. She is interested in the evaluation of space, strategic and operational planning, rehabilitation of degraded areas, development of areas of exceptional natural and other special value and raising awareness of space. She responds to spatial planning legislation amendments, and is a member of the project Use Space Responsibly! (Odgovorno do prostora!). She is a member of the Expert committee of the ZAPS and a member of the evaluation committee for professional examinations of Landscape Architecture. Together with colleagues she was awarded the Golden Pencil Award and DUPPS Max Fabiani 2010 prize.

PROF. JANEZ KOŽELJ

je arhitekt in poučuje na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. 20 let je bil glavni urednik revije AB. Od leta 2006 je podžupan Ljubljane za urbanizem. Njegove monografije so: Plečnikova Ljubljana, Plečnikova Slovenija in Plečnik v tujini, (soavtor A. Hrausky in D. Prelovšek); Arhitektura Ljubljane, (soavtor A. Hrausky), Plečnik, Dunaj, Praga, Ljubljana, (soavtorja A. Hrausky in D. Prelovšek) in Maks Fabiani, Dunaj, Ljubljana, Trst, (soavtorja A. Hrausky in M. Kambič). Med zgrajenimi projekti pa: poslovno-stanovanjska hiša na Poljanski cesti v Ljubljani, center Portoval v Novem mestu (soavtor Jože Jaki), viadukt v Črnem Kalu (soavtor M. Pipenbacher). Prejel je Plečnikovo nagrado 1988, priznanje Piranesi 1992, posebno nagrada revije DETAIL za najboljšo arhitekturo v vzhodni Evropi 2005 in zlati svinčnik ZAPS 2005.

is an architect and teaches at the Faculty of Architecture in Ljubljana. For 20 years he was editor-in-chief of AB. In 2006 he became Deputy Mayor of Ljubljana for urban planning. His publications include Plečnik Ljubljana, Plečnik Slovenia and Plečnik Abroad, (co-authors A. Hrausky, D. Prelovšek); Architecture of Ljubljana, (co-author A. Hrausky), Plečnik, Vienna, Prague, Ljubljana, (co-authors A. Hrausky, D. Prelovšek); and Max Fabiani, Vienna, Ljubljana, Trieste, (co-authors A. Hrausky, M. Kambič). His built projects include Poljanska Business and Residential Building, Ljubljana, Portoval Centre in Novo mesto (co-author Jože Jaki), Črni Kal viaduct (co-author Pipenbacher M.). He was awarded the Plečnik Award 1988, Piranesi Award 1992, a special award for best Architecture in Eastern Europe 2005 by DETAIL magazine, and the Golden Pencil Award in 2005.

Katja Repič Vogelnik, je arhitektka, ki deluje na področju urbanizma in prostorskega načrtovanja. Kot dolgoletna sodelavka Urbanističnega inštituta Republike Slovenije je delovala z generacijo najvidnejših slovenskih urbanistov. Skupaj so pomembno vplivali na razvoj urbanistične in načrtovalske prakse in teorije. Pri ustvarjanju je že od nekdaj družbeno aktivna in si prizadela za dvig kakovosti strokovnega dela v okviru svoje strokovne prakse, hkrati pa za priznanje urbanistične in načrtovalske stroke v družbi. Pragmatična in visoko strokovna ter obenem toplo človeška zna vedno poiskati ustvarjalne in domišljene rešitve. V zahtevnih procesih usklajevanja interesov v prostoru se je izkazala kot izjemna mediatorka, ki ji je uspelo po svoje doseči upoštevanje strokovnih urbanističnih in načrtovalskih načel. Njeno obsežno znanje, intelektualna širina in strokovna pokončnost so vzor in motivacija.

Med drugim je sodelovala pri izdelavi razvojno-raziskovalnih in aplikativnih nalog na področjih stanovanske gradnje, zasnov dolgoročnega turističnega razvoja, študij variantnih rešitev avtocestnih odsekov in prostorskih izvedbenih načrtov zanje ter meril za urbanistično in prostorsko načrtovanje, navedene naloge pa je tudi vodila.

Katja Repič Vogelnik, B.Arch., is an urban designer and planner. As a long-standing collaborator of the Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, she has worked with a generation of the most prominent Slovenian urban planners. Together, they have significantly contributed to the development of both urban design and planning practice and theory. Throughout her creative career, she has been socially active and dedicated to raising the quality of professional work within the framework of her professional practice as well as to gaining recognition for urban design and planning in society. She is a pragmatic, highly professional and hearty person who is always able to come up with creative and thoughtful solutions. She has established herself as an outstanding mediator in complex processes of reconciling various interests in space, succeeding in her own way to achieve the observance of professional urban design and planning principles. Her extensive knowledge, intellectual broad-mindedness and professional integrity are a paragon and motivation.

Among her many projects she has participated in the creation of headed R&D and applied projects in the field of residential area construction, the design of long-term tourist development, a study of variant solutions of motorway sections and their respective executive spatial plans, as well as the drawing up of criteria for urban design and spatial planning.

Kot glavne in v praksi uporabne dosežke na področju raziskovalnih nalog ocenjuje sovodenje nalog "Posledice in učinki visoke in nizke stanovanjske gradnje na stanovanjsko okolje" ter "Urbanistični kriteriji za urejanje prostora v Republiki Sloveniji" z Lučko Šarec, Vladimirjem Bracom Mušičem in Kaliopo Dimitrovsko Andrews. Od aplikativnih nalog na področju urbanističnega in prostorskega načrtovanja je treba posebej omeniti urbanistični načrt Krškega.

Glede na zahtevnost vsebin in pogojev priprave je pomembno sovodenje projekta "Prostorni plan Opštine Titograd i Generalni urbanistički plan Titograda" s Kaliopo Dimitrovsko Andrews in Jožetom Dekleva. Na področju umeščanja avtocest v prostor Slovenije kot najzahtevnejši (in uspešni) projekt ocenjuje vodenje priprave prostorske dokumentacije za avtocesto na odseku Klanec–Srmin vse od strateške študije prek primerjalne študije variant do lokacijskega načrta in poročila o vplivih na okolje.

Katjo odlikuje iskrena želja, prispevati k uravnoteženemu in humanemu prostorskemu razvoju na vseh ravneh. Svoje bogate izkušnje z veseljem prenaša na mlajše, obenem pa še naprej aktivno in učinkovito deluje v praksi.

In her opinion, her main achievements – that can also be applied in practice – in the area of research comprise co-management of the tasks "Consequences and Effects of Housing Civil Engineering and Construction on Residential Areas" and "Urban Design Criteria for Space Arrangement in the Republic of Slovenia" with Lučka Šarec, Vladimir Braco Mušič and Kaliopa Dimitrovska Andrews. Special mention should be made of the Krško Urban Design Plan in connection with applied tasks in urban design and spatial planning.

In terms of complexity of content and preparation conditions, it is important to mention that she co-managed the project "The Spatial Plan of the Titograd Municipality and General Urban Design Plan of Titograd" with Kaliopa Dimitrovska Andrews and Jože Dekleva. The most demanding (and successful) project in her work locating motorways in the Slovenian territory was the management of spatial documentation preparation for the Klanec–Srmin motorway section, comprising a strategic study, a comparative study of variants, a site plan and an environmental impact report.

Katja is driven by a sincere wish to contribute to balanced and humane spatial development at all levels. She is happy to pass her considerable experience on to younger generations and continues to be actively and efficiently involved in the profession in practice.

Napisali: Liljana Jankovič Grobelšek in Bogdana Dražič

Written by: Liljana Jankovič Grobelšek, B.Arch., and Bogdana Dražič, B.Arch.

Prof. Aleš Vodopivec je že desetletja ena od najbolj vidnih osebnosti v sodobni slovenski arhitekturi. Kmalu po diplomi pri prof. Ravnikarju l. 1974 se je aktivno vključil v razprave o smereh razvoja naše stroke. Njegova razmišljanja v člankih v strokovnih revijah in dnevnem tisku, udejstvovanje v Društvu arhitektov, DESSI, Novi reviji, Arhitektovem biltenu itd., so oznanjala pot kritičnega razumnika. Zanj zZnačilno zanj je vpraševanje o odgovornosti stroke do javnosti in kulturnega napredka naroda v širšem pomenu. Znano je njegovo tankovestno oglašanje »če že ne drugače, že zaradi higiene« ob vseh večjih aktualnih urbanističnih in arhitekturnih problemih.

Še posebej dragocena so njegova razmišljanja v obsežnem publicističnem opusu. V urbanizmu in arhitekturi išče filozofske ozadje, razpravlja o stranpoteh arhitekture našega časa, o konfliktu z okoljem v prelomu s tradicijo. Stroko analizira stroko objektivno in tehtno, ko piše o izvorih modernizma ali o sodobnem stanovanju, ali o mostovih, o šolah ali o posegih v starih ambientih.

Pomemben je tudi njegov prispevek k zgodovini moderne arhitekture., predvsem . Njegovo publicistično delo in prizadevanja za spoštovanje dediščine ljubljanske šole za arhitekturo postavljajo prof. Eda Ravnikarja na pravo mesto v naši in svetovni kulturni javnosti.

For decades, Prof. Aleš Vodopivec has been one of the most prominent figures in contemporary Slovenian architecture. Soon after graduating in 1974 with Prof. Ravnikar as his mentor he took an active part in discussions on the trends in our profession. With his observations published in professional journals and the daily press, participation in the Architects' Society, DESSA (the Association of Freelance Architects), the Nova revija journal, Architect's Bulletin etc., he marked the professional path of a critical intellectual. He is known for his debating on the responsibility of the profession to the public and cultural progress of the nation in the widest sense and his scrupulous maintaining of "because it's the right thing to do" line was heard in discussions on all major topical urban planning and architectural issues. His observations in his extensive published body of work are especially valuable. Looking for philosophical background in architecture and urban planning, he discusses the sidetracks of contemporary architecture, the conflict with the environment in a break with tradition. In his writings on the origin of modernism, modern flats, bridges, schools or interventions in existing space he offers an objective and convincing analysis of the profession.

Also important is his contribution to the history of modern architecture. With the papers he has published and his endeavours to pay tribute to the heritage of the Ljubljana School of Architecture he gave a central place to

Poleg po svojemga publicističnemga delua je postal znan kot odličen predavatelj in mentor na ljubljanski fakulteti, in se uveljavil pa se je tudi na različnih strokovnih forumih doma in v Evropi. S svojo široko razgledanostjo in dosledno kritično držo je dejavno vključen v mednarodno dogajanje, kjer pri katerem pomaga širiti pristne dosežke slovenske kulture v svetu.

Aleš Vodopivec se je udeležil veliko arhitekturno-urbanističnih natečajev in prejel več deset nagrad. Ustvaril je več odličnih del, za katera je prejel nagrado Prešernovega sklada in nagrado Piranesi. Od teh je bilo najbolj odmevno gozdnno pokopališče v Srebrničah pri Novem mestu, za kateroega je prejel mednarodno priznanje z izborom za evropsko nagrado Mies van der Rohe. Vsa njegova dela, ki so bila objavljena v številnih domačih in tujih arhitekturnih knjigah in revijah, zaznamujeta v prvi vrsti predvsem občutljiv odnos do prostora in zadržan arhitekturni jezik.

Njegovo delo pomembno vpliva na strokovno dogajanje in uveljavljanje urbanizma in arhitekture v Sloveniji, zato mu ZAPS podeljuje častno članstvo.

Prof. Edo Ravnikar in both ours and the wider global cultural public sphere. In addition to his published contributions he became known as an exceptional lecturer and mentor at the Ljubljana faculty and established himself in a number of different professional forums in Slovenia and Europe. With his extensive knowledge and consistently critical attitude he actively participates in the international scene, thus lending authentic achievements of Slovenian culture worldwide recognition.

Aleš Vodopivec has participated in many architectural and urban planning competitions and has received tens of awards. He has authored several works of excellence that won him the Prešeren Fund and Piranesi Awards. The highest profile of these projects was the Srebrniče cemetery near Novo mesto, for which he won international recognition with a nomination for the European Mies van der Rohe Award. All of his papers published in numerous Slovenian and foreign architectural books and journals are special for their sensible attitude toward space and a reserved architectural language.

His body of work has significantly contributed to professional developments and the positioning of urban planning and architecture in Slovenia, which is why ZAPS confers upon him honorary membership.

Dejavnost arhitekta Andreja Hrauskyja je izjemno široka in vplivna, saj svoje delo posveča težavnim področjem arhitekturne stroke, kot so njen družbeni status, izobraževanje, informiranje, kritika, popularizacija in širjenje arhitekturne kulture.

Andrej Hrausky s pomočjo arhitektke Majdo Cajnko od leta 1982 vodi trajno delovno skupnost DESSA, pred tem pa jima je uspelo urediti status samostojnega arhitekta v Zakonu o samostojnih kulturnih delavcih. Ustanovila sta tudi galerijo DESSA, v kateri že desetletja na različne načine razstavljata izbrano domačo in tujo arhitekturo in s preglednimi razstavami sistematično seznanjata mednarodno javnost s kakovostno slovensko arhitekturo. V galeriji se je zvrstilo 210 razstav del tujih in domačih arhitektov, spremljali pa so jih informativna predavanja in katalogi. Še večji pomen je imelo 77 razstav slovenske arhitekture, ki jih je galerija DESSA postavila v prestolnicah po vsem svetu in jih opremila s katalogi. Poleg tega je imel arhitekt Hrausky na strokovnih srečanjih in univerzah v tujini več kot 50 predavanj o sodobni slovenski arhitekturi, Jožetu Plečniku in Edvardu Ravnikarju, ob tem že 40 let deluje v uredniškem odboru revije AB, arhitektov bilten. Objavil je 80 teoretskih člankov in kritičkih ocen v domačih in najuglednejših tujih strokovnih revijah. Arhitekturno kulturo je širil s ponatisom knjig o

The work of Andrej Hrausky is extremely extensive and influential, since he deals with problematic areas of architecture, such as its social status, education, information, criticism, the popularisation and dissemination of architectural culture.

Since 1982, he has headed the Association of Freelance Architects DESSA together with architect Majda Cajnko, after they succeeded in normalising the status of self-employed architects in the Act on Self-Employed Professionals in the Field of Culture. They also founded the DESSA Gallery where for decades they have been organising exhibitions of selected Slovenian and foreign architecture in various ways and systematically introducing quality Slovenian architecture to the international public through survey exhibitions. So far, 210 exhibitions of works by foreign and Slovenian architects have been organised in the DESSA Gallery, accompanied by informative lectures and catalogues. Even greater is the value of 77 exhibitions of Slovenian architecture organised by the DESSA Gallery in capital cities all over the world, for which respective catalogues were also produced. In addition, Andrej Hrausky has given over 50 lectures on contemporary Slovenian architecture, Jože Plečnik and Edvard Ravnikar at various symposia and universities abroad, and has served as a member of the editorial board of the magazine

Jožetu Plečniku in vodičev po njegovi celotni arhitekturi, s soavtorji je napisal tudi monografiji o Jožetu Plečniku in Maksu Fabianiju. Še posebej pomembno je tudi njegovo organizacijsko in razvojno delo v okviru biroja ARHE, kjer je priredil in vodil 40 strokovnih ogledov arhitekture v tujini, organiziral pa je tudi številne oglede slovenske arhitekture za arhitekte iz tujine. Bil je dolgoletni član organizacijskega odbora Piranskih dnevov arhitekture, zanj največje priznanje pa je bila izvolitev za člana svetovalnega odbora sklada Mies van der Rohe evropske nagrade za arhitekturo v Barceloni, kjer je lahko uveljavil svoj strokovni ugled med najbolj vplivnimi poznavalci sodobne arhitekture. Tudi kot večkratni predsednik Društva arhitektov je zavzeto zastopal stroko in se zavzemal za njeno polno uveljavitev kot razvojne dejavnosti posebnega družbenega pomena.

To obširno razvojno delo, ki ga je Andrej Hrausky opravil skupaj z Majdo Cajnko, ni dragoceno le za spodbujanje razvoja kakovostne slovenske arhitekture, ampak tudi za vključevanje naše pre malo razumljene in zapostavljeni stroke v javno zavest. Za opravljeni delo na tem področju mu nesporno pripada najvišje stanovsko priznanje ZAPS-a platinasti svinčnik.

AB, Architect's Bulletin, for 40 years. He has published 80 theoretical treatises and critiques in both Slovenian and the most prestigious foreign professional magazines. He has contributed to the dissemination of architectural culture by reprinting the books on Jože Plečnik and guides on his entire body of work, and has co-authored monographs on Jože Plečnik and Maks Fabiani.

Of particular importance is his organisational and developmental work in the ARHE Bureau, in the framework of which he has organised and led 40 expert tours of architecture abroad; he has also organised numerous tours of Slovenian architecture for foreign architects. He was a long-standing member of the Organisational Committee of the Piran Days of Architecture. In recognition of his work he was elected member of the Barcelona-based Advisory Committee of the Mies van der Rohe Foundation Award for Architecture, which enabled him to become established as one of the most influential experts on contemporary architecture.

As several-time president of the Association of Architects, he was an avid advocate of the profession, seeking its full establishment as a developmental activity of special social value.

This extensive developmental work that Andrej Hrausky has carried out in collaboration with Majda Cajnko is valuable not only for promoting the development of quality Slovenian architecture, but also for the integration of our insufficiently understood and neglected profession in the public consciousness. He is without a doubt a worthy recipient of the highest ZAPS professional award, the Platinum Pencil, for his many achievements in this area.

Jurij Sadar in Boštjan Vuga sta se na slovenskem arhitekturnem prizorišču pojavila sredi 90. let 20. stoletja z zmagovalnimi natečajnimi projekti za Gospodarsko zbornico Slovenije, osrednji del Narodne galerije in univerzitetno športno dvorano Stožice. Ti projekti so po pristopu in zasnovi slovensko arhitekturo postavili v korak s tedanjimi arhitekturnimi gibanji. Sodobno arhitekturo sta tedaj prepričljivo predstavila tako investitorjem kot strokovni javnosti, s čimer sta spodbudila novo generacijo arhitektov, ki še danes zastopajo naprednejšo pot slovenske arhitekture. Z gospodarsko zbornico, objavljeno v številnih mednarodnih revijah, sta postavila sodobno slovensko arhitekturo na mednarodno raven in s tem pritegnila zanimanje tujih kritikov za mlado slovensko arhitekturo.

Jurij Sadar in Boštjan Vuga sta s svojim delom v minulih 15 letih vztrajno postavljala, osveževala in dvigala standarde slovenske arhitekture. Poleg že omenjenih del je treba omeniti še poslovno stavbo Arcadia Lightwear v Ljubljani, stanovanjske stavbe na Gradaški in Trnovskem pristanu v Ljubljani, Zvezdo v Novi Gorici, vile v Kosezah, Celju in na Belem Križu, nakupovalno središče Mercator v Novi Gorici ter športno dvorano in nogometni stadion v Stožicah. V slovensko arhitekturno prakso sta vnesla nov pristop. Organizacijo biroja, v katerem več

Jurij Sadar and Boštjan Vuga appeared on the Slovenian architectural scene in the mid-1990s as the winners of tender projects for the Chamber of Commerce and Industry of Slovenia, the central core of the National Gallery and the Stožice University Sports Hall. In terms of their approach and design, these projects put Slovenian architecture in step with the architectural trends of the time. They convincingly presented modern architecture to both investors and the professional public, thus influencing the new generation of architects that still represent the more progressive branch of Slovenian architecture. The Chamber of Commerce and Industry project, featured in several international magazines, raised contemporary Slovenian architecture to the level of its international counterpart, drawing the attention of international critics to nascent Slovenian architecture.

Through their work of the past 15 years, Jurij Sadar and Boštjan Vuga have been persistently setting, refreshing and raising the standards of Slovenian architecture. In addition to the above works, mention should be made of the Arcadia Lightwear commercial building in Ljubljana, residential buildings at Gradaška and Trnovski Pristan in Ljubljana, Zvezda in Nova Gorica, villas in Koseze, Celje and at Beli Križ, the Mercator shopping complex in Nova Gorica as well as the Stožice sports hall and football stadium in Ljubljana. They introduced a new approach into Slovenian architectural

arhitektov risarjev sledi potezam enega arhitekta vodje, je zamenjalo skupinsko delo vseh sodelujočih pri razvoju projekta. Takšno delo so omogočile nove metode razvoja zamisli, ki temeljijo na diagramiraju in parametričnemu projektiranju. Že zgodaj sta k sodelovanju začela vabiti tudi arhitekte in študente iz tujine, s čimer je njun biro hitro postal okolje za inovativno razmišljjanje in izmenjavo informacij. Jurij Sadar in Boštjan Vuga se lotevata vsakršne naloge z namenom, da v njej preizkušata nove rešitve. Čim bolj je naloga zahtevna, pogoji gradnje omejeni in čim več je neznank, tem več je možnosti za izvirno, edinstveno rešitev. Za orodje modeliranja, pri čemer se preizkuša nove ideje, nove tehnične in prostorske rešitve, uporabljata različne prototipe, ki pomagajo odkrivati še neznane možnosti. Vsako njuno delo oddaja zato določeno mero razvojnega učinka, ki prostor na novo označi in ga promovira. Njuna arhitektura ni niti vezana na določen prostor, ne pripada določenemu slogu niti določeni skupini. Segá čez vse možne omejitve, geografske, nazorske, kulturne, poslovne, avtorske, generacijske in je za večino neobičajna. Uspešna je zato, ker je prožna in nekomformistična. Že razširjenost njunih projektov je v slovenski arhitekturi zagotovilo, da njena kakovost še dolgo ne bo upadla.

practice. The organisation of the bureau where several architects-designers follow the strokes of one architect-leader was replaced by group work of all those participating in project development. Such work was enabled by new methods of development of ideas based on diagramming and parametric design. Very early, they began inviting international architects and students to collaborate with them, thus rapidly establishing their bureau as an environment for innovative thinking and information exchange.

Jurij Sadar and Boštjan Vuga go about any task with the aim of trying out new solutions. The more complex the task, the more limited construction conditions and the more unknowns there are, the more possibilities there are for a creative and unique solution. They make use of various prototypes as a modelling tool by which new ideas as well as new technical and spatial solutions are tested, helping reveal hitherto unknown possibilities. Each of their works therefore reflects a certain degree of developmental effect that re-designates an existing space and promotes it. Their architecture is neither bound to a certain space nor limited to a particular style or particular group. It transcends all possible limitations, such as geographical, ideological, cultural, business, copyrighted and generational ones, and is thus unusual for the majority of people. Its success stems from its flexibility and non-conformity. The mere presence of their projects on the Slovenian architectural scene is a sure guarantee that its overall quality will not fade any time soon.

Predsednik in skupščinski svet ZAPS podeljujeta priznanje diploma ZAPS 2011 dr. Alešu Mlakarju za njegov prispevek k zasnovi in izvedbi dodatnih strokovnih izobraževanj - DSi v letih 2009–2011.

Dr. Aleš Mlakar, univ. dipl. inž. kraj. arh., je osnoval dodatna strokovna izobraževanja ZAPS na osnovi priporočil Sveta arhitektov Evrope. DSi, kot dodatnim strokovnim izobraževanjem skrajšano rečemo, so se začela izvajati v letu 2009. Skupaj s Komisijo za izobraževanje ZAPS je dr. Mlakar pripravil nabor tem, ki bi lahko pritegnile člane, in ti so DSi v anketi že en mesec po uvedbi večinoma podprtli kot pomembno pridobitev ZAPS. Predavanja so v povprečju tako dobro obiskana, da je velika sejna soba ZAPS včasih že skoraj premajhna.

DSi je osnoval ob pomoči Komisije za izobraževanje ter jo vodi z velikim navdušenjem in odprtим strokovnim pristopom, ki omogočata

The President of ZAPS and ZAPS Assembly Council confer the ZAPS Diploma award 2011 to Aleš Mlakar, PhD, for his contribution to the concept for and implementation of additional professional training in the period between 2009–2011.

Aleš Mlakar, PhD, BSc Land Arch, established additional professional training programmes ZAPS based on recommendations by the Architects' Council of Europe (ACE). APTs, as professional training programmes in their abbreviated form are called, took off in 2009. Together with the ZAPS Education Commission Aleš Mlakar prepared a series of topics that could be of interest to the members. In a survey conducted just one month after the introduction of APTs, most of the members endorsed their introduction as a significant achievement within ZAPS. The lectures are usually so well attended that sometimes even the larger ZAPS conference hall can scarcely accommodate all of the members.

vključevanje širokega spektra tem. Pri tem mu pomagajo njegova izjemna sistematičnost in angažiranost ter vključenost v znanstveno delovanje na Oddelku za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete v Ljubljani in nenehno projektantsko delo v urbanistični in načrtovalski praksi.

Dr. Aleš Mlakar si v okviru DSI z vpeljevanjem raznovrstnih, tudi manj poznanih in priznanih tem prizadeva za večjo obiskanost predavanj in hkrati za izobraževanje najširšega kroga članov in nečlanov Zbornice ter posledično izboljšanje ravni njihovega strokovnega znanja. Pri tem pa DSI vodi in usmerja proti cilju, ki je sčasoma obvezno izobraževanje, uravnoteženo glede na kulturne, regulacijske, tehnične, trajnostne in poslovne vidike strokovne prakse ter prilagojeno posameznim strokom v ZAPS.

APTs were established with the assistance of the Education Commission and Dr. Mlakar has been conducting them with great enthusiasm and professional open-mindedness that have allowed him to incorporate a wide array of topics into the lectures. This was further facilitated by his exceptionally systematic approach and dedication as well as his participation in scientific work at the Department of Landscape Architecture at the Biotechnical Faculty in Ljubljana, and continuous project work in urban planning and design.

In the framework of APTs, Dr. Aleš Mlakar endeavours to introduce a variety of topics, including those less familiar and acknowledged ones, to attract large turnouts of participants and provide continuing education to the widest circle of both Chamber- and non-Chamber members and in turn, to augment their professional expertise. At the same time, he has been directing APTs towards the goal of an eventual mandatory training scheme, in line and accordance with cultural, regulatory, technical, sustainable and business aspects of professional practice and tailored to those disciplines within the framework of ZAPS.

Med strokovnimi dejavnostmi zbornice posebno mesto zavzema Hiša arhitekture (HA). Čeprav je prostorsko zelo skromna, pa z dejavnosti, ki veliko presegajo njen mali, a kakovostni razstavni prostor na dvorišču Vegove 8, zbornici pomaga ustvarjati njeno javno podobo. Organizira namreč tematske razstave in predstavitve svojih članov, nekatere oblike dodatnega izobraževanja (npr. filmske projekcije), zanimive strokovne ekskurzije ter stanovske športne in družabne dogodke. Ne nazadnje tudi dan arhitektov s konferenco, podelitvijo nagrad in družabnim dogodkom nastaja v organizaciji HA. V izobraževanje širše javnosti o kakovostni arhitekturi spadajo tudi otroške arhitekturne delavnice, ki so se v dveh letih razširile v močno mrežo, razpredeno po vsej Sloveniji, letos pa je HA izpeljala tudi projekt Zlata kocka, ki je nagrada za izobraževanje otrok in mladostnikov o arhitekturi in prostoru. Te dni bodo že drugič zapored na sporedu Odprte hiše Slovenije, tokrat povezane v svetovno mrežo Open House Worldwide. Pobudo zanje je

The House of Architecture (HoA) occupies a special place among professional activities within the Chamber. Despite being very modest in terms of space, its activities extend far beyond its small but significant exhibition space in the atrium of Vegova street No. 8, helping the Chamber to build its “public image”. The HoA organises topical exhibitions and presentations focusing on the work of its members, provides a variety of additional educational activities (such as film projections), engaging expert excursions and peer sporting and social events. Last but not least, Architecture Day with its conference, award ceremony and social event is also organised under the auspices of the HoA. Promoting quality architecture to the general public includes organisation of architectural workshops for children, which over the past two years has developed into a strong network that spreads across Slovenia. This year, the HoA also carried out the Golden Cube project, an award for educational work with children and young people related to architecture and spatial issues. These

dala HA, ki je tudi prevzela organizacijo tega obširnega dogodka in številnih spremjevalnih prireditev. Na sploh se ekipa HA trudi tudi, da bi arhitekturo povezala s proizvajalci oz. gospodarstvom ter dobro arhitekturo približala naročnikom.

Vitalni duh živahnega tima HA uteleša arhitektka Ana Struna Bregar, ki je vodenje HA prevzela pred dvema letoma. Ana nas pri svojem intenzivnem delu prepriča ne le s človeškim entuziazmom, odprtostjo in organizacijskimi sposobnostmi, temveč tudi s številnimi talenti in pestrimi strokovnimi izkušnjami, ki segajo od publicistike, dela z institucijami, proizvajalcji oz. firmami do komunikacije z mediji in ne nazadnje arhitekti samimi. Hiša arhitekture in ZAPS sta v njej v pravem trenutku našla pravo osebnost, ki stroki in javnosti pomaga pri vnovičnem uveljavljanju kakovostne arhitekture.

days, for the second time so far, it will present Open House Slovenia, this time as part of the worldwide network of Open House events. The event was begun at the initiative of the HoA, which also took on its organisation and numerous accompanying programs and events. On the whole, the HoA team is engaged in bringing together architecture, manufacturers and the industry, as well as in bringing quality architecture closer to prospective buyers.

The dynamic HoA team spirit is embodied in the work and person of architect Ana Struna Bregar who took over the leadership of the HoA two years ago. Ana's dedication, in addition to her enthusiasm, open-mindedness and organisational skills, a host of talents and her extensive professional experience ranging from publishing work, work with institutions and companies to communication with the media and, last but not least, with peer architects, never fails to leave an impression. For both the House of Architecture and ZAPS Ana represents just the type of personality that helps both the profession and the public in reintroducing and reinforcing the importance of quality architecture.

ZLATI SVINČNIK S PODROČJA ARHITEKTURE IN KRAJINSKE ARHITEKTURE
THE GOLDEN PENCIL AWARD FOR ARCHITECTURE AND LANDSCAPE ARCHITECTURE

NASELJE RAZGLEDI
DEKLEVA GREGORIČ ARHITEKTI

ŠPORTNA DVORANA PODČETRTEK
ENOTA

Naselje je primer običajne urbanistične zasnove individualne gradnje za trg. Je brez posebnih urbanih odlifik, kar pa je nadgrajeno s prepričljivo in inovativno oblikovno zasnovjo objektov ter razredčeno prednjo vrsto objektov. To omogoča razgled na Kamniške Alpe tudi stanovanjskim dvojčkom v drugi vrsti. Zato je dokaz, da presežna arhitekturna ustvarjalnost ni sama sebi namen, ampak s svojo posebnostjo lahko postane celo glavni prodajni adut. Oblikovna zasnova objektov ustvarja likovno igrivo in monumentalno kompozicijo prisekanih volumrov na temnem podnožju, kjer gre za likovni dialog s kuliso gorske pokrajine v ozadju. Materialna delitev na temno pritliče in razgibano leseno nadgradnjo pomeni tudi stik z naravno logiko gozdne pokrajine v neposredni bližini.

The settlement is an example of typical urban design of individual construction for the market. It does not display any distinctly urban features. But it is compensated with a convincing and innovative building design, and a widely spread front row of buildings which enables a view of the Kamnik Alps also to the semi-detached houses in the second row. As such it is proof that excessive architectural creativity is not an end in itself and that it can even become the main convincing sales argument owing to its particularity. The design of the buildings creates an artistically playful and monumental composition of truncated volumes on a dark pedestal creating an artistic dialogue with the scenery of the mountainous landscape in the background. The material division into a dark ground floor and a lighter, varied wooden upper structure represents a link to the natural logic of the forest landscape in its immediate vicinity.

Dvorana je uspešen primer javne zgradbe, ki ni samo športna dvorana, ampak tudi fleksibilno uporaben centralni javni pokriti prostor naselja. Dislocirana lega objekta, ki je glede na naselje postavljen na drugo stran ceste, je bila spremno izkorisčena. Iz degradirane pozicije za nasipom je ustvarjena nova vstopna poteza krajinsko izoblikovane rdeče preproge, ki je v močni rdeče-črni barvni obdelavi prepričljiv vstopni nagovor nove stavbe. Odlika projekta je tudi krajinska vključitev temnega volumna nove stavbe v naravnii kontekst športnega parka in kontinuiteta značilnega oblikovanja stavb, saj dvorana z drugimi novimi objekti naselja ustvarja sklenjeno celoto. Zunanji oblikovalski jezik se nadaljuje v notranjo pokrajino objekta, ki je primer likovno uravnotežene rešitve z racionalno uporabo recikliranih materialov.

The hall is a successful example of a public building that is not only a sports hall but also a flexible-use main public indoor venue for the surrounding settlement. Good use of the separate location of the building on the other side of the road, managed to create – from the degraded position behind the dyke – a new feature in the spatially designed “red carpet”, whose colours constitute a dramatic entrance into the new building. Particularly strong features of the project are spatial inclusion of the dark volume of the new building into the natural context of the sports park, as well as continuity of the typical building design as the hall, together with other new structures in the settlement, creates a complete whole. The design language of the outdoors flows into the building indoor landscape, representing an artistically balanced solution based on the rational use of recycled materials.

ŠPORTNA DVORANA KIDRIČEVO

MOJCA GREGORSKI, AJDA VOGELNIK SAJE

KOLESARSKA POT BOHINJ

ATELJE OSTAN PAVLIN

Dvorana je dober primer anonimne in natančno izvedene zgradbe, ki se nevsljivo in prepričljivo vključuje v svojo okolico. Volumen dvorane je vkopan v teren, s tem pa je njen zunanjji gabarit prilagojen merilu prostora. Nadzemni del dvorane je optično znižan z dinamično horizontalno potezo strehe, ki s svojim temnim volumnom lebdi nad pokrajino in s svojimi čelnimi previsi uokvirja poglede v gozd. V prečni smeri je stavba transparentna in obojestransko predrta z okenskimi cezurami, ki prepuščajo poglede skozi dvorano v pokrajino, s tem pa je poudarjen vtis lebdenja, kar je ena izmed glavnih odlik zgradbe. Kontrastno beli betonski paravan na strani igrišč se s svojo dinamično in lahko zasnovno uspešno ujame s športnim dogajanjem.

The hall is a good example of a discreet and precisely executed building that is unobtrusively yet convincingly integrated into the surrounding area. The volume of the hall is dug into the terrain. This enables the height of a building to be fully adapted to its surroundings. The above-ground part of the hall is optically lowered with a dynamically horizontal feature of the roof that hovers above the landscape with its dark volume, framing forest views with its frontal overhangs. In the transverse section, the building is transparent and bilaterally perforated with window openings that enable views of the landscape through the hall, which accentuates the sense of hovering, one of the building's best features. The contrastingly white concrete barrier on the side of the courts works in perfect tune with sports activities thanks to its dynamic and light design.

Kolesarska pot, ki poteka od Bohinjske Bistrice do Bohinjskega jezera in naprej do Srednje vasi, je presežek pri oblikovanju tematskih kolesarskih poti pri nas. Pot, večinoma speljana po poljskih poteh sestavlja posrečeno mešanico lepe kolesarske ture, izjemnih vedut, kulturne in naravne krajine ter avtorske urbane opreme. Počivališča in razgledišča so dobro postavljena, objekti in elementi urbane opreme pa zanimivo in domiselno oblikovani saj so elementi v materialu in obliki skladni z lokalno arhitekturno dediščino in kulturno krajino. Pot s počivališči je v celoti vpeta v širši prostor in se z njim tudi odlično ujame. Za Bohinj, kjer je aktivni turizem vodilo, je to vsekakor strateški projekt, za vse prihodnje tematske kolesarske poti pri nas pa vzorčni primer dobre prakse.

The bicycle trail that leads from Bohinjska Bistrica via Lake Bohinj to Srednja Vas is unequivocally an example of superb design of thematic bicycle trails in Slovenia. The trail, running for the most part on field, represents a felicitous combination of an attractive cycling tour, breathtaking views, cultural and natural landscape, and copyrighted urban elements. Rest areas and lookout points along the trail are well-situated, and the various objects and elements of urban fittings interestingly and thoughtfully designed. The elements in terms of their material and form remain in tune with the local architectural heritage and cultural landscape. The trail with its rest areas is entirely integrated into the wider space, fitting in excellently. For Bohinj, where active tourism is a must, this certainly represents a strategic project and a model example of good practice for all future thematic bicycle trails in Slovenia.

ZLATI SVINČNIK ZA PROSTORSKO NAČRTOVANJE
GOLDEN PENCIL AWARD IN SPATIAL PLANNING

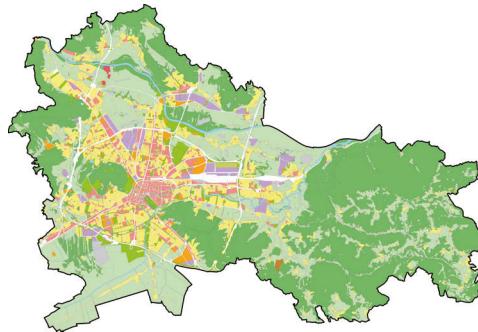
URBANISTIČNI NAČRT ŠEMPETRA IN VRTOJBE
MAG. JELKO VALENČAK, UDIA
IN SKUPINA NAČRTOVALCEV LOCUS, D. O. O.

Urbanistični načrt za naselji Šempeter in Vrtojba je uspešen poskus načrtovanja skupnega urbanega območja naselij, ki sta v neposredni bližini pomembnih regionalnih središč, Nove Gorice in italijanske Gorizie. Razvoj naselij, še zlasti v neposredni bližini pomembnejših urbanih središč, je deležen neprimerne načrtovalske obravnave in praviloma prepuščen strateško nepremišljenim ali celo stihiskim odločitvam. Projekt ima pomemben metodološki pristop in jasno izražen osnovni koncept prostorskega razvoja območja. Nedvomno gre za projekt, ki bo pripomogel k obogatitvi aktualne načrtovalske prakse predvsem v smislu spodbujanja uravnoteženega in trajnostnega prostorskega razvoja naselij in kakovosti bivanja, zagotavljanja ambientalnih kakovosti prostora in varstva okolja.

Urban design plan for the settlements of Šempeter and Vrtojba represent a successful attempt at planning a joint urban area of the settlements located in the immediate vicinity of important regional centres, Slovenian Nova Gorica and Italian Gorizia. Spatial development of settlements, particularly those in the immediate vicinity of important urban centres, is not given appropriate planning consideration and is, as a rule, left to strategically imprudent or even coincidental decisions. The project has important methodological approach and clearly expressed the basic concept of spatial development of the area. The project will contribute to the enrichment of contemporary planning practice, particularly with regard to the promotion of balanced and sustainable spatial development of settlements and quality of life, as well as ensuring ambient quality of space and environmental protection.

OPN MOL ID
FERDO JORDAN, UDIA
IN SKUPINA NAČRTOVALCEV LUZ, D. D.
PROF. JANEZ KOŽELJ, UDIA / MAG. MIRAN
GAJŠEK, UDIA / TOMAŽ SOUVAN, UDIA
IN SKUPINA NAČRTOVALCEV MOL

OPN MOL – ID je interdisciplinaren projekt, ki pomeni sklepno fazo izredno obsežnega, več let trajajočega strokovnega dela različnih strokovnih profilov. Skupini pripravljavcev akta je na podlagi predhodno strokovno dognanih in usklajenih strateških konceptov prostorskega razvoja MOL je uspešno izdelanuspelo izdelati prostorski in urbanistični dokument, ki vsebuje ne le vse z zakonom predpisane elemente, ampak tudi številne druge urbanistične vsebine, ki bodo lahko prispevale k ustreznem ravnanju v prostoru. Iz stanja kaotičnega zbira preštevilnih in večinoma zastarelih prostorskih in urbanističnih aktov, ki so doslej veljali na območju MOL, je Mestna občina Ljubljana je dobila nov, celovit, koherenčen in pregleden prostorski dokument kot podlago za učinkovit, sodoben in trajosten prostorski razvoj mesta.

OPN MOL – ID is interdisciplinary project, that represents the final phase of extremely extensive expert work of several years, bringing together numerous various professional profiles. The group of planners of the act managed to produce a spatial and urban planning document that contains not only all statutory elements but also numerous other urban planning features that could contribute to more appropriate spatial interventions. Following the chaotic totality of excessive and largely outdated spatial and urban planning acts hitherto valid in its area, the City Municipality of Ljubljana has finally obtained a new comprehensive, coherent and transparent spatial document that can be used as the basis of efficient, contemporary and sustainable spatial development of the city.

PREGLEDNA RAZSTAVA ZAPS 2011
ZAPS SURVEY EXHIBITION 2011

1.1

JASNA ARIANA STARC, UDIA PASIVNA HIŠA

AVTORJI JASNA ARIANA STARC, UDIA / MARTIN STARC, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE VELIKE LAŠČE, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 500 M² / 200 M²
FOTOGRAFIJE BLAŽ ZUPANČIČ

OBJEKT JE LOCIRAN NA ROBU VAŠKEGA JEDRA, NA TRAVNIKU OB STARI KAŠČI, KI KOT POMNIK NEMO IZPRIČUJE STAVBARSKO RAZMIŠLJANJE NEKDANJIH RODOV. S PODOLGOVATIM TLORISOM, DVOKAPNO STREHO Z VEČJIM NAKLONOM BREZ IZRAZITEGA NAPUŠČA SLEDI TRADICIONALNI STAVBNI TIPOLOGIJI IN HKRATI IZPOLNjuje FUNKCIONALNE IN OBLIKOVNE ZAHTEVE DANAŠNJEGA ČASA. Z IZBIRO MATERIALOV SLEDI TRADICIJI LOKALNEGA OKOLJA - PREVLAĐUJE LES, DOPOLNUJUJETA GA OPEKA IN KAMEN. ZASNovan JE KOT LEŠENA SKELETNA KONSTRUKCIJA. Z VIDIKA ENERGETSKE VARČNOSTI JE GRAJEN KOT PASIVNA HIŠA. K TEMU V VELIKI MERI PRISPEVAJO LOKACIJA, IZBIRA TRADICIONALNE KOMPAKTNE OBlike GABARITA, ZASNova, ORIENTACIJA, CONIRANJE PROSTOROV IN PREMIŠLJENO SENČENJE. NA JUG SO USMERJENI VSI DNEVNI IN BIVALNI PROSTORI, KI SO V PRITLIČJU POVEZANI V ENO BIVALNO ENOTO. ZAOKROŽA JO SPALNICA STARŠEV S POMOŽNIMI PROSTORI. V NADSTROPJU SO DVOETAŽNI PROSTORI ZA OTROKE.

1.2

LOKACIJA IMA KOT RIMSKI JANUS DVA OBRAZA. CESTNA STRAN, HRUPNA IN SENČNA TER VRTNA STRAN, TIHA, ODPRTA V DALJAVO IN SONČNA. OBLIKOVANJE SLEDI NAČELU DVOJNOSTI. OBCESTNI DEL, UTILITAREN IN ZAPRT TER VRVTNI DEL, BIVALEN IN ODPRT. POVSEM ZASTEKLJENI BIVALNI PROSTORI IMajo PRED SEBOJ ŠE PRVO KOŽO, KAMNITO, SEDEMKRAT MEHKO IZREZANO. MED KOŽAMA JE VMESNA POVRŠINA, MALO ZUNANJA IN MALO NOTRANJA. LESENE TERASE MEHČAJO IN LAJŠAJO PREHODE, SPAJajo DVA SVETOVA, TAKO INTIMNO KOT KLIMATSKO. DVOETAŽNO NOTRANJE TELO ŽIVI KOT ENO. ZA POVEZAVO JE OSREDONJI DVVIŠINSKI PROSTOR, PREK KATEREGA SE PRELIVAJO POGLEDI, OSVETLITVE, ZVOKI IN GIBANJA. MATERIALNI OKVIR SESTAVLJAJO GROB BELJEN OMET, OPEKA, MACESNOV LES IN TRAVERTIN.

GREGOR GOJEVIĆ, UDIA
HIŠA HD

NAROČNIK ZASEBNI
AVTOR GREGOR GOJEVIĆ, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE VELENJE, SLOVENIJA / 2009
VELIKOST OBMOČJA / VELIKOST OBJEKTA 420 M² / 180 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 250.000,0 EUR
FOTOGRAFIJE MIRAN KAMBIČ

1.3

VLADIMIR KOŽELJ, UDIA
MATEJ BARTOL, UDIA
STANOVANJSKA HIŠA MOŽE

ODGOVORNI PROJEKTANT VLADIMIR KOŽELJ, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE EKO-ART D.O.O.

SOVATORJI MATEJ BARTOL, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE BRDO PRI LJUBLJANI / 2008
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 583 M² / 272 M²
TIP OBJEKTA STANOVANJSKA HIŠA

HIŠA MOŽE LEŽI V STANOVANJSKI SOSESKI BRDO NA KOLAJBOVI ULICI. TLORISNE DIMENZIJE HIŠE SO 20.5 M X 7.5 M. PROBLEM IN IZZIV JE PREDSTAVLJALA PARCELA, KI JE V DEPRESIJI (5.5 M) GLEDE NA DOVOZNO CESTO. ZATO SO DNEVNE FUNKCIJE V VSTOPNI ETAŽI IN SPALNE POD NJIMI.

1.4

ZEMLJIŠČE JE ŠE NEPOZIDAN DEL PARCELE NA VOGALU DVEH PREDMESTIH ULIC. OD NIVOJA CESTE SE PROTI NOTRANJOSTI SPUSTI ZA CCA 180 CM. / VOLUMEN HIŠE SE NA SEVERU PORAVNA S SMERJO OBSTOJEČEGA RASTRA HIŠE IN ULICE, NA JUŽNI STRANI SE RAZPRE, DA UJAME DIAGONALNO VRTA IN DOSEŽE NATANČNO JUŽNO ORIENTIRANOST DNEVNHIH PROSTOROV. / POMEMBEN DEL ZASNove SO ZUNANJI ELEMENTI UREDITVE - NADSTREŠNICE IN TERASA, KI SO ELEMENTI REGULACIJE VPADA SONČNEGA SEVANJA V HIŠO PA TUDI OSNOVA ZA POVEZANO BIVANJE Z VRTOM. / OKENSKE ODPTINE SO SKRBNO PREMIŠLJENE. VELIKOST, OBLIKA IN POZICIJA SE RAVNAJO PO VEDUTAH OKOLICE (POGLED NA KAMNIŠKE PLANINE IZ SPALNICE, SVETLOBA NA STOPNICAH NA SEVERNİ STRANI, ZASTIRANJE POGLEDOV PROTIV HIŠAM NA ZAHODU, ODPIRANJE NA JUŽNI VRT, POGLED IZ KUHINJE PREKO VOGLNEGA OKNA NA VHOD IN DVORIŠČE). / ARHITEKTURNA TEMA JE TOREJ ZVEZNI PROSTOR DNEVNEGA BIVANJA IN VRTA TER PRETEHTANO ČLENENJE LE TEGA Z ZAMIKI, DA JE OMOGOČENA TAKO ZASEBNOST IN MIR KOT POVEZOVANJE IN SODELOVANJE DRUŽINSKIH ČLANOV IN GOSTOV. OKNA RAZPIRAJO VOGALE, DA SE OBČUTEK ORGANSKE POVEZAVE S SKRBNO IZBRANIMI DELI ZUNANJOSTI ŠE POVEČA. / NAROČNIKU JE NA KOŽO PISAN POGLED NA SEVER IZ SPALNICE, KI GA VSAKO JUTRO POVEŽE Z LJUBIMI MU KAMNIŠKIMI ALPAMI. PRAV TAKO PA VIŠINSKA RAZLIKA TERENA OMOGOČA, DA DELAVNICA V KLETI DOBI DNEVNO SVETLOBO IN TAKO POSTANE PRIJETENO USTVARJALNO ZAVETJE.

STROJNE INSTALACIJE MARIJAN KUHELJ, UDIA
KONSTRUKCIJA MIRAN PEZDIRC, UDIG
RAVNA STREHA TOMO ŽNIDARŠIĆ, UDIG
ARHITEKTURA DARJA VALIČ, UDIA / ALBINA KINDLHOFER, UDIA

ALBINA KINDLHOFER, UDIA
DARJA VALIČ, UDIA
HIŠA K LJUBLJANA

AVTORICI DARJA VALIČ, UDIA IN ALBINA KINDLHOFER, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 99 M² / 298 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST 156.000 EUR
FOTOGRAFIJE ALBINA KINDLHOFER

2.1

SAMO GROLEGER, UDIA VILE BELI KRIŽ

NAROČNIK MERIT D.O.O.

AVTOR SAMO GROLEGER, UDIA

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE PORTOROŽ, BELI KRIŽ, SLOVENIA / 2010

VELIKOST OBMOČJA / VELIKOST OBJEKTA 1600 M²

INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 3 MIO EUR

FOTOGRAFIJE MIROSLAVA ANDRIĆ

PARCELA SE NAHAJA SKORAJ NA VRHU HRIBA "BELI KRIŽ" IN JE OBKROŽENA Z OBSTOJEĆIMI ZASEBNIMI STAVBAMI RAZLIČNIH ARHITEKTURNIH STILOV IN BARV. KOT KONTRAST ARHITEKTURNI MEŠANICI JE STANOVANJSKI KOMPLEKS ZASNOVAN Iz POSAMEZNIH ENOT, KI S VOJO ORIJENTACIJO SLEDIJO PLASTNICAM TERENA. ZEMLJŠČE STRMO PADA OD CESTE PROTI MORJU, ZATO SO HIŠE PROJEKTIRANE TAKO, DA SLEDIJO NARAVNEMU PADCU PARCELE: GLAVNI VHOD JE IZ RAVNI ULICE IN VODI V ODPRTO KUHINJO, JEDILNICO IN DNEVNI PROSTOR, MEDTEM KO NOTRANJE STOPNICE VODIJO V ZASEBNE SPALNE PROSTORE V SPODNJI ETAŽI, KI SE ODPIRajo NA TRAVNATO DVORIŠČE. VELIKA DRsNA OKNA OMOGUČAJU PANORAMSKE POGLED NA PIRANSKI ŽALIV. KOT VRTNO VEGETACIJO UPORABIMO OLJKE KI SO AUTOHTONE V TEM OKOLJU. VIDEZ ULIČNE FASADE JE NARAVNI KAMEN, KI JE TRADICIONALNI GRADNIK KRAŠKE OZIROMA PRIMORSKE ARHITEKTURE. ENOTEN VIDEZ KAMNITE ULIČNE FASADE POMAGA ZDružiti LOČENE STAVBE V PREPOZNAVNO CELOSTVO, PREKINJENO LE S ODPTINAMI, KI OMOGUČAJU VIZURE NA VRT IN ZALIV. Z OBLIKOVANJEM ZGRADB PO NAČELU "MANJ JE VEC" IN OSREDOTOČANJEM NA DANO KRAJINO TER OHRANjanjem NJENIH NARAVNIH KVALITET, SAMO GROLEGER NAMERAVA DOSEČI PREPROST SODOBEN JEZIK, KI USTVARJA POVEZAVO MED ARHITEKTURO IN NARAVnim OKOLJEM.

2.2

SEDEM VEČSTANOVANJSKIH OBJEKTOV Z 99 STANOVANJI TVORI GROZDASTO STRUKTURU NA PARCELI TRIKOTNE OBLIKE V ZELENEM DELU LJUBLJANSKIH KOSEZ. / OBJEKTI VSAK ZASE TVORIJO ZAKLJUČENO CELOTO PRAVOKOTNE KUBUSNE OBLIKE PO VIŠINI ČLENJENO V TRI DELE. FASADE SO ZASNOVANE V HORIZONTALNIH PASOVIH, SESTAVLJENE IZ TREH DELOV: PRITLIČJE - KAMNITA FASADA BAŽA, LESENA OBLOGA NADSTROPJA JE STAVBNA MASA IN PENTHAUS STEKLENI OVOJ. STEKLENI OGRAJE, DRNSA IN SCREEN SENČILA SO AKCENTI ČLENITVE FASADE OBJEKTA IN DIALOGA, Z ULIČnim PROSTOROM TVORIJO S KOMPOZICIJO VOLUMNOV IN PLOSKEV OBJEKTOV. PRITLIČJA SO POVEZANA Z ZUNANOSTJO ATRIJA. PENTHAUSI IMajo OKOLI ZUNANJEGA FASADNEGA OBODA POKRITO TERASNO POVRŠINO. / AVTOMOBILI SO V KLETNI PARKIRNI ETAŽI. CELOTEN PARTER OKOLI STANOVANJSKIH OBJEKTOV JE HORTIKULTURNO UREJEN IN NAMENJEN PEŠCEM. OB PRITLIČNIH STANOVANJIH SO NANIZANI VRTOVI STANOVANJ. MED OBJEKTI SE ODPIRAJO VEĆJE SKUPNE PARKOVNE IN IGRALNE POVRŠINE.

RAFAEL DRAKSLER, UDIA STANOVANJSKO NASELJE KOSEZE, LJUBLJANA

ODGOVORNi PROJEKTANT RAFAEL DRAKSLER, UDIA
INVESTITOR GANAMM, D.O.O.
SOAVTORJI PRIMOŽ STRGAR, UDIA / AJDA KOLENBRAND, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2009
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 12000 M² / 9000 M² /
POZEMNA GARAJA 8000 M²
TIP OBJEKTA VEČSTANOVANJSKA STAVBA

2.3

RAFAEL DRAKSLER, UDIA DARKO LEČNIK, UDIA **STANOVANJSKO NASELJE DUNAJSKI KRISTALI**

ODGOVORNI PROJEKTANT RAFAEL DRAKSLER, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE ARHITEKA D.O.O.
SOAVTORJI JOŽE JAKI, UDIA / JOŽE MARINKO, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, STOŽICE / 2010
VELIKOST OBMOČJA 18500 M² / OBJEKTA 10900 M² / GARAJA 8500 M²
TIP OBJEKTA VEČSTANOVANJSKA STAVBA

SEDEM VEČSTANOVANJSKIH OBJEKTOV S 103 STANOVANJI NA PRESEČIŠČU MED MESTOM IN NARAVO LEŽI NA SAVSKI JEŽI – NA VAŠKEM ROBU S POGLEDI NA ALPE, SAVO, KOT PRAVILNA URBANISTIČNA MREŽA, STANOVANJSKIH STAVB OBLIKOVANIH V VRTNOM MESTU BREZ PROMETA. V RAVNNINI PARTERJA JE NASELJE PARKOVNO UREJENO V CELOTNI POVRŠINI. ZAZIDALNE LINIJE SLEDIJO GEOMETRIJI PROSTORA, ODPRTOSTI POGLEDOV, OSNOVNIJU IN NOTRANJI STRUKTURI PARKOVNIH, IGRALNIH POVRŠIN POVEZANI S PES POTMI, KI POVEZUJEJO NASELJE. / OBJEKTI PRAVOKOTNE OBLIKE Z NOTRANJIM JEDROM IN STANOVANJI PO OBODU SO ORIENTIRANII VZHOD – ZAHOD. VOLUMNI SO RELIEFNO RAZGIBANE PO OBJEKTIH RAZLICNE FASADE Z ELEMENTOM POUĐARJENEGA VHODA, LOŽAMI IN POMIČNIMI POLKNI. PARKIRANJE JE V KLETNI ETAŽI Z 267 PM V KATERO PRIPELJEMO IZ STOŽENSKIE ULICE IN SERVISNE CESTE OBVOZNICE.

2.4

OBJEKTI H12-H15 SO DEL ŠIRŠEGA ZAZIDALNEGA NAČRTA TPC LIVADE, MED SEBOJ SO POVEZANI V L OBLIKU TAKO, DA OBJEKTA H12 IN H13 TVORITA ULICO Z OBJEKTI H8-H10, OBJEKTA H14 IN H15 PA NA ZAHODNI STRANI OBLIKUJETA DRUGI KRAK L KOMPOZICIJE. VHODI V STANOVANJSKE OBJEKTE SO IZ DRUGE, NOTRANJE STRANI L KOMPLEKSA, IZ PARKA NAMENJENEGA IZKLUČNO PEŠCEM. V SREDINI VSAKEGA OBJEKTA JE MED ZIDOVIM, KI ZAPIRajo ATRIJE PRITLIČNIH STANOVANJ VHOD V OBLIKI "VRTNIH VRAT" S PORTALOM IN NADSTREŠKOM, KI VODI DO NADKRITEGA STOPNIŠČA IN DVIGALA. OD TU SE VSTOPA V ZAPRETE HODNIKE LEVEGA IN DESNEGA KRILA OBJEKTOV. VSE BIVALNE ENOTE IMAJO ZUNANJE DELE STANOVANJ KOT SO: V PRITLIČJU Z ZIDOM OGRAJENI ATRIIJ Z ZELENICAMI, V NADSTROPJIH PA POKRITE LOGGIE, TERASE S PERGOLO IN BALKONI S PERGOLO. STREHE OBJEKTOV SO ŠTIRIKAPNICE IN IMAJO NA SREDINI RAVNO TEHNIČNO TERASO (KLIMATI). ENOTNI SISTEM GARAŽIRANJA JE IZVEDEN V OBEH KLETNIH ETAŽAH OBJEKTOV H12-H15.

JANEZ KOBE, UDIA TPC LIVADE H12 - H15

PROJEKTIVNO PODJETJE LBA LJUBLJANSKI BIRO ZA ARHITEKTURO, D.O.O.
SOAVTORJI HARIS BRČKALIJ, ARH / LADO TRATNIK, ARH / JASNA LEMPL, UDIA
IZVAJALEC STAVBENIK KOPER
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LIVADE PRI IZOLI, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 20.408 M² / 4455 M²
TIP OBJEKTA VEČSTANOVANJSKA STAVBA

2.5

DARKO LEČNIK, UDIA DUNAJSKI KRISTALI

ODGOVORNÍ VODJA PROJEKTA DARKO LEČNIK, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE APLAN D.O.O. KOPER
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 31450 M² / 56800 M²
TIP OBJEKTA POSLOVNO STANOVANJSKO NASELJE

POSLOVNO STANOVANJSKO NASELJE DUNAJSKI KRISTALI LEŽI NA NABOLJ ZANIMIVI LOKACIJI V MESTU. KRIZIŠČE MED NAJPOMEMBNEJŠO SEVERNO VPADNICO IN OBVOZNICO POMENI MĀKSIMALNO DOBRO POVEZANOST Z VSEMI SMERMI, KI VODIJO V MESTO ALI PA IZ NJEGA. NASELJE PREDSTAVLJA STIČNO TOČKO MED RAZLIČNIMI URBANIMI SREDINAMI, ZATO MORA PREVZEMATI VLOGO POVEZOVANJA RAZLIČNIH STRUKTUR, POSEBEJ DO TISTIH, KI SO MU NARJBLIŽJE. GABARITI IN VSEBINE OBJEKTOV SO PRILAGOJENE TEM STIČNIM TOČKAM. NADALJEVANJE VISOKIH GABARITOV IN GOSTOTA POZIDAVE KOT SO JUŽNO OD OBVOZNICE NI PREDVIDENA, ZATO PA JE DEL, KI SE STIKUJE Z INDIVIDUALNO GRADNJO NIŽJI, MANJ INTENZIVEN IN PO VSEBINI ENAK. POSLOVNI OBJEKT DUNAJSKIH KRISTALOV JE POSTAVLJEN TAKO, DA ŠČITI STANOVANJSKE OBJEKTE V OZADJU S svojim korpusom pred hrupom in drugimi emisijami iz obvoznice. INVESTITOR CELOTNEGA NASELJA JE MABRA INŽENIRING.

PRITLIČJE

1. NADSTROPJE

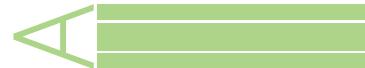
MANSARDA

PREREZ

SITUACIJA

2.6

HIŠE NA PEROVEM SO PREDVIDENE NA IZPOSTAVLJENI LOKACIJI, KJER PREVLADUJE IZJEMEN RAZGLED NA KAMNIŠKO-SAVINJSKE ALPE V OZADJU. VENDAR LASTNOST LOKACIJE NI ZGOLJ RAZGLED, TEMVEČ JE JASA IZPOSTAVLJENA TUDI POGLEDOM IZ DOLINE. TAKO ARHITEKTURNA NALOGA VSEBUJE VSUJ DVA POMEMBNA IZZIVA. NAJPREJ JE POTREBNO OBLIKOVATI IN USTVARITI KVALITETNO BIVALNO OKOLJE ZA BODOČE STANOVALCE HIŠ, OBENEM PA PROJEKT POMENI TUDI PRILOŽNOST ZA REDEFINICIJO PODOBNE NASLOVE NA PEROVEM, KIIMA SVOJO RAZPRŠENO INDIVIDUALNO GRADNJO HETEROGENO IN NEUSKLAJENO STRUKTURU. / RELATIVNO VISOKI VOLUMNI SO STRUKTURIRANI S PREPROSTIM ARHITEKTURNIM PRIJEMOM: PRITLIČJE OBJEKTOV JE ZASNOVANO KOT "PODSTAVEK" HIŠE, NA KATEREM STOJITA DVA MANJŠA VOLUMINA S STRMO ENOKAPNO STREHO. ZGORNJA, MANJŠA VOLUMINA S KONTINUIRANO FASADNO OBLOGO IZ LESENIH LETVIC TAKO POMEMBNOVPLIVATA NA PODOBNO AMBIENTALNI UČINEK SOSESKE KOT CELOTE. / POMEMBNA LASTNOST OBJEKTOV, KI JE VGRAJENA V KONCEPT ZASNOVE KONSTRUKCIJE JE FLEKSIBILNOST. NOSILNE STENE SO POSTAVLJENE IZKLJUČNO NA OBOD OZ. FASADA OBJEKTA IN TAKO OMOGOČAJE POLJUBNO RAZPOREDITEV NOTRANJIH PROSTOROV BODOČIH UPORABNIKOV, TAKO V PRITLIČJU KOT V NADSTROPJU. / V STRNIJENI GRADNJI JE POMEMBNO ZAGOTavljanje OSNOVNE ZASEBNosti TUDI NA VRTU, LESENE VRTNE TERASE, KI SO POVEZANE Z DNEVNO SOBO, SO POSTAVLJENE PRI DVOJČKIH TAKO, DA SE UPORABNIKI OB POMLAĐNEM, NEDELJSKEM KOSILU MEDSEBOJNO NE MOTijo. / OBSTOJEČI ZAZIDALNI NAČRT JE PREDVIDEVAL DVE VRSTI PARCEL Z DVOJČKI. ODLOČITEV ZA REDKEJŠO POZIDAVO SPONDNE VRSTE Z INDIVIDUALNIMI HIŠAMI JE OMOGOČILA TUDI DVOJČKOM POGLEDE NA KAMNIŠKO-SAVINJSKE ALPE.

DEKLEVA GREGORIČ ARHITEKTI NASELJE RAZGLEDI PEROVO

ODGOVORNI PROJEKTANT ALJOŠA DEKLEVA, UDIA, M.ARCH (AA DIST)
PROJEKTIVNO PODJETJE DEKLEVA GREGORIČ ARHITEKTI,
PROJEKTIRANJE D.O.O.
AVTORJI DEKLEVA GREGORIČ ARHITEKTI
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE PEROVO, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 6903 M² / 6 X 229 M², 12 X 166 M²
TIP OBJEKTA STANOVANJSKI DVOJČKI, STANOVANJSKE HIŠE

PREGLEDNA RAZSTAVA ZAPS 2011
ZAPS SURVEY EXHIBITION 2011

3.1

KATARINA HOSTAR, UDIA PAVILJON

ODGOVORNI PROJEKTANT KATARINA HOSTAR, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE HABIRO, D.O.O.
AVTOR FOTOGRAFIJ KLEMEN KORENJAK
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE KRANJ, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBJEKTA 20 M²
TIP OBJEKTA POSLOVNA STAVBA

VRTNI PAVILJON KRANJU JE ODGOVOR NA POTREBO PO LOČENEM DELOVNEM PROSTORU V NAMEN ARHITEKTURNEGA BIROJA. ZAPIRANJE PROTI PRIPADAJOČI ENODRUŽINSKI HIŠI IN ORIENTACIJA FASADNIH ODPRtin PROTIV OZELENJENI BETONSKI KONSTRUKCIJI ZAGOTavlJATA INTIMNO KLIMO. DOBRO IZOLIRANI LESENI SKELETONI OBJEKTI SE ZARADI MAJHNEGA OGREVALNEGA VOLUMENA OGREVA SAMO S NOTRANJIМИ VIRI IN SOLARNIMI DOBITKI PREKO VELIKE JUGOVZHODNO ORIENTIRANE STEKLENE POVRŠINE. BELO TETO NA ROBU ZEMLJIŠČA DOPOLNI LESENA OBLOGA VHODNEGA VOGALA.

3.2

OBJEKT JE ZGRAJEN V INDUSTRIJSKO POSLOVNI CONI HELIOS NA KOLIČEVEM PRI DOMŽALAH. NAMENJEN JE IZOBRAŽEVANJU, RAZVOJU IN POSLOVNO-TRŽNI DEJAVNOSTI TOVARNE BARV, LAKOV IN UMETNIH SMOL HELIOS KOLIČEVO. PROSTORI SO PO NAMENBOSTI RAZVRŠČENI V ŠTIRI ETAŽE. V KLETI SO ENERGETSKI IN ARHIVSKI PROSTORI, PRITLIČJE JE NAMENJENO IZOBRAŽEVANJU IN PREZENTACIJI NANAŠANJA BARV IN LAKOV. V PRVEM NADSTROPU SO PROSTORI UPRAVE IN KOMERCIALE, V DRUGEM NADSTROPU SO LABORATORIJI IN PISARNE. KONSTRUKCIJSKO JE ZASNOVAN KOT ARMIRANO-BETONSKI SKELET. FASADNI OVOJ SO TERMOIZOLACIJSKI, PLOČEVINASTI PANELI. OBLIKOVNI POUĐAREK STAVBE JE IZMIK DELA PRVEGA NADSTROPA SEVERNE FASADE, KI JE V CELOTI ZATEKLJEN. VRTLJIVI BARVNI BRISOLEJI POUĐARJajo NAMENBOST OBJEKTA, OZIROMA NAVEZAVO NA POREIZVAJALCA BARV IN LAKOV - TOVARNO HELIOS. OSTALA FASADA S SVOJO NEVTRALNOSTJO IZPOSTAVLJENI ELEMENTI LE POUĐARJA.

ANDREJ GIRANDON, UDIA
JASNA ARIANA STARC, UDIA
NATALIJA KORANTER, UDIA
POSLOVNO-VADBENI OBJEKT

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE DOMŽALE, SLOVENIJA / 2010-2011
VELIKOST OBMOČJA / VELIKOST OBJEKTA 1524 M² / 2360 M²
FOTOGRAFIJA ANDREJ GIRANDON, UDIA

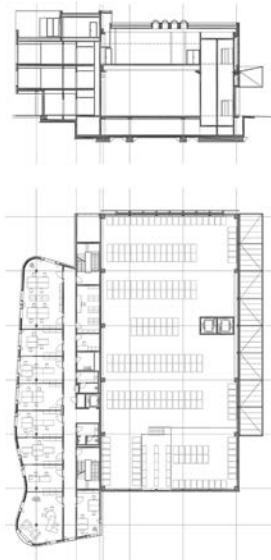
STAVBA STOJI NA JUŽNEM ROBU INDUSTRIJSKE CONE V GROSUPLJEM, OB POTOKU GROSUPERLJŠČICA. V TEMNEM KUBIČNEM VOLUMNU STAVBE, JE V PRITLIČJU SKLADIŠČE MEDICINSKIH PRIPOMOČKOV, V NADSTROPJU PA SKLADIŠČE ZDRAVIL. NA JUŽNI STRANI STAVBE, OB POTOKU, SO V PRITLIČJU SPREJEMNI PROSTORI, V ETAŽAH SO PISARNE. FASADA PISARNIŠKEGA DELA SLEDI VIJUGAVEMU TOKU POTOKA, V OKNIH SE ZRCALIJO KROŠNJE BLIŽNJIH DREVES. POUĐARJEN NADSTREŠEK NADKRIVA PRETOVORNO PLOŠČAD, OZNAČUJE STAVBO IN NJENEGLA LASTNIKA. OVOJ NADSTREŠKI JE PROSOJEN IN PONOČI OSVETLJEN.

3.3

ANDREJ MLAKAR
TATJANA MAHOVIČ
POSLOVNO SKLADIŠČNI OBJEKT
EMPORIO MEDICAL

LOKACIJA / LETO GRADNJE GROSUPLJE, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / VELIKOST OBJEKTA 2.365 M² / 6.680 M² BTO
INVESTICIJSKA VREDNOST 4.200.00 MIO EUR

3.4

REGIONALNA CESTA VELENJE-SLOVENJ GRADEC. TISOČE DRVEČIH VOZIL. OPUŠČENA INDUSTRIJSKA POSLOPJA IN POKOPALIŠČE STROJEV NEKDANJEGA GRADBENEGA VELIKANA. PODoba resničnosti in ne raja. Hiša je introvertirana, gola in nema. Dvoje vrat in množica malih oken. V notranjost dovajajo samo svetlubo in filtrirajo vse moteče, zgornj so vrtovi, prazni, obdani z belimi zidovi in posuti s prodom. Samo nebo nad njimi se spreminja. In samo v vrtovje so odprtji notranji prostori. Izvedba je preprosta, groba: beljene površine, industrijski tlaki in stavno pohištvo, vidne instalacije in rečni prod. V hiši je tiskarna, ambulanta za bioresonanco in dve stanovanji.

GREGOR GOJEVIĆ, UDIA
OBJEKT N

NAROČNIK ZASEBNI
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE VELENJE, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / VELIKOST OBJEKTA 1530 M² / 1270 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 800.000,0 EUR
FOTOGRAFIJA GREGOR GOJEVIĆ

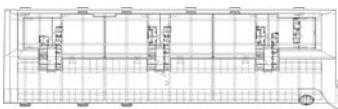

3.5

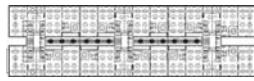
ANDREJ LEŠKO, UDIA POSLOVNA HIŠA "ES"

ODGOVORNI PROJEKTANT ANDREJ LEŠKO, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE LEŠKO IN MERVČ, ARHITEKTA D.O.O.
LORACIJA / LETO IZGRADNJE KROMBERK, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 650 M² / 450 M²
TIP OBJEKTA POSLOVNA STAVBA

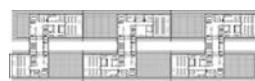
OBJEKT, V KATEREM SO POSLOVNI IN TRGOVSKI PROSTORI, STOJI V INDUSTRIJSKI CONI V KROMBERKU Z ENO OD STRANIC PRISLONJEN K OBSTOJEĆI HALI. ZARADI PROSTORSKIH OMEJITEV IMA PREVLADUJOČO PODOLGOVATO OBLIKO Z GLAVNO FASADO OBRNJENO PROTI JUŽNI STRANI, ČLENJENO IN OBLIKOVANO TAKO, DA PREPREČUJE POLETNO PREGREVANJE IN HKRATI OMOGOČA USTREZNOM OSVETLITEV PROSTOROV V STAVBI, PREKO VELIKIH ZASTEKLJENIH POVRŠIN V PISARNAH PA SE POGLED ODPIRA NA Z GOZDOM PORAŠČENO OBROBJE PANOVCA.

TLORIS PRITLIČJA

TLORIS 1. NADSTROPJA

TLORIS TERASE

PREREZ

3.6

V SORAZMERNO DEGRADIRANEM INDUSTRIJSKO OBRTNEM PREDELU CESTE DVEH CESARJEV V LJUBLJANI, OBDANA S SKLADIŠČI IN PROIZVODNIMI HALAMI VEČJEGA MERILA, SE POSLOVNA STAVBA IMPARO NASLANJA NA ŠIRŠI KONTEKST LJUBLJANSKEGA BARJA. IZRAZITO VZDOLŽNA ZASNJAVA, V SREDINI PREKLANA S KOMUNIKACIJAMI IN POLJAVNIMI ATRIJI, V ENAKOMERNUM RITMU BETONSKIH STEBROV LEBDI NAD ODPRTIM PRITLIČJEM. DVE SKORAJ ENAKI NADSTROPJI STA OBDANI S SORAZMERNO ZAPRTO FASADO IZ VERTIKALNIH PREČK IN POLNIL V BARVAH JESENSKEGA BARJA. TERASNA ETAŽA, UMEŠČENA NAD STREHAMI OKOLIŠKIH STAVB, ODPIRA RAZGLEDE PROTI KRIJU, GRADU IN POLHOGRAJSKEMU HRIBOVJU. VSI DELOVNI PROSTORI TIPIČNIH ETAŽ, KAKOR TUDI STOPNIŠČA, SE ODPIRajo NA NOTRANJA ATRIJA, KI V SISTEMU ZAMIKANJA LOŽ OMOGOČATA KONTROLIRANO INTIMO IN SOCIALNE INTERAKCIJE SICER BOLJ ZNAČILNE ZA STANOVANJSKE STAVBE. ZAPOSLENI, KI V STAVBO VSTOPAJO SKOZI RAZLIČNE GLAVNE VHODE IN STOPNIŠČA, SE V ATRIJIH SREČUJEJO V ČASU ODDIHA MED DELOM IN SI S TEM BOGATIJO SOCIALNE ODNOSE IN DELOVNO VZDUŠJE.

ABIRO
IMPARO

PROJEKTNA SKUPINA PROF. MILOŠ FLORIJANČIČ, UDIA / DOC. DR. MATEJ BLENKUŠ, UDIA / NATAŠA SLOKAR, UDIA / NINA SAVNIK, UDIA / PETER KARBA, UDIA / VESNA HUDOKLIN, UDIA

PROJEKTIVNO PODJETJE BLENKUŠ - FLORIJANČIČ, D.O.O.

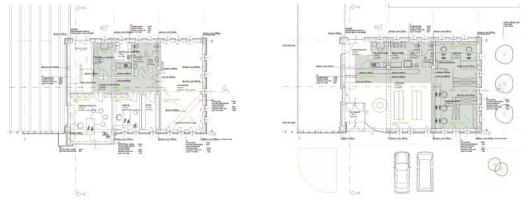
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2011

VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 4000 M², 18000 M²

TIP OBJEKTA POSLOVNA STAVBA

3.7

MATJAŽ KRAJNIK, UDIA STAVBA OBENAUF V ČRNUČAH

ODGOVORNI PROJEKTANT MATJAŽ KRAJNIK, UDIA
SOVATORJI MATIJA LENARŠIČ, UDIA / JASNA KRIŽAJ, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE ČRNUČE / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 2372 M² / 763 M²
TIP OBJEKTA UPRAWNA STAVBA

NA SKORAJ PRAZNI PARCELI, SREDI BIVŠEGA MEGA INDUSTRIJSKEGA KOMPLEKSA SMO SPROJEKTIRALI UPRAWNO IN SKLADIŠČNI OBJEKT PODjetja OBENAUF.NA POSTAVITEV OBJEKTOV IN ZASNOVO TAKO UPRAWNE KOT SKLADIŠČNE STAVBE JE VPLIVAL RAZPORED SOSEDNJIH OBSTOJEČIH OBJEKTOV.DVOETAŽNA UPRAWNA STAVBA JE LOCIRANA NA VOGAL PARCELE, NA GRADBENO LINIJO OB GLAVNI DOVOZNI CESTI. ŠKATLASTO ZASNOVAN VOLUMENIMA NA OMENJENEM VOGALU POLKROŽNO SPUŠČENO STREHO. IZBOR MATERIJALOV NA FASADI IN STREHI JE RAZSTAVA IZDELKOV, KI JIH TRŽI OBENAUF. VOLUMEN NOVEGA IN STAREGA SKLADIŠČA, VOLUMEN UPRAWNE STAVBE S SVOJIMI IZBOČENIMI TER VBOČENIMI STRANICAMI KAŽEJO TUDI NA VRHUNSKO IZVEDBO OBRTNIKOV OZIROMA IZVAJALCEV. TOREJ, INVESTITORJI IN PROJEKTANTI SI LAHKO NA ENEM MESTU, NA OBJEKTU, OGLEDajo MATERIALE IN NJIHOVO VGRADNJO.

3.8

POSLOVNA HIŠA JE ZASNOVANA KOT ENOTEN OBJEKT, KI S VOJIM PRITLIČJEM VARUJE STANOVANJSKO VSEBINO NASELJA V OZADJU PRED NEPRIJETNIMI EMISIJAMI IZ OBVOZNICE IN SERVISNIH CEST, NAD VISOKIM PRITLIČJEMIMA IMAMO OBJEKT ŠTIRI NISKE STOLPIČE S PO ŠTIRIMI ETAŽAMI IN ENEGA OB DUNAJSKI Z DVEMI ETAŽAMI. V DVEH ETAŽAH KLETI SO VEČINOMA PARKIRNI PROSTORI. PRITLIČJE IN NADSTROJPA SO NAMENJENI TRGOVSKO POSLOVNI IN KULTURNI DEJAVNOSTI. KONSTRUKCIJA OMOGOČA RAZLIČNE KONFIGURACIJE PISARN IN TUDI RAZLIČNE KOMBINACIJE LASTNIŠKE ALI NAJEMNIŠKE UPORABE PROSTOROV, KAKOR TUDI POVEZAVE MED POSAMEZNIMI STOLPIČI V PRITLIČJU IN MEZZANINU. LOKACIJA JE V NAJVEČJI MOŽNI MERI OSOČENA, ZATO SO POTREBNE INTERVENCIJE V SMISLU ZAŠČITE PROTI PREGREVANJU STEKLENIH FASAD. HRUPU IN SONCU IZPOSTAVLJENE FASADE POSLOVNIX STOLPIČEV SO ZAŠČITENE PROTI ODBIJANJU HRUPA IN HKRATI PROTI ABSORBCIJI SONCA Z MREŽASTIMI PLOŠČAMI.

DARKO LEČNIK, UDIA POSLOVNI OBJEKT DUNAJSKI KRISTALI

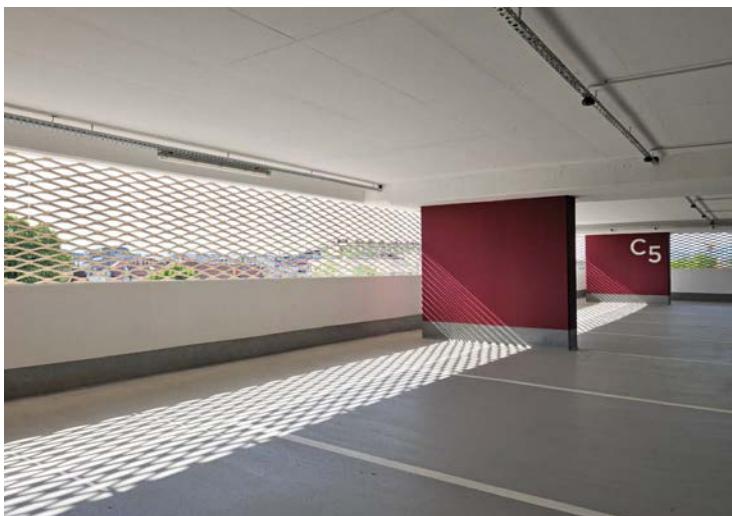
ODGOVORNI PROJEKTANT DARKO LEČNIK, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE APLAN D.O.O. KOPER
SOAVTOR GREGOR PAVLIN, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 13070 M² / 36670 M²
TIP OBJEKTA POSLOVNI OBJEKT

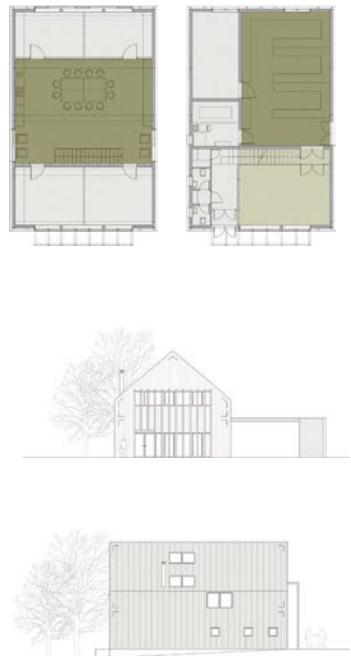
STAVBA PARKIRNE HIŠE MEKSIKO MEJI NA STANOVANJSKO STAVBO "MEKSIKA", KI JE PRVI PRIMER KOLEKTIVNE STANOVANJSKE GRADNJE V LJUBLJANI. TEMU OBJEKTU JE BILO POTREBNO PRILAGODITI VERTIKALNE GABARITE TAKO, DA VENEC ULIČNE FASADE PARKIRNE HIŠE NI PRESEGEL VENCA OBVEKA "MEKSIKA". INVESTITOR PARKIRNE HIŠE MEKSIKO KID JE POSTAVIL POGOJ, DA MORA IMETI BODOČI OBJEKT V PRITLIČJU TRGOVINO HOFER, KER SO BILI POGOJI OMENJENE TRGOVSKIE HIŠE ZELO RIGIDNI GLEDE MER IN DOSTOPOV, JE BILO POTREBNO CELOTNO KONSTRUKCIJO IN OBLIKO PRITLIČJA PODREDITI NJIHOVIM ZAHTEVAM. KONSTRUKCIJSKI RASTER SE ZATO MENJA IN PRILAGAJA RAZLIČNIM VSEBINAM OD KLETI PREKO PRITLIČJA DO ZGORNJIH NADSTROPIJ. V TA NAMEN JE BIL UPORABLJEN SISTEM PONEPETIH KONSTRUKCIJ. MATERIAL, OBLIKA IN BARVA FASADE SO BILI IZBRANI Z NAMENOM, DA SE PO VOLUMNU VELIK OBJEKT ČIM BOLJ VIZUALNO PRILAGODI OBSTOJEĆIM OBJEKTOM V SOSEŠČINI, IN DA HKRATI PUŠČA ZRAČNOST IN TRANSPARENTNOST NOTRANJOSTI IN ZAPRTOST ZUNANJŠČINI.

3.9

DARKO LEČNIK, UDIA PARKIRNA HIŠA MEKSIKO

ODGOVORNI PROJEKTANT DARKO LEČNIK, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE APLAN D.O.O. KOPER
SOVATORJI ALJOŠA TREBŠE, UDIA / GREGOR MIKULIN, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 4750 M² / 23380 M²
TIP OBJEKTA POSLOVNI OBJEKT

3.10

ARHITEKTURNA FORMA IZHAJA IZ OBLIKVALSKIH POGOJEV PROSTORSKEGA AKTA, KI SO NE GLEDE NA NAMENBOST OBJEKTA POGOJEVALI RAZMERJA IN VOLUMEN KLASIČNE ENODRUŽINSKE HIŠE Z DVOKAPNICO, PRITLIČJEM IN MANSARDO. DOSLEDNO UPOŠTEVANJE URBANISTIČNEGA OKVIRJA NOVOGRAJENA VEČNAMENSKA HIŠA PRESEGА Z IZJEMNO ČISTOSTJO FORME, KONTRASTIRANJEM MATERIALOV IN TEKSTUR. / OSNOVNO IZRAZJE HIŠE JE NJENA DVOJNA PREOBLEKA - NEPREBOJEN OVOJ IZ PLOČEVINE JE ZMEHČAN S ČELNIMI LESENIMI, PERFORIRANIMI FASADAMI. OBRAVNAVA OBEH TEKSTUR IN MATERIALOV JE JASNA IN KONSEKVENTNA: PLOČEVINO PAČ ODPIRAMO IN LUKNJAMO ČISTO DRUGAČЕ KOT LESENO OBOLOGO. Z OBEMA MATERIALOMA JE JASNO RAZLOČENA TUDI DVOJNA FUNKCIJA HIŠE, KI JO JE ZAHTEVAL INVESTITOR IN SE SPET DOTIKA SICERŠNIH TIPIČNIH DVOJNSTV FUNKCIJ OKOLIŠKIH GRADENJ. POSLOVNI DEL STAVBE JE V PRETEŽNEM DELU V OVOJU ANTRACITNO ČRNE KOVINE, BIVANJSKI DEL V OBJEMU MACESNOVEGA LESA.

UROŠ LOBNIK, UDIA
ANDREJA PODLIPNIK, UDIA
HIŠA ROGAČ

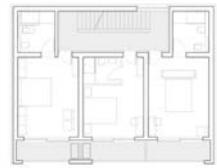
ODGOVОРНИ ПРОЈЕКТАНТ ANDREJA PODLIPNIK, UDIA
ПРОЈЕКТИВНО ПОДЈЕЉЕ AU ARHITEKTI, D.O.O.
СОДЕЛАВЦИ DUŠAN BORAK, UDIA
ЛОКАЦИЈА / ЛЕТО ИЗГРАДЊЕ RADIZEL, СЛОВЕНИЈА / 2008
ВЕЛИКОСТ ОБМОЋЈА / ОБЈЕКТА 1230 М²/ 250 М²
ТИП ОБЈЕКТА ПОСЛОВНА СТАВБА
ФОТОГРАFIЈЕ DAMJAN ŠVARC

TLORIS PRITLIČJA

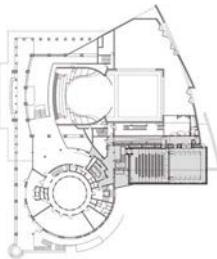
TLORIS NADSTROPJA

4.1

STUDIO UR.A.D. HIŠA IAQUIN

PROJEKTIVNO PODJETJE STUDIO UR.A.D., D.O.O.
AVTORJA BOŠTJAN KIKELJ, UDIA / KLEMEN PAVLIN, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE VIPOLŽE, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 918 M² / 429 M²
TIP OBJEKTA TURISTIČNI OBJEKT

BLAGOVNA ZNAMKA IAQUIN JE RAZMEROMA MLADA IN V CELOSTNI PODobi ODRŽA Ž SODOBNI SLOG MLADIH LASTNIKOV PA TUDI TURISTIČNI SLOG, KI GA PRI NAS NAČELOMA NI. NA PODLAGI LOKACIJE IN CELOSTNE PODobe S PREVLADUJOČO ČRNO BARVO, KI SO JO ZASNOVALI V OBLIKovalskem studiu BOTAS, JE OBJEKT MINIMALIZEM ČRNE IN BELE BARVE TER POVEZOVAJANJA Z NARAVO. ZNAČILNOSTI BRiŠKE HIŠE SO NADREJENE Z ARHITEKTURNIMI POTEZAMI, KI BIVANju V HIŠI DAJEJO POSEBNO UGODJE. PRITLIČJE HIŠE JE ZELO TRANSPARENTNO, NAMENJENO MANJŠI RESTAVRACIJI OZ. POKUŠANJU LASTNIH VIN, IN SE PREK PANORAMSKE STENE ODPIRA PROTIV NEZRIDLJIVIM OBDELovalnim POVRŠINAM, VINOGRADOM TER TERASI Z BAZENOM, ZAPIRA PA SE PROTIV NASELJU. V ZGORNJIH NADSTROPIJAH JE PO ODPRTEM ZUNANJEM STOPNIŠČU DOSTOP DO PETIH SOB. IZ PRITLIČJA PA JE VHOD V VINSKO KLET, V KATERO SE PRIDE TUDI IZ VINOGRADA.

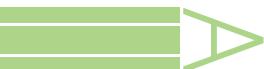
TLORIS NADSTROPJA

4.2

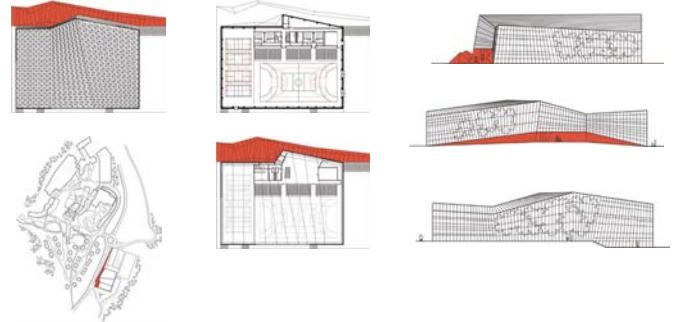
MALA DVORANA JE BILA IDEJNO ZASNOVANA KOT EKSPERIMENTALNI ODER SNG NOVA GORICA ŽE PRED 10 LETI. Z ODPRTIM TLORISOM BI OMOGOČAL VELIKO MOŽNOST SPREMINJANJA POSTAVITEV, VENDAR SE JE UPORABNIK KASNEJE ODLOČIL ZA KLASIČNO UREDITEV ODER - GLEDALEC. DVORANA SE NAHaja V 1. NADSTROPJU, NA RAVNI STREHI PRITLIČNEGA VZHODNEGA DELA GLEDALIŠČA. Z OBSTOJEĆIM OBJEKTOV JO POVEZUJE OZ. LOČUJE STEKLENI VMESNI DEL, KI SLUŽI KOT FOYER MALE DVORANE. RAZDELJENA JE NA ODRSKI DELEN NA DVORANO Z 109 SEDEŽI. VHOD JE IZ VELIKE AVLE, KORISTI TUDI DRUGE SERVISNE PROSTORE STAREGA GLEDALIŠČA. NOVA MALA DVORANA NE VZPOSTAVLJA NEPOSREDNEGA DIALOGA Z OBSTOJEĆO OMETANO IN OPEČNO ZUNANJOSTJO GLEDALIŠČA, OD NJE SE DISTANCIRA S svojim zavestno drugačnim jezikom. FASADA JE IZVEDENA V ALU SREBRNI PLOČEVINI, NOTRANJOST DVORANE JE OBLEČENA V ČRNE LESENE OBLOGE.

VOJTEH RAVNIKAR, UDIA
ROBERT POTOKAR, UDIA
PETRA SLUKAN, UDIA
MARKO TUL, UDIA
MALA DVORANA SNG NOVA GORICA

ODGOVORNI PROJEKTANT ROBERT POTOKAR, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE RAVNIKAR POTOKAR ARHITEKTURNI BIRO, D.O.O.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE NOVA GORICA, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBJEKTA 750 M²
TIP OBJEKTA GLEDALIŠKA ZGRADBA / DODZIDAVA
FOTOGRAFIJA PETER KRAPEŽ

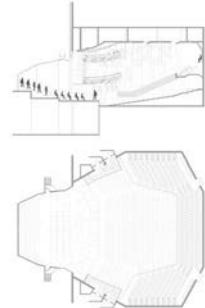
4.3

ENOTA ŠPORTNA DVORANA PODČETRTEK

PROJEKTNA SKUPINA DEAN LAH, UDIA / MILAN TOMAC, UDIA / MARUŠA ZUPANČIČ, UDIA / ALJA ČERNE, UDIA / POLONA RUPARČIČ, UDIA / TOMI MASLOVARIČ, UDIA / ANNA KRAVCOVÁ, UDIA / ZANA STAROVIČ, UDIA / NUŠA ZAVRŠNIK ŠILEC, UDIA / DEAN JUKIČ, UDIA / NEBOJŠA VERTOVŠEK, UDIA / DARJA ZUBAC, UDIA / MARKO VOLF, UDIA / ANDREJ OBLAK, UDIA / NINA KOZIN, UDIA / MOJCA ŠAVNIK, UDIA / SABINA SAKELŠEK, UDIA / ESTA MATKOVIČ, UDIA LOKACIJA / LETO IZGRADNJE PODČETRTEK, SLOVENIJA / 2010 VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 6.967 M² / 3.570 M² TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADBA

OBČINSKA ŠPORTNA DVORANA STOJI ZA OBSTOJEĆIM OBCESTNIM NASIPOM OB VPADNICI V PODČETRTEK. NJENA POJAVNOST JE DO NEKE MERE ODGOVOR NA VLOGO, KI JOIMA V KRAJU. ČEPRAV JE PRVENSTVENO NAMENJENA ŠPORTU, OPRAVLJA TUDI VLOGO GLAVNE OBČINSKE DVORANE ZA KULTURNE DOGODKE Z VEĆIM ŠTEVILOM OBISKOVALCEV. PRAV TA DVOJNA VLOGA SLUŽI TUDI KOT IZHODIŠČE ZA DETAJLNEJŠO OBLIKOVNO ZASNOV OBJEKTA. OSNOVNI OBLIKOVNI NOSILEC JE "RDEČA PREPROGA", KI OBISKOVALCE PRIPELJE DO PRIREDITEV V OBJEKTU. DOSTOPNA POT, KI POVEZUJE OBA UVOZA, JE VREZANA V OBSTOJEĆI NASIP. IZKRIŠČA PROSTORSKO ANOMALIJO IN UPORABLJASIP ZA ZAŠČITO VHODA PRED NEPOSREDNIM VPLIVOM CESTE. PROSTORSKO OBLIKOVANA POT, ZAMEJENA Z NASIPOM NA ENI, SE ZAREŽE TUDI V OBJEKT NA DRUGI STRANI. IZVEDENA V ŽIVIH BARVAH IN ATRAKTIVNIH OBLIK SE PRED VHODOM RAZŠIRI IN TVORI KVALITETEN, SKORAJ TRŽNI PROSTOR - DOSTOPNO PLOŠČAD, KI POSTOPOMA OBJAME OBISKOVALCE IN JIH USMERI PROTI GLAVNEMU VHODU.

4.4

NALOГA JE BILA S ČIM MANJŠIMI POSEGI IZBOLJŠATI AKUSTIKO VELIKE DVORANE SNG MARIBOR. BREZ IZVRSTNIH KONZULTANTOV SE TAKŠNE NALOГE NI MOGOГE LOTITI. K SREГI smo spoznali prof. dr. MIJIГA IN DR. ŠUMARГEVO Z ETF BEograd. VZROK ZA GLUHOST DVORANE JE BIL NEUSTREZNH OBLOGAH STEN. ANALIZA JE POKAZALA, DA JE POTREBNO ODSTRANITI VSE PRVOTNE OBLOGE IN PODLOГNE NOSILNE LETVE. KONZULTANTA STA PRIPRAVILA IZHODIГA ZA NOVO ZASNOVO AKUSTIKE DVORANE, OBLIKOVANJE JE BILO OD ZASNOVE DO DETAJLA PREPUГЕНО ARHITEKTU, OB TEM PA SPROTI PRERAГUNANI AKUSTIГNI VPLIVI. DO DVEH METROV OD TAL JE ZAHTEVANA ČIM VEГJA ODBOJNOST ZVOKA STEN, ZATO SO OBLEГЕNE V GLADEK KAMEN, Z VMESNIMI VALOVITIMI PROFILI, POSEBEJ IZRAГUNANIMI ZA MEHKOГO ZVOKA. NAD VIГINO DVEH METROV JE ZAГELENA ČIM VEГJA RAZDROBLJENOST ODBITEGA ZVOKA. RAZEN INTENZIVNO ГLENJENIH STRANSKIH OBROB ODRSKE ODPTINE IN KONKAVNEGA STROPNEGA REFRAKTORJA NAD NJO SO ZATO VSE OSTALE PLOSKVE NAГELOMA RAVNE, POSEJANE Z VELIKIMI PREVISNIMI TELESI, KI ZVOKE VEГDEL ODBIJajo PROTI STROPU, NA ZADNJI STENI DVORANE PRETEГNO NAVZDOL, NARAZJ V DVORANO VSA PA SO V BOLJ ALI MANJ NAKLJUГNEM RITMU POSEJANA Z NIЖJIMI ALI VIЖJIMI DIFUГISKIMI LETVAMI. V RAZLIKO OD PREJШNJIH SIVIH SO ZDAJШNJE OBLOGE V TOPLIH ГEШNJEVH TONIH. DINAMIЧNO OBDELAVO STEN POUДARJA OSVETLITEV S POMOГO LED DIOD. Z REKONSTRUKCIJO SO SE ZNOTRJAJ MOЖNOSTI OBSTOJEГEGA VOLUNA LUPINE BISTVENO IZBOLJШALI VSI AKUSTIГNI PARAMETRI. NAJVEГJA RAZLIKA JE V TEKSTURI AKUSTIГNEGA ODZIVA DVORANE - V BOGASTVU ODBOJEV. TA DAJE POSLUГALCEM OBГUTEK OBKROГENOSTI Z ZVOKOM, USTREZNA MIKRO-GEOMETRIJA IN IZBIRA MATERIALOV PA STA POVEГALA TAKO GLASNOST ZVOKA Z ODMA KOT SUBJEKTIVNI OBГUTEK REVERBERERATIVNOSTI.

JANEZ LAJOВIC, UDIA, MA PRENOVA DVORANE SNG MARIBOR

ODGOVORNI PROJEKTANT JANEZ LAJOВIC, UDIA, MA
PROJEKTIVNO PODJETJE AB BIRO, D.O.O.
SOAVTORJA PROF. DR. MIMIR MIJIГ IN DR. DRAGANA ŠUMARAC
SODELAVCA GREGA TOMШIГ, UDIA IN GORAN RUPNIK, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE MARIBOR, SLOVENIJA / 2006
VELIKOST OBJEKTA 723 M2
TIP OBJEKTA JAVNA STAVBA, NOTRANJA OPREMA
FOTOGRAFIJA DAMJAN ШVARC

4.5

OSKAR VIRAG,UDIA POHORSKA VZPENJAČA

ODGOVORNI PROJEKTANT OSKAR VIRAG,UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE VIRES ARHITEKTURNI BIRO D.O.O.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE MARIBOR-RADVANJE / 2009-2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 2.406 M² / 5.087 M²
TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADBA

KROŽNO KABINSKA ŽIČNICA POHORSKA VZPENJAČA VODI NA VRH MARIBORSKEGA POHORJA IN POTEKA PO OBSTOJEĆI TRASI. STOJI NA ROBU MESTA NA MEJI MED URBANOP POZIDAVO IN NARAVNIM OKOLJEM. TA LOKACIJA SPODNJE POSTAJE JE IZHODIŠČE ZA DVOJNI PRINCIP OBLIKOVANJA OBJEKTA, JAVNI DEL POSTAJE JE OBLIKOVAN KOT MODEREN POSLOVNI OBJEKT Z OBEŠENO ALU FASADO, KI JE POSTAVLJEN PRED OBSTOJEĆI OBJEKT, S KATERIM ZAPIRA VSTOPNO PLOŠČAD. S SVOJIMI VELIKIMI TRANSPARENNTNIMI STEKLENIMI PVRŠINAMI OMOGOČA NEOVIRAN POGLED IZ TRGA PRED OBJEKTEM NAPREJ IN NAVZGOR V NARAVO. FUNKCIONALNI DELI OBJEKTA Z GARAŽAMI IN DRUGIMI TEHNIČNIMI PROSTORI SO OBLIKOVANI UTILITARIŠTIČNO IN ENOSTAVNO, FASADA JE OBLOŽENA S TRAPEZNO PLOČEVINO. GARAŽNI OBJEKT SE ZAKLJUČUJE Z VEČETAŽNIM POSLOVNO UPRAVNIM DELOM, KI SLEDI OBLIKOVALKSKEMU PRINCIPIU JAVNE VSTOPNE AVLE. ZGORNJA POSTAJA JE PRAV TAKO RAZDELJENA V DVA DELA, KLETNI TEHNIČNI DEL JE OBLIKOVAN UTILITARIŠTIČNO S FASADO IZ VIDNEGA BETONA, ZGORNJI VSTOPNO IZSTOPNI DEL JE NA ENI STRANI ZASTEKLJEN, NA DRUGI STRANI ODET V OBEŠENO ALU FASADO.

4.6

RAZSTAVIŠČE 360 JE ZASNOVANO KOT ZAČASNO RAZSTAVIŠČE SODOBNE UMETNOSTI V URBANIH PROSTORIH. S svojo obliko in materialno obdelavo sugerira začasnost, drugačnost, nestalnost in spremenljivost, v kontrastu do vsakdanjih mestnih ambientov. Mimoidoče nagovarja in opozarja na prav tako nevsakdanjo vsebino, moderno umetnost, ki nikoli ni tako blizu vsakdanjemu življenju v odprtih mestnih prostorih, ampak je običajno varno spravljenega za zidove galerij. V razstavišče ni mogoče vstopiti, pogled je mogoč samo od zunaj, kot nekakšno skrito opazovanje intimne izpovedi avtorja, pogled za zrstrte zavese, ki se projicira v javnost. Cel objekt je narejen iz smrekovega lesa, monolitno pojavnost prediraajo le reže za opazovanje, ki kot svojevrstne zareze v masi sugerirajo odgrinjanje notranjosti. Objekti so trije, postavljeni so bili v Velenju, Mariboru in Celovcu, v letih 2007 do 2010.

GREGOR GOJEVIĆ, UDIA RAZSTAVIŠČE 360

NAROČNIK MLADINSKI CENTER VELENJE
LOKACIJA / LETO IZGRADINJE VELENJE, MARIBOR, CELOVEC,
SLOVENIJA, AVSTRIJA / 2007-2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 8 M² / 8 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 10.000,00 EUR
FOTOGRAFIJA MIRAN KAMBIČ

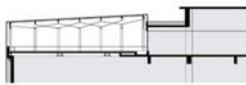
4.7

MARJETA FENDRE, UDIA G-CAMPING, G-VILE

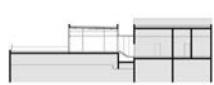
ODGOVORNI PROJEKTANT MARJETA FENDRE, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE SOBA D.O.O.

SOVATORJI MARJETA FENDRE, UDIA / PETER LIČEN, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE CAMPING BLED, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 1.200 M² / 8 M²
TIP OBJEKTA ZAČASNI NASTANITVENI TURISTIČNI OBJEKT

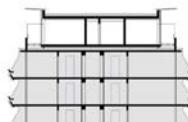
G-VILA JE ZAČASNA TURISTIČNA NASTANITVENA ENOTA ZA DVE OSEBI, NEKE VRSTE LESENİ ŠOTOR, KI PRISPEVA K PESTROSTI TURISTIČNE PONUDBE KAMPA. OBJEKT JE ZASNOVAN PO PRINCIPIU AVTOHTONE ZAČASNE BIVALNE ENOTE GOZDARJEV, KI JE BILA V IZVIRNI OBLIKI KRITA Z LUBJEM DREVES IN SE JE IMENOVALA "KOŽARICA". URBANISTIČNA ZASNJAVA PROJEKTA OBSEGА PROGRAMSKO IN PROSTORSKO SHEMO "EKO VASI" ZNOTRAJ OBSTOJEČEGA KAMPA, V SMISLENOM CELOTO POVEZUJE OSNOVNE NASTANITVENE ENOTE IN OSTALE PROGRAMSKE SKLOPE, KI SE BODO PODROBNEJE RAZVIJALI V PRIHODNOSTI. ENOSTAVNI BIVAK V NARAVI JE PRILAGOJEN POTREBAM UPORABNIKOV V VSEH LETNIH ČASIH, JE IZOLIRAN, IMA MOŽNOST OGREVANJA IN UPORABE INTERNETA. VSI KONSTRUKCIJSKI MATERIALI, IZOLACIJA IN NOTRANJA OPREMA SO IZDELANI IZ NARAVNIH, KEMIČNO NEOBDELANIH MATERIALOV. GLAMUROZNA JE NARAVA. ZATO G-VILE, VELIKE NATANKO TOLIKO KOT JE VELIK NJIHOV RAZGLED.

A - ZIMSKI VRT

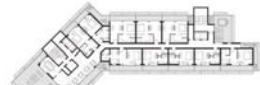
B - STEKLENI PAVILJON ZA POČITEK

C - PENTHAUS

TLORIS MEZANINA

TLORIS MANSARDE

4.8

UROŠ BIRSA, UDIA HOTEL DONAT

CELOVITA PRENOVA HOTELA DONAT ARHITEKTA BORUTA PEČENKA JE DEL IZOBLIKOVANJA NOVE PODobe UVELJAVLJENE ARHITEKTURE Z NAMENOM PROGRAMSKIE IN FUNKCIONALNE POSODOBITVE. PRENOVA OBSEGA INTERVENCIJE NA RAZLIČNIH LOKACIJAH. ODPRTA TERASA OB HOTELSKI RESTAVRACIJI JE V CELOTI ZŠTEKLJENA, OBLIKOVANA KOT ZIMSKI VRT S KONSTRUKCIJO STEKLENIH NOSILCEV DO 16M RAZPONA. EKSPRESIVNO OBLIKOVANA ARHITEKTURA SE ODPIRA PROTI PARKU IN PREDSTavlja KONTRAPUNKT INTIMNEMU PROSTORU KAVARNE. V DIALOG Z NOVIM ZIMSKIM VRtom JE NA STREHO NOTRANJEGA BAZENA POSTAVLJEN STEKLENI PAVILJON ZA POČITEK, KOT DEL PRENOVLJENEGA IN RAZŠIRJENEGA PROGRAMA SAVN TER WELLNESSA IN FITNESSA, NA NIVOJU PARTERJA PA DOGRAJEN ZUNANJI BAZEN. NA STREHI HOTELA PRENOVO ZAKLJUČUJE NADZIDAVA LUKSUZNE SOBNE ETAŽE, VSE SKUPAJ PA POVEZUJE NOVO OBLIKOVANJE VHODNEGA LOBBYJA.

ODGOVORNi PROJEKTANT UROŠ BIRSA, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE API ARHITEKTI, D.O.O.
SODELAVCI ANKA JURIŠEVIĆ, UDIA / ROBERT ROBAS, UDIA /
MILENA ŽIVANOVIĆ, UDIA / JELENA TRAJKOVIĆ, ABS.ARH. /
DANIela VIDMAR PODBOJ, MIA, SABINA MURTEZIĆ, ABS.ARH. /
EVA FURST, UDIA / KATJA DRAČ, UDIA
PROJEKT NOTRANJE OPREME GORAN ČALA, UDIA
SVETLOBNO OBLIKOVANJE MARJETA ZUPANČIĆ MEGLIČ, UDIA, MALO
FOTOGRAFIJA MIRAN KAMBIĆ
IZVORNA ZASNOVA
NOSILNE STEKLNE KONSTRUKCIJE TRAGKONZEPT GMBH
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE ROGAŠKA SLATINA, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA/OBJEKTA 4500 M² / 1600 M²
TIP OBJEKTA HOTELSKA STAVBA

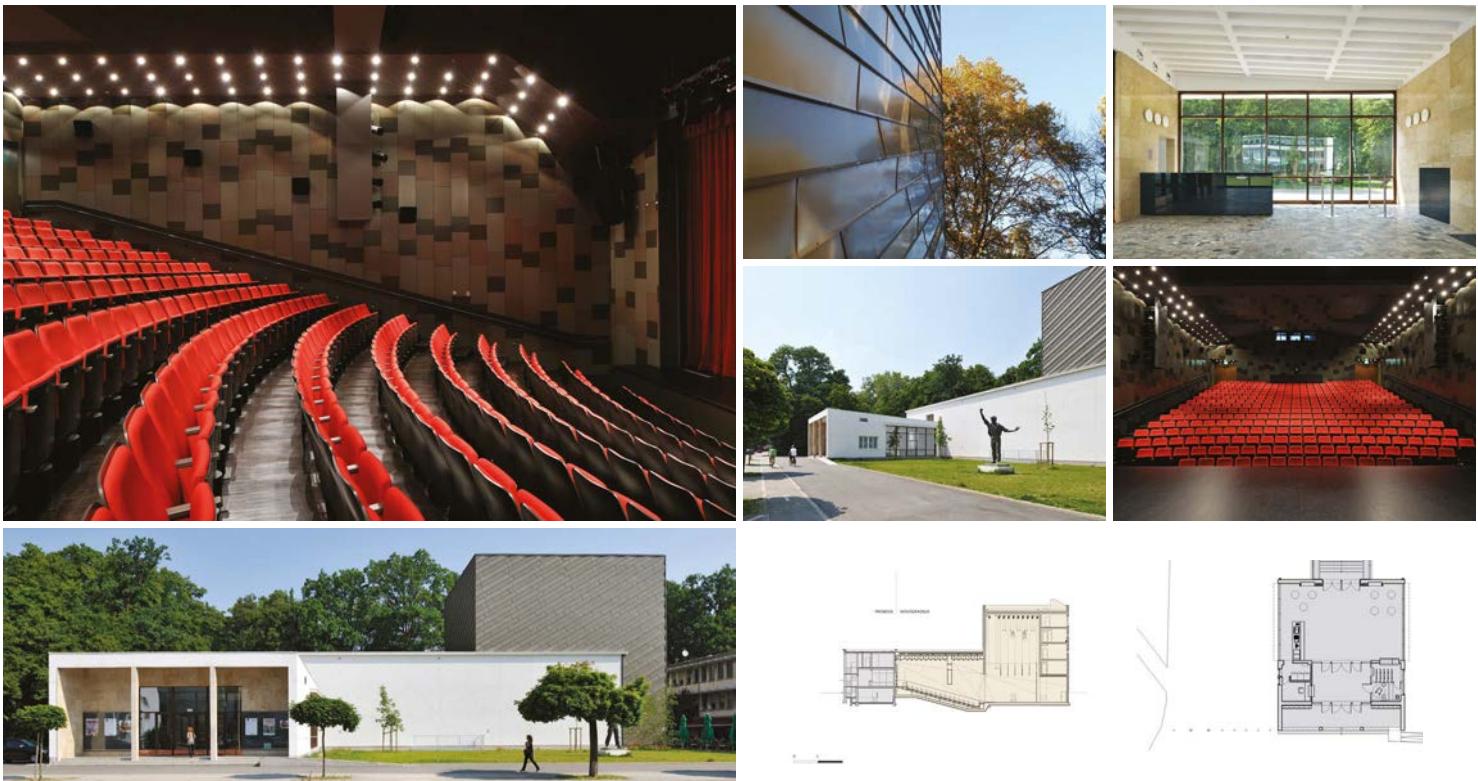

4.9

UROŠ BIRSA, UDIA PALAČA URBANC

ODGOVORNI PROJEKTANT UROŠ BIRSA, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE API ARHITEKTI, D.O.O.
SODELAVCI PETRA ŠIMNOVEC, UDIA / MAJA NOVAK, MIA /
MAJA JOVANOVIC, MIA
PROJEKT NOTRANJE OPREME MATJAŽ PANGERČ, UDIA
SVETLOBNO OBLIKOVANJE MARJETA ZUPANCIC MEGLIC, UDIA, MALD
FOTOGRAFIJA MIRAN KAMBIČ
LORACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 870 M2/ 5900 M2
TIP OBJEKTA TRGOVSKA STAVBA

PALAČA URBANC, ZNANA KOT CENTROMERKUR, JE BILA ZGRAJENA PO NAČRTIH ARHITEKTA FRIEDRICA SIGISMUNDITA LETA 1903 IN JE DANES ZAVAROVANA KOT NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA. SKOZI ZGODOVINO SE JE OBJEKT VEČKRAT NESKLADNO NADZIDAL IN PREZIDAL IN S TEM ARHITEKTURNO IN OBLIKOVNO DEGRADIRAL. NOVA ZASNJAVA RUŠI DEL OBJEKTA ZA PRVIM NIZOM PROSTOROV OB DVORIŠČNI FASADI, VKLUJUČNO Z VSEMI POSEGMI DOZIDAV IN PREZIDAV. ULIČNA FASADA IN VSII VAROVANI DELI SO REKONSTRUKCIJA OBSTOJEČEGA. OBSTOJEČ DEL OBJEKTA SE PREKO ODPRTIN V NOTRANJIH STENAH POVEŽE V VEČJE TRGOVSCHE POVRSINE POVOD RAZEN V PRITLIČJU, KJER SE VHODNA PARTIJA OHRNAJA VKLUJUČNO Z NOTRANJO OPREMO. TLORIS JE ODPRT IN TRANSPARENTEN S STROGO LOČNICO STARO - NOVO. JASNO SE DEFINIRajo TUDI VERTIKALNI PREBOJI, KI SO ZNAČILNOST OBSTOJEČE STAVBNE STRUKTURE: SVETLOBNIK S KOVANO IN ZATEKLJENO STROPNO ROZETO, SVETLOBNIK NAD DVIŽNIMI STOPNICAMI, DVONADSTROPNI PROSTOR V VHODNI PARTIJI IN SVETLOBNIKI V KLETI.

4.10

OBJEKT KINO PARK JE BIL IZGRAJEN V PETDESETIH LETIH 20. STOLETJA PO ZASNOMI ARHITEKTA NOVAKA IN JE ZAŠČITEN KOT ARHITEKTURNA DEDIŠČINA. Z DOTRAJANOSTJO OBJEKTA IN IZGRADNJO NOVEGA MNOGOKINA V MURSKI SOBOTI JE KINO PARK IZGUBIL KONKURENCIJSKOST. REŠITEV SE JE POKAZALA V AMBICIJOZNEM PROGRAMU – SPREMENI V GLEDALIŠKO IN KONCERTNO DVORANO. MURSKA SOBOTA SI S TEM UTRUJE POLOŽAJ REGIONALNEGA CENTRA IN OHRANI IZJEMNO ARHITEKTURO SLOVENSKE MODERNE. V ODNOSU DO OBSTOJEĆE STRUKTURE SMO VZPOSTAVILI DVA KONCEPTA ZA DVA SEGMENTA PROJEKTA. V PROSTORSKI SHEMI VHODNIH PROSTOROV OBSTOJEĆEGA OBJEKTA SO ŽE OBSTAJALI VSI KLJUČNI ELEMENTI – VHODNA LOŽA, PREDDVERJE, SPODNI TER ZGORNI FOYER. TA DEL OBJEKTA SMO PRENOVILI Z INTERESOM OHRANITVE ČIM VEĆJEGA OBSEGA ORIGINALNE SUBSTANCE. NOVI FUNKCIONALNI ELEMENTI SO V PROSTOR VSTavljeni kot ČRNI ELEMENTI, ZASNOVANI Z MINIMALNIMI DETAJLI. GEOMETRIJA OBSTOJEĆEGA AVDITORIJA NI USTREZALA NOVI RABI, ZATO SE JE DVORANSKI DEL OBJEKTA ZAMENJAL Z NOVIM – AVDITORIJ V PRIMERENM NAKLONU IN NOV ODER S PRIMERENIM VOLUMENOM ZA ODRSKO TEHNIKO. ODER IN SPREMELJEVALNI PROSTORI SO DIMENZIONIRANI NA ZMOŽNOST GOSTOVANJA VSEH PREDSTAV DRUGIH SLOVENSKIH GLEDALIŠČ OZ. NA MOŽNOST IZVEDBE LASTNE PRODUKCIJE S PROSTORSKIMI POGOJI, PRIMERLJIVIMI Z NARODNIMI GLEDALIŠČI V DRŽAVI. OB REKONSTRUKCIJI AVDITORIJA JE VOLUMEN BIVŠEGA OBJEKTA JASNO NAZNAČEN, DODAN VOLUMEN, OBLEČEN V »RENESANČNE HLACHE«, ODRAŽA PRIMERNO KOMPOZICIJSKO DISTANCO, OHRANJA AVTONOMIJO ARHITEKTURNEGA IZRAZA ORIGINALNEGA OBJEKTA IN SE LAHKOTNO VPEŇJA V NARAVNO OKOLJE MESTNEGA PARKA. SKOZI PROCES PROJEKTIRANJA SMO POTREBNO POZORNOST POSVEČALI OBVLADOVANJU INVESTICIJSKIH STROŠKOV IN ZASNOMI OBJEKTA Z NIZKIMI OBRATOVALNIMI STROŠKI. Z RACIONALNIM ZASNOVOM IN TRANSPARENTNIM VODENJEM INVESTICIJE JE SOBOTA ZA 3.000.000 € DOBILA PETI NAJVĒČJI NAJSODOBNEJE OPREMLJEN ODER V SLOVENIJI. OBRATOVALNE STROŠKE SMO ZNIŽALI NA MINIMUM Z ZAGOTOVITVJO TOPLOTNE IN HLADILNE ENERGIJE S PRIKLJUČKOM NA IZTROŠEN GEOTERMALNI VOD IN TOPLOTNIMI ČRPALKAMI. PO POL LETA ZNRAŠOJO POVPREČNI OBRATOVALNI STROŠKI OBJEKTA ZA OGREVANJE, HLAJENJE, PREZRĀČEVANJE IN OSVETLITEV 3.300 € NA MESEC. VERJĀMEMO, DA STA OMEJEVANJE IZRABE VIROV IN OKOLJSKA ODGOVORNOST NA SPLOŠNO POGLAVJI NAŠEGA DELA, V KATERI BOMO USMERJALI VEDNO VEČ USTVARJALNOSTI.

ANDREJ KALAMAR, UDIA
GLEDALIŠČE PARK

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE MURSKA SOBOTA, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / VELIKOST OBJEKTA 3.200 M² / 1.460 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 3.000.000 €
FOTOGRAFIJA MIRAN KAMBIČ

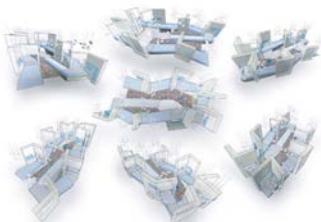

4.11

**DAVID MIŠIČ, UDIA
LJUBO MIŠIČ, UDIA
POSLOVILNI OBJEKT V AJDOVŠČINI**

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE AJDOVŠČINA, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 1.600 M² / 445 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST NATEČAJA 35.000 EUR
INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 1.0 MIO €
FOTOGRAFIJE STYRIA ARHIV

POSLOVILNI OBJEKT JE UMEŠČEN MED STARÍ - OBSTOJEČI IN NOVI DEL POKOPALIŠČA NA VZHODNEM ROBU V NEPOSREDNI BLIŽINI OBSTOJEĆEGA PARKIRIŠČA. OBJEKT VZPOSTAVLJA NOV VHOD NA POKOPALIŠČE, ZNOTRJ KATEREGA SO UMEŠČENI PROGRAMI STORITVENIH POKOPALIŠKIH DEJAVNOSTI V VZHODNEM TRAKTU TER MRLIŠKIH VEŽIC V ZAHODNEM TRAKTU. VZHODNI TRAKT VZDOLŽ GLAVNE OSI SE NAVEZEUJE NA OBSTOJEČO KAMNITO PREGRADO MED GROBNIMI POLJI VZDOLŽ POKOPALIŠČA. ZAHODNI TRAKT JE OBLIKOVAN PRAVOKOTNO NA POKOPALIŠKI ZID IN SEGА V NOTRANJOST POKOPALIŠČA. OBA TRAKTA POVEZUJE NADKRITA PLOŠČAD S TRDNOM STREHO IN SVETLOBNIMI ODPRТИNAMI. OBMOČJE MED OBJEKTOMA SE NADALJUJE V KAMNITI VRT S REČNIM PRODCEM, TEMATSKE POTI IN NASADOM SIVKE. KAMNITI VRT JE NAMENJEN OBREDOM ZA RAZTROS PEPELA, VERSKIM DARITVAM IN KONTEMLACIJI. / OBLIKOVANJE OBJEKTA SE ODZIVA NA LOKALNE PODNEBNE IN METEOROLOŠKE RAZMERE Z ZNAČILNO BURJO IN INTENZIVNIMI PADAVINAMI TAKO, DA OMOGOČA ZAŠČITO OBISKOVALCEV. IMPRESIVEN POGLEDI NA GROBNA POLJA SE ODPIRajo IZ GALERIJSKEGA HODNIKA TER IZPOD NADSTREŠNICE. / NASPROTNOD ZUNANJEGA AMBIENTALNEGA PROSTORA POSLOVILNEGA OBJEKTA, KI KOMUNICIRA Z KRAJINO, SO OBLIKOVANI POLODPRTI PROSTORI MRLIŠKIH VEŽ. ZENITALNE SVETLOBE, LEBDEČI STROP IN MEHKOVA ENOVITIH MATERIJALOV DAJE PROSTOROM BAZILIKALNI ZNAČAJ. ARHITEKTURA Z GRADIVI VIDNEGA BELEGA BETONA, FASADE IN TLAKA IZ LITEGA BRUŠENEGA TERACH, LESA SVETLEGAGA MEDITERANSKEGA HRASTA, TLAKOM ISTRSKEGA PEŠČENJAKA TER FASADO IZ PROFILNEGA BELEGA STEKLA VZPOSTAVLJA DIALOG Z REGIONALNO TRADICIJO.

4.12

SLOVENSKA VLADA SE DOLGO ČASA NI MOGLA ODLOČITI ALI LAHKO STROŠKI, VLOŽENI V PAVILJON SVETOVNE RAZSTAVE, ODEHTAJO PRIČAKOVANE UČINKE, ZATO JE DOKONČNA ODLOČITEV ZA UDELEŽBO NA SVETOVNI RAZSTAVI EXPO 2010 PRIŠLA PREPOZNO, TRI TEDNE PRED OBVEZNIM PREDAJOM. NI BILO MOŽNO IZPELJATI NATEČAJA, ZATO SO IZVEDBO ODDALI Z DIREKTNIM NAROČILOM. / SLOVENSKI PAVILJON ZA EXPO 2010 JE POSVEČEN SIMBOLU ODPRTE KNJIGE, SAJ JE BILA LJUBLJANA RAVNO V TEM ČASU UNESCOVA SVETOVNA PRESTOLNICA KNJIGE. NARRATIVNA POT SKOZI OSEM RAZSTAVNIH POSTAJ (KITAJSKO ŠTEVILKA SREČE) V ANALOGIJI ODPRTIH KNJIG NAS TEMATSKO POPELJE SKOZI REPREZENTATIVNE PRVINE SLOVENIJE. PRI VHODU JE BILA OBISKOVALCEM PODELJENA MAJHNA RДЕЌA KNJIŽICA Z ESEJEM SLAVOJA ŽIŽKA, PRAVITKO INTEGRALNI DEL PREDSTAVITVE. ZUNANOST PAVILJONA JE, KOT VELIKA KNJIŽNA POLICA, PREKRITA Z METALNO SIMBOLIKO KNJIG - DELO UMETNIKA MATEJA VOGRINČIČA. PAVILJON JE BIL TEKOM RAZSTAVE EXPO IZREDNO PRILJUBLJEN (17,500 OBISKOVALCEV NA DAN OZ. SKUPAJ 3,2 MILIJONA OGLEDOV) KAR JE NA KONCU POTRDILA PODELJENA NAGRADA: GOLDEN AWARD FOR CREATIVE DISPLAY. OBENEM JE BILA V MEDIJIH POSEBNO POUĐARJENA OMENJENA SPECIFIČNA „SLOVENSKA POT“ V OBLIKI FORME SERPENTINATE.

BORIS PODRECCA, UNIV.PROF.MAG.ARCH.
SLOVENSKI PAVILJON EXPO 2010

NAROČNIK JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA PODJETNIŠTVO IN TUJE INVESTICIJE (JAPTI)
SORVOR MATEJ ANDRAŽ VOGRINČIČ, UMETNIK
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE RAZSTAVIŠČE EXPO, ŠANGHAI, KITajska / 2010
VELIKOST OBJEKTA 1000 m²
FOTOGRAF BIN BIN VISUAL STUDIO

4.13

BORIS PODRECCA, UNIV.PROF.MAG.ARCH. VALAMAR LACROMA RESORT

NAROČNIK VALAMAR HOTEL + RESORTS
SOVATOR IVAN AKERMAN, DIA, VODJA PROJEKTA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE DUBROVNIK, HRVAŠKA / 2009
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 62.000 M² / 43.000 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST 45 M €
FOTOGRAFIJA MIRAN KAMBIĆ

IZHODIŠČE JE BIL HOTEL AMERIŠKEGA POSTBAUHAUSOVSKEGA ARHITEKTURNEGA BIROJA WALTER GROPIUS + STEIN, V ŠESTDESETIH LETIH PRVOTNO NAMENJEN ZA MEHIKO, A KOT DARILA V OBLIKI NAČRTA ZGRAJEN NA BABINEM KUKU - DUBROVNIK. VOJNA, BOMBARDIRANJE, BEGUNCI IN SPLOŠNA ZANEMARJENOST TEGA KOMPLEKSA JE BILA VZROK MOČNE PREOBRAZBE (26.000 M²). POLEG OBSEŽNE PRENOVE JE BIL K NOVEMU-STAREMU DELU PRIKLOPLJEN PRAVTAKO VELIK INFRASTRUKTURNI DODATEK - KONGRESNE DVORANE, GASTRONOMSKI CENTER, WELLNESS IN SPA, ZUNANJI BAZENI ETC. TU GRE ZA INTERPRETACIJO KAMNITE DALMATINSKE KRAJINE S KANJONI IN STRUGAMI VODE, VISEČIMI ZELENIMI TERASAMI - ANALOGNO DUBROVAČKIM „LETNIKOVCOM“. STAVBNA KRILA S SOBAMI SO POLEG TERMIČNE SANACIJE PRIDOBILE NOVU OPNO S „KLOROFILNIMI HARFAMI“ LOŽ, PRAVTAKO JE BILA ZAMENJANA KRIČČECA RДЕЌA STREŠNA KRITINA Z AUTOHTONO KROMATIKO SIVO-BELEGA KAMNA. KLJUB MOČNIM POMISLEKOM INVESTITORJU GLEDE OHRANITVE RAŽČLENJENE TIPOLOGIJE GROPIUSA ŠESTDESETIH LET JE KLJUB NOVI FASADI USPELO OBDRŽATI PRVOTNI URBANISTIČNI POSEG. OBJEKT JE NAJVEČJI TURISTIČNI RESORT OBČINE DUBROVNIK (420 DVOPОСTELJNIH SOB IN APARTMAJEV).

GLEDALIŠČE MINI TEATER SE NAHaja V STAREM IN PRIJETNEM DELU LJUBLJANE NA KRIŽEVNIŠKI ULICI 1. OB SREDNJEVEŠKIH KRIŽANKAH PONUJA PROSTOR ZA ZABAVO OTROK IN ODRASLIM. OBJEKT PREDSTAVLJA REKONSTRUKCIJO STARE MESTNE HIŠE, Kjer smo ohranili ulično fasado. Iz ozke ulice vstopimo v prijeten prostor, ki spominja na staro mescansko dnevno sobo. Le-ta razvaja gledalce pred in po predstavi. Dvorana je velika 110 m², kjer je prostora za 90 odraslih ali 120 otrok. sedeži so mobilni. Po sistemu eden v drugega (sklopne tribune) daje gledališču dodatno funkcijo za prreditve drugačnega tipa.

Vladimir Koželj, Udia GLEDALIŠČE MINI TEATER

ODGOVORNI PROJEKTANT VLADIMIR KOŽELJ, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE EKO-ART D.O.O.
SOAVTORJI JAGODA LIČINA, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADBNE KRIŽEVNIŠKA ULICA V LJUBLJANI / 2009
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 132 M² / 420 M²
TIP OBJEKTA GLEDALIŠČE

4.15

**ANDREJ RAVNIKAR, UDIA
GORAZD RAVNIKAR, UDIA
MOJCA STERLE, UDIA
OSNOVNA ŠOLA KAŠELJ**

ODGOVORNI PROJEKTANT GORAZD RAVNIKAR, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE DIA, D.O.O., POLJANSKI NASIP 28, LJUBLJANA
SOAVTORJI DOMEN ŠEGA, ABS.KA.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, KAŠELJSKA CESTA 119 / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 9.240 M² / 3.350 M² BTP
TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADBA

V OSEMDESETIH LETIH JE BILA, K MALI, ŠTIRIRAZREDNI, PODRUŽNIČNI ŠOLI, PRIZIDANA NOVA TELOVADNICA. TA "PRIZIDEK", KI ŠE DANES SLUŽI TUDI KOT LOKALNI ŠPORTNI CENTER, JE NEKAJKRAT VEĆJI OD (PRE)MAJHNE MATIČNE STAVBE. KO JE DEMOGRAFSKA SLIKA NA OBMOČJU POKAZALA POTREBO PO NOVIH ŠOLSKIH POVRSINAH, SE JE DOGRADITEV NA TEM MESTU POKAZALA KOT LOGIČNA IN UPRAVIČENA IZBIRA. NOVA STAVBA, V KATERI JE OSEMNAINST PREDMETNIH UČILNIC JE ZASNOVANA V VZDOLŽNEM, DVODETAŽNEM IN BREZKORIDORSKEM SISTEMU. NOV ŠOLSKI VHOD JE UMEŠČEN NA MEJO MED NOVIM IN OBSTOJEČIM. UGREZNjen JE V STAVBNI OVOJ TAKO, DA VZPOSTAVLJA VZDRŽEN DIALOG MED STARIM IN NOVIM. NAD VHODOM SO UREJENI UPRAVNI IN VODSTVENI PROSTORI. STARI DEL ŠOLE JE PREUREJEN V ODDELEK ZA PRVE TRI RAZREDE IN IMA LASTEN IZHOD NA ZAŠČITENO OTROŠKO IGRIŠČE. FRASADO SESTAVLJA NEVTRALNA STRUKTURNA OPNA, KI JE PREKINJANA S KONTRASTNIMI RDEČIMI VERTIKALAMI.

4.16

RAZSTAVNO PRODAJNI OBJEKT V KONCERTNI DVORANI POSTOJNSKE JAME JE, V OKVIRU UPoŠTEVANIH HORIZONTALNIH GABARITOV PREDHODNEGA FUNKCIONALNO IN MATERIALNO NEUSTREZNEGA OBJEKTA, ZASNOVAN V DVEH DELIH. PAVILJONSKI DEL JE TRANSPARENTEN, PO CELOTNI SVETLI VIŠINI, ODprt in prehoden prostor s štirimi vhodi / izhodi, zasnovan kot razpotegnjenen volumen v obliki črke S. Oblikovanje volumna sledi usmerjanju toka obiskovalcev z nakazovanjem vhodov / izhodov objekta ter želji po čim boljši vidnosti v notranjost. V prenavljenem servisnem delu objekta pa so urejeni servisni prostori in nove javne sanitarije, ki se priključujejo na čistilno napravo izvedeno na nivoju perona. Notranjost objekta deluje kot enoten fleksibilen prostor opremljen s talnimi izpusti za razstavne eksponate in premično opremo. Lahkoten volumen razstavnega prostoega prostora s svojo geometrijo in materialnostjo postane del ustvarjene jamske poti, a hkrati deluje kot njen podaljšek znotraj koncertne dvorane Postojnske jame.

POLONA FILIPIČ, UDIA MARCH [BI]
PETER ŠENK, UDIA MARCH [BI]
GREGA TRAMTE, UDIA
MARKO PRETNAR, UDIA
RAZSTAVNO / PRODAJNI OBJEKT V POSTOJNSKI JAMI 2011

NAROČNIK POSTOJNSKA JAMA D.D.
SODELavec MARKO ŠENK, UDIA / PETER EMIL GROŠELJ / UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE POSTOJNSKA JAMA, POSTOJNA, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 800 M² / 337 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 600 000,00 EUR
FOTOGRAFIJA MIRAN KAMBIČ

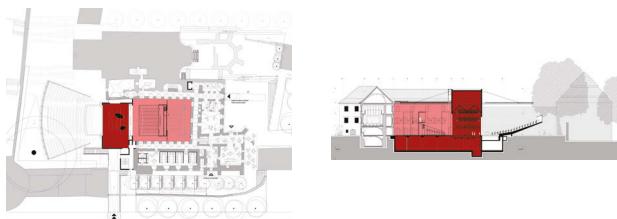
4.17

MOJCA GREGORSKI, UDIA AJDA VOGELNIK SAJE, UDIA ŠPORTNA DVORANA KIDRIČEVO

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE KIDRIČEVO, SLOVENIJA / 2011
VELIKOSTI OBMOČJA / OBJEKTA 13.000 M² / 23300 M²
INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 4.000.000 EUR
FOTOGRAFIJA MIRAN KAMBIČ

LOKACIJO ZAZNAMUJE BLIŽINA ŠOLE IN VRATCA TER GOZDNI ROB Z ZNAČILNIMI VEČ METRSKIMI BOROVCI. ŠPORTNI OBJEKT TLORISNE DIMENZIJE 50X60 M IN VIŠINE 12 M JE DELNO VKOPAN V TEREN (-4.5 M). OPTIČNO ZMANJŠANI VOLUMEN IMA ZATO IZRAZITO PODLOGOVATO OBLIKO TER DELUJE ELEGANTNO IN ZADRŽANO, PODREJEN OBSTOJEĆEMU ŠOLSKEMU KOMPLEKSU. ODPRTINE SO NAČRTOVANE TAKO, DA ZUNANJIM SPREHAJALCEM OMOGOČajo POGLEDE SKOZI OBJEKT V NARAVO IN S TEM DEMATERIALIZIRajo STAVBNO GMOTO OB OBČUTLJIVEM GOZDNEM ROBU. DOGAJANJE V NOTRANJOSTI JE VES ČAS NA OCĒH JAVNOSTI, KAR POUDARJA JAVNI ZNAČAJ OBJEKTA. NA PRVI POGLED NIZEK IN ENOSTAVNO OBLIKOVAN VOLUMEN V NOTRANJOSTI PRESENETI S SVETLO IN VELIKO ŠPORTNO DVORANO NAMENJENO FUTSALU (IN VSEM OSTALIM ŠPORTOM). OBJEKT "SKRIVA" ŠE 10-LINIJSKO STRELIŠČE Z ELEKTRONSKIMI TARČAMI, MANJŠO TELOVADNICO ZA GIMNASTIKO, PLESNO DVORANHO, VEČJO IN MANJŠO PLEZALNO STENO TER SPREMLJAJOČE PROSTORE. JE ENERGETSKO VARČEN, TEHNOLOŠKA IN ŠPORTNA OPREMA PA SO KRMILJENI S CNS SISTEMOM.

4.18

V BAROČNO STRUKTURO ŽE DAVNO OPUŠČENEGA MINORITSKEGA SAMOSTANA JE UMEŠČEN PROGRAM LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA MARIBOR. DRÖBNI DELI TEGA PROGRAMA SO UMEŠČENI V OBSTOJEČO STRUKTURO. / VOLUMNI, KI PA SPREJEMAJO POGLAVITNI DEL NOVE DEJAVNOSTI KOT SO VELIKA DVORANA, ODRSKI STOLP IN VSA TEMU NAMENJENA TEHNOLOGIJA, SO VSAYENI V TELO, KI POVSEM SAMOSTOJNO NOSI TUDI VSO TEMU POTREBNO FIZIČNO LUPINO: KUBUS ODRSKEGA STOLPA STOJI NA STOPALU, VSAYENEM V SAMOSTANSKI ATRIJ TER NOSI TAKO STREHO NAD DVORANO – ATRIJEM, KOT TUDI NAD ODPRTIM AVDITORIJEM, NAMENJENIM LETNIM DOGODKOM. / RAZLIČNIM ATMOSFERAM, KI JIH ZAHTEVAJO PREDSTAVE Z LUTKAMI RAZLIČNIH VELIKOSTI, SE PRILAGAJA TUDI VELIKOST DVORANE (SAMOSTANSKEGA ATRIJA). TO OPREDDELJUJE POMIČNA TEHNOLOŠKA STENA S TEHNIČNIMI KABINAMI IN SHRAMBO SEDEŽEV, KI JIH PUŠČA NA VOLJO GLEDE NA VELIKOST VOLUMNA.

JURIJ KOBE, UDIA ROK ŽNIDARŠIČ, UDIA LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

ODGOVORNI PROJEKTANT JURIJ KOBE, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE ARHÉ D.O.O.
SOAVTORJI PAOLO BARBARÈSI, UDIA / TANJA BOJC, UDIA /
NATAŠA BLAŽKO, UDIA / VESNA DRNOVŠEK, UDIA /
DEJAN FORTUNA, ABS ARH / JERNEJA FISCHER KNAP, UDIA /
MOJCA GABRIČ, ABS ARH / MAJA IVANIČ, UDIA /
ŠPELA KOKALJ, UDIA / MAJA KOVACIČ, UDIA / SAMO MLAKAR, UDIA /
TOMAŽ NOVLJAN, UDIA / URŠA PODLIPNIK, UDIA / VID RAZINGER, UDIA /
GORANA STIPEČ, ABS ARH / SANJA ŠKRINJAR ZORC, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE MARIBOR, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 4088 M² / 3950 M²
TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADBA

4.19

KOSTA JURKAS, UDIA KOMBINAT DOM UPOKOJENCEV BRDA

NAROČNIK GORICA LENDING D.O.O.

PROJEKTIVNO PODJETJE STOLP D.O.O.

AVTORJI KOSTA JURKAS, UDIA / TOMAŽ ČELIGOJ, UDIA / BLAŽ KANDUS, UDIA / ALENKA KORENJAK, UDIA / TINA RUGELJ, UDIA

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE PODSABOTIN, GORIŠKA BRDA, SLOVENIJA / 2008 VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 3360 M² / 3515 M²

INVESTICIJSKA VREDNOST 2.950.000 €

TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADB / DOM ZA STAREJŠE
FOTOGRAFIJA MATEVŽ PATERNOSTER

LOKACIJA, KI JE BILA IZBRANA ZA GRADNJO DOMA UPOKOJENCEV V GORIŠKIH BRDIH. JE OZKA PODOLGOVATA PARCELA, UJETA MED GLAVNO CESTO IN STRMINO VINOGRADA. UMESTITEV OBJEKTA V PROSTOR IN TLORISNA ZASNJAVA OBJEKTA ZATO NI DOPUŠČALA VELIKO MOŽNOSTI. STAVBA JE SESTAVLJENA IZ TREH SLOJEV: SOB, ORIENTIRANIH NA JUGOVZHOD, HODNIKA IN SERVISNIH PROSTOROV NA SEVEROVZHODNI STRANI. DVOPOT-STELJNE SOBE SO ZASNOVANE TAKO, DA SI VAROVANCA LEŽITA NASPROTI IN IMATA TAKO VSAK SVOJE OKNO IN ENAKVREDEN PROSTOR V SOBI. MEDTEM KO CESTNA FASADA PREDSTavlja JASEN IN OSTER REZ, KI PREK BALKONOV V CELOTNI DOLŽINI OBJEKTA RAZKRIVA STRUKTURU STAVBE, JE ZADNJA FASADA ZMEHČAN OVOJ, KI SE PRILAGAJA TLORISNI RAZPOREDITVI PROSTOROV IN POVEZUJE (PREVELIK VOLUMEN ZGRADBE Z GRIČEVNATO KRAJINO V OZADJU. VZDOLŽNO CESTNO FASADO DOMA PREKINJajo PREDELNE STENE, KI IZSTOPAJO IZ FASADNE RAVNINE IN DELIJO ENOTEN BALKON NA KRAJŠE SEKVENCE, HKRATI PA OMEJUJEJO POGLEDE MIMOVZEČIH V ZASEBNOST STANOVALCEV DOMA.

FOTOVOLTAIČNI PANELI

4.20

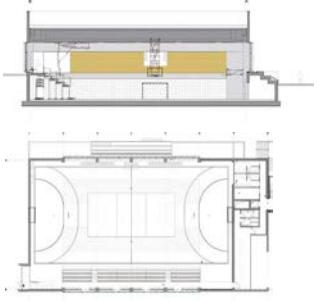
HOTELSKI OBJEKT JE POSTAVLJEN NA ROB MANJŠE DOLINE, V NEPOSREDNI BLIŽINI ŽE IZGRAJENEGA BAZENSKEGA KOMPLEKSA S TERMALNO VODO. PODOLGOVATI TLORIS OSNOVNEGA HOTELSKEGA OBJEKTA JE NA DVORIŠČNI STRANI NEKOLIKO RAZPRT, TAKO TVORI NEKAKŠEN NOTRANJI ATRIJ, KI ZENITNO OSVETLUJE NOTRANJOST VSEH ETAŽ. S CESTNE STRANI GA PREKINJA VHODNI NADSTREŠEK, KI NAKAZUJE OS NAVEŽAVE NOVEGA HOTELA Z OBSTOJEĆIMI BAZENI IN NA KATERO SO NAVEŽANI VSI HOTELSKI PROGRAMI, NAMENJENI GOSTOM, VKLJUČNO Z GLAVNIMI VERTIKALNIMI KOMUNIKACIJAMI, KI POVEZUJEJO VKOPANO KLETNO ETAŽO S CENTRALNIMI PROGRAMI V PRITLIČJU TER TREMI ETAŽAMI, NAMENJENIMI ZA HOTELSKE SOBE IN SUITE. HOTEL JE GRAJEN IN OPREMLJEN Z NARAVNIMI MATERIALI, KONTAKT Z OKOLJEM VZPOSTAVLJA Z UPORABO LESA, UPORABA FOTOVOLTAIKE NA STREHI, NADSTREŠKIH IN FASADI PA IZPRIČUJE ODNOŠ DO OKOLJA.

**ŠTEFAN BALER, UDIA
HOTEL BIOTERME**

ODGOVORNİ PROJEKTANT: ŠTEFAN BALER, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE DOMUS PROJEKT, D.O.O.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE: MALA NEDELJA, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA: 7584 M² / 7800 M²
TIP OBJEKTA: JAVNA ZGRADBA

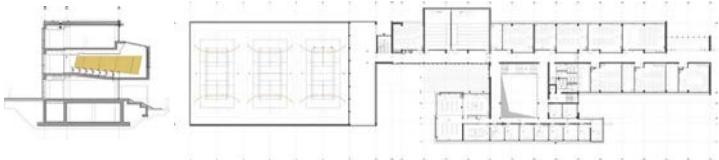

4.21

JERNEJA AČANSKI VEBER, UDIA
 DRAGANA ADJANSKI, UDIA
 MARTIN PEGAN, UDIA
 TADEJ VEBER, UDIA
 EDIB MIRALEM, UDIA
SREDNJA ŠOLA KOPER – TELOVADNICA

ODGOVORNI PROJEKTANT TADEJ VEBER, UDIA
 PROJEKTIVNO PODJETJE GARDIS BIRO MARIBOR D.O.O.
 LOKACIJA / LETO IZGRADNJE KOPER, SLOVENIJA / 2010
 VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 25.100 M² / TELOVADNICA 2500 M²
 TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADBA

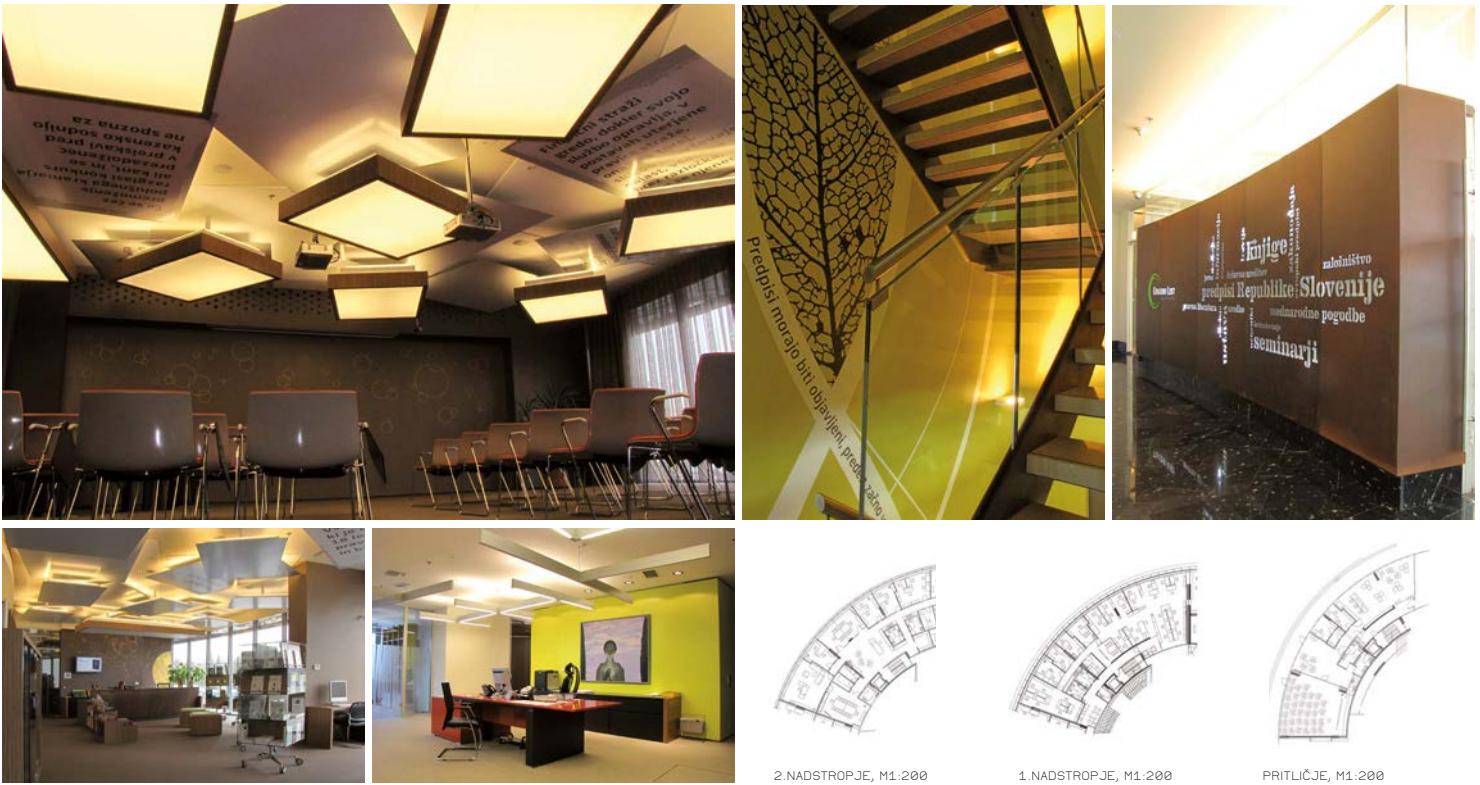
4.22

JERNEJA AČANSKI VEBER, UDIA
DRAGANA ADJANSKI, UDIA
MARTIN PEGAN, UDIA
TADEJ VEBER, UDIA
EDIB MIRALEM, UDIA
SREDNJA TEHNIČNA ŠOLA KOPER

ODGOVORNI PROJEKTANT TADEJ VEBER UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE GARDIS BIRO MARIBOR D.O.O.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE KOPER, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 25.100 M² / 7800 M² (OD TEGA TEGA ŠOLA 5300 M²)
INVESTICIJSKA VREDNOST 13000000 EUR (OD TEGA ŠOLA 10000000 EUR)
TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADBA

5.1

UROŠ PUST, UDIA URADNI LIST – ROTONDA

ODGOVORNI PROJEKTANT UROŠ PUST, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE UROŠ PUST - ARHITEKT

SOAVTORJI ZDRAVKO KRAJAČIĆ (OSVETLITEV), AJAX STUDIO (GRAFIČNA OPREMA)
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2009
VELIKOST OBMOČJA / PROSTOROV 1280 M²
TIP OBJEKTA NOTRANJA OPREMA

JAVNO PODJETJE ŠIRI OSNOVNO ZALOŽNIŠKO DEJAVNOST S KNJIGARNO IN PONUDBO SEMINARSKIE DEJAVNOSTI. PROSTORI PROSTEGA PRISTOPA SO V PRITLIČJU, VODSTVO IN ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST V NADSTROJAH. ORGANIZACIJA IN OBLIKOVANJE NOTRANJE UREDITVE STA OSNOVANI NA PREDHODNI PREUČITVI ZAKONITOSTI DELOVNEGA PROCESA, S TEŽNJO PO IZOBLIKOVANJU STIMULATIVNEGA DELOVNEGA OKOLJA TER USTREZNE STOPNJE POVEZOVAJANJA IN ZASEBNOSTI. ŠIROK, VENDAR HARMONIČEN SPEKTER BARV SLEDI IDEJI RAZČLENITVE PROSTORA, DA SE VZPOSTAVIJO AMBIENTI TAKO ZA DELOVNE SKUPINE, KOT TUDI TISTI V DOSEGU ZAPOSLENEGA PRI DELU IN POČITKU. JAVNI IN VODSTVENI PROSTORI SO ZASNOVANI ŽLAHTNEJŠE, V ZEMELJSKIH TONIH OD ZLATKASTE, RJAVE DO BEŽ, MEDTEM KO SO DELOVNI PROSTORI ZAPOSLENIH ŽIVAHNI IN BARVITI. MEJE PROSTOROV SO PO MOŽNOSTI OBRAVNAVANE KOT LAHKOTNA OPNA, Z VELIKO MERO TRANSPARENCE. TAKO JE PROSTOR TUDI GLOBOKO V NOTRANJOST DOBRO NARAVNO OSVETLJEN. GRAFIČNI VLOŽKI IN SVETLOBNE REŠITVE S PARAFRAZO LISTA, VSEBINE IN ČRKOPISA SLEDIJO NADGRADNJI SIMBOLNE PREPOZNAVOSTI PODJETJA.

5.2

MESTNA OBČINA VELENJE JE REVITALIZIRALA DOTRAJANO VILO SREDI DEGRADIRANEGA URBANEGA OBMOČJA. REKONSTRUIRANA JE BILA SPOMENIŠKO ZAVAROVANA HISTORIČNA PODoba FASADE, KER SO BILI VSI LIKOVNI ELEMENTI NOTRANJŠĆINE UNIČENI, JE BILA PRENOVA INTERIERJA ZASTAVLJENA PO NAČELU "PREZENTACIJA RUŠEVINE" - IZPOSTAVILA SE JE ATRAKTIVNA ORIGINALNA ZIDAVA IZ OPEKE IN KAMNA, DODATKI PA SO KONTRASTNI - V SODOBNIH OBLIKAH IN MATERIALIH. NOTRANJŠĆINA HIŠE SE JE NA NOVO ORGANIZIRALA: V STAVBNO STRUKTURO SO SE Z ODSTRANITVIJO ZIDOV IN MEDETAŽNIH PLOŠČ IZ MNOŽICE MAJHNIH PROSTOROV NAREDILI TRIJE NOVI VELIKI VOLUMNI: DVOETAŽNI VHODNA AVLA IN ORGELSKA / Poročna dvorana ter podstrešno razstavišče, ki lahko sprejmejo množico novih funkcij in dejavnosti. BALKONA AVLE IN DVORANE STA OBEŠENA S STROPA. STEKLENE OGRAJE IMajo RAZGIBANE KONTURE. POSTAVILO SE JE NOVO REPREZENTANČNO STOPNIŠČE TER PANORAMSKO DVIGALO ZA DOSTOP GIBALNO OVIRANIM. VILA SPET ŽIVI.

ROK POLES, UDIA PRENOVA VILE BIANCE

PROJEKTIVNO PODJETJE BERIVKA, POLES IN DRUŽBENICA, D.N.O.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE VELENJE, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 1.062 M²
TIP OBJEKTA JAVNA ZGRADBA

5.3

CURK ARHITEKTURA VRTEC V ŠOLI

ODGOVORNA PROJEKTANTKA JOŽICA CURK, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE CURK ARHITEKTURA JOŽICA CURK S.P.
SOAVTORICA NADA KOROŠEC M.I.A.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA 2011
VELIKOST PROSTORA 82 M²
TIP OBJEKTA VZGOJNO IZOBRAŽEVALNA STAVBA, NOTRANJA OPREMA

PROSTORSKE TEŽAVE LJUBLJANSKIH VRTCEV NAREKUJEJO VEDNO NOVA ISKANJA USTREZNH LOKACIJ ZA UREDITEV PROSTOROV, NAMENJENIH VARSTVU OTROK. MED ZANIMIVEJŠIMI LOKACIJAMI JE BILO TUDI NEKDANJE HIŠNIŠKO STANOVANJE V OŠ PREŽIHOVEGA VORANCA. PROSTORI, PRVOTNO DOSTOPNI PREKO PASAŽE ZA DOSTOP DO KUHINJE, SE NARAHAJajo V STARÍ LJUBLJANSKI PALAČI NA PREŽHOVI ULICI. PREUREDITEV PROSTOROV JE TEMELJILA NA OBSTOJEČI RAZPOREDITVI NOSILNIH STEN TER NOVOIZVEDENEM VHODU MED OBSTOJEČO HISTORIČNO STAVBO TER NOVEJŠIM PRIZIDKOM KUHINJE. VHOD JE BIL IZVEDEN NA MESTU OBSTOJEČEGA OKNA, DOSTOP PA PREKO NOVEGA POKRITEGA ZUNANJEGA KOVINSKEGA STOPNIŠČA. PROSTORI VRTCA SO OBLIKOVANI SVETLO, K ČEMUR ŠE PRIPOMOREJO VELIKA OKNA IN VISOKI STROPI. VELJA OMENITI, DA SO BILE UPORABLJENE TUDI NEKATER DRUGE DANOSTI PROSTORA, KOT NA PRIMER MANJŠI PROSTOR, KI JE OPREMLJEN Z MEHKIMI BLAZINAMI IN PLEZALNIMI VRVMI, TER DVIGNJENI PODEST, NA KATEREM JE SKRITI KOTIČEK.

5.4

REPREZENTANČNI IN PISARNIŠKI PROSTORI VLADNEGA URADA SO DEL OBSTOJEČE STAVBE, ZGRAJENE PO NAČRTIH PRIZNANEGA SLOVENSKEGA ARHITEKTA VLADIMIRJA ŠUBICA. IZGRAJENA LETA 1929/30, JE BILA STAVBA ORIGINALNO PALAČA TRGOVSKEGA DOMA, V KATERI SO DANES PROSTORI SLOVENSKE VLADE IN UMARJA. / UMAR JE ŽEEL PRENOVITI DRUGO NADSTROPJE PALAČE (ORIGINALNO KNJIŽNJICA) V KONFERENČNI PROSTOR ZA 60 LJUDI TER PISARNIŠKI PROSTOR ZA 7 ZAPOSLENIH. / CELOTNO DRUGO NADSTROPJE JE OBLIKOVANO KOT GALERIJSKI PROSTOR VELIKE KONFERENČNE DVORANE, TAKO DA LAHKO NARAVNA SVETLOBA PRIHAJA TUDI S SEVERA. DANES SO TA OKNA ZAZIDANA. / PRENOVA SE JE PREDVSEM POSVETILA NADOMESTITVI MANJKajoče NARAVNE SVETLOBE, IZNALJDBI VELIKE MOBILNE KONFERENČNE MIZE ZA 20 LJUDI, SPREMEMBI TERASE V VRT IN OBLIKOVANJU PROSTORA ZA SPROSTITEV ZAPOSLENIH. / VELIK IZZIV JE PREDSTAVLJALO NA NOVO OBUDITI V ŽIVLJENJE SLAVNI SLOVENSKI KONFERENČNI FOTELJ 'BOSTON' IZ SEDEMDESETIH LET TER GA UPORABITI.

DOMINKA BATISTA, UDIA URADNO POSLOVNA KRAJINA UMAR

PROJEKTIVNI BIRO STUDIO_DB_TEHNOSERVIS, D.O.O.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2009
VELIKOST OBJEKTA 312 M²
TIP OBJEKTA UPRAVNO POSLOVNA STAVBA
FOTOGRAFIJA DAMJAN ŠVARC

VEČSTANOVANJSKI BLOK V BEŽIGRAJSKIH KRISTALIH PONUJA PROSTORNA IN SVETLA STANOVANJA S KVALITETNIMI VEDUTAMI. PROJEKTNA REŠITEV NOTRANJE OPREME SKUŠA TE PROSTORSKE KVALITETE VKLJUČITI V VSAKODNEVNO BIVALNO KULTURO. PRI ZASNVI INTERIERA SO UPOŠTEVANA FENG SHUI PRIPOROČILA, PREDVSEM V POSTAVITVI ELEMENTOV IN IZBORU BARV. OSNOVNI MATERIJAL JE OREH, KI GA DOPOLNUJE BARVNO USKLAJENO POHIŠTVO V NEVTRALNIH BARVAH. ENOSTAVNO OBLIKOVANJE, PODKREPLJENO Z TEHNICISTIČNO SOFISTIČIRANIMI DOPOLNILI, OMOGOČA UDOBJE IN STANDARD PO MERI NAROČNIKA. POSEBNA POZORNOST JE NAMENJENA OBLIKOVANJU SVETLOBE.

5.5

ŠPELA KRYŽANOWSKI, UDIA
BOJAN LEVA, UDIA
NOTRANJA OPREMA STANOVANJA

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2011

VELIKOSI OBMOČJA 90 M²

INVESTICIJSKA VREDNOST IZVEDBE 80.000 EUR

FOTOGRAFIJA ŠPELA KRYŽANOWSKI, UDIA / BOJAN LEVA, UDIA

KAVARNA LOLITA, UMEŠENA V NEKDANJI MAGAZIN FILIPOVEGA DVORCA, Z INTENZIVIRANJEM SOBIVANJEM HISTORIČNEGA TKIVA IN NOVIH ELEMENTOV, KOT TUDI AVTORSKIH KOSOV OPREME, ZGODOVINSKIH IKON OBLIKOVANJA (THONETOVI STOLI) IN SODOBNIH KARAKTERNIH KOSOV (OBLIKovalke NIKE ZUPANC), IZPOSTAVLJANJA TEKSTILA TER Z UPORABO TRENUITNO NEKOLIKO TABUIZIRANIH MATERIALOV (MEDENINA, "KRISTAL"), SESTAVLJA NETIPIČNO RAZNOLIK, A ISTOČASNO UGLAŠEN ANSAMBEL MOTIVOV, KI SKLADIŠČE PREOBLIKUJE V PRVOVRSTEN AMBIENT. MNOŽICO DROBNIH ELEMENTOV INVENTARJA POVEZUJE Z UNIKATNO GRAFIKO POENOTEN STROP, KJER STAR LJUBLJANSKI PRTIČI KOTILJONI UOKVIRJAJO PODOBE OD ALEGORIJE AMORJA IN VENERE DO DOREJEVE KREACIJE EVE, IZ KATERE SE SPUŠČA DVO-DIMENZIONALNI LESTENEC "GOREČI KRIŽ", USMERJEN V VZDOLŽNO VEDUTO PROSTORA. TLA V KOMBINACIJI ORIGINALNEGA, VEČ KOT STO LET STAREGA PARKETA TER IDENTIČNEGA NOVEGA V RAZLIČNIH OTDENKIH, USTVARJAJO PREPROGO, KI PREKRIVA CELOTEN INTERIER.

5.6

TRIJE ARHITEKTI KAVARNA LOLITA

ODGOVORNI PROJEKTANT ANDREJ MERCINA, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE TRIJE ARHITEKTI, D.O.O.
SOAVTORJI JAGODA JEJČIČ / ŠPELA ROGET / GORAN RASPOR
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2011
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 260 M²
TIP OBJEKTA NOTRANJA OPREMA

5.7

NATAŠA BERČAN, UDIA STANOVANJE Z RAZGLEDOM

ODGOVORNI PROJEKTANT NATAŠA BERČAN, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2006
VELIKOST OBJEKTA 120 M²
TIP OBJEKTA STANOVANJSKI OBJEKT

OBJEKT JE NOVA VEČSTANOVANJSKA STAVBA BLIZU SREDIŠČA MESTA. STANOVANJE Z IZJEMnim RAZGLEDOM NA LJUBLJANSKI GRAD IN OKOLIŠKE PLANINE JE LOCIRANO NA STREHI STAVBE. / PROSTOR JE ZASNOVAN KOT MODEREN TLORIS, S PRESTIŽNO NOTRANJO OPREMO, NAREJENO PO MERI LASTNIKOV. OSREDNJI DEL STANOVANJA PREDSTAVLJA DNEVNA SOBÄ Z NADSTANDARDNO VISOKIMI STROPOVI. PROSTOR SE NADALJUJE V KUHINJO IN JEDILNICO, SKOZI VSE PA TEČE PANORAMSKA STENA, KI MEJI NA ZAZELENJENO TERASO. SPALNI DEL OBSEGA GARDEROBNO SOBO, SPALNICO IN KOPALNICO TER UTILITY V SKLOPU Z MAЛО KOPALNICO. / ŽELJA ARHITEKTE JE BILA NA PREFINJEN NAČIN ZDružiti MAKSIMALNO FUNKCIONALNOST IN UDOBJE TER KLASIČNO MODEREN IZGLED. OPREMA JE IZVEDENA V KOMBINACIJI KLASIČNIH MATERIALOV, KOT SO KAMEN-ONIX, MASIVNI LES-OREH, JEDKANO IN BARVNO STEKLO, KOVINA IN USNJE.

5.8

NAROČNIK PRENOVE STANOVANJA NA RIMSKI CESTI V LJUBLJANI JE ŽELEL PREUREDITI STARO MEŠČANSKO STANOVANJE TAKO, DA BO ODGOVARJALO DANAŠNJIM POTREBAM MLADE DRUŽINE, HKRATI PA ČIM MANJ POSEGATI V OBSTOJEČO PODOBLO STANOVANJA. TLORIS JE ZATO OSTAL NESPREMENJEN, LE IZ SOBE POLEG KUHINJE JE NASTALA KOPALNICA. STANOVANJE JE TAKO DOBILO JASNO PROGRAMSKO ZASNIVO: SERVISNI PROSTORI VZDOLŽ SKUPNEGA HODnika IN BIVALNI PROSTORI, ORIENTIRANI NA CESTO. V VSAKEM PROSTORU JE NAČRTOVAN LE EN KOS POHIŠTVA, KI DOLOČI ZNAČAJ PROSTORA, IZBOR OSTALE OPREME JE PREPUŠČEN NAROČNIKU.

KOMBINAT STANOVANJE HŠ

NAROČNIK DRUŽINA HOJKER ŠIVIC, RIMSKA CESTA, LJUBLJANA
PROJEKTIVNO PODIJETJE KOMBINAT D.O.O.

AVTORJI TOMAZ ČELIGOJ, UDIA / ANA GRK UDIA /
BLAŽ KANDUS, UDIA / ALENKA KORENJAK, UDIA /
TINA RUGELJ, UDIA / ŽIVA JERICA PUTREL ŠTUD. ARH.

LOKACIJA / LETO IZGRADNJE RIMSKA CESTA, LJUBLJANA / 2010

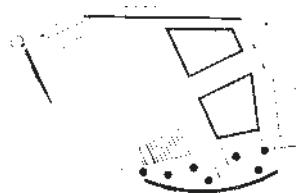
VELIKOST OBJEKTA 103 M²

TIP OBJEKTA NOTRANJA OPREMA

FOTOGRAFIJA MATEVŽ PATERNOSTER

6.1

ROK POLES, UDIA VILA BIANCA – VRT

PROJEKTIVNO PODJETJE BERIVKA, POLES IN DRUŽBENICA, D.N.O.
LORACIJA / LETO IZGRADNJE VELENJE, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 2.770 M²
TIP OBJEKTA VRT

OBČINA VELENJE JE PREUREDILA VILO BIANCO IZ BIVALNEGA V REPREZENTANČNI OBJEKT. TUDI OKOLICA HIŠE JE DOBILA NOVO NAMENBOST: OBLIKOVAN JE BIL VRT V DVEH NIVOJIH. ZARADI VANDALIZMA JE BILO POTREBNO OBMOČJE OGRADITI. SPOMENIŠKOVARSTVENA ZAHTEVA JE BILA, DA SE PARAFRAZIRA HISTORIČNI VRT. UREJEN JE BIL NOV DOSTOP S PARKIRIŠCI, OD KODER SE SKOZI PILONA V OGRAJI GRE PROTI GLAVNEMU VHODU VILE SKOZI DVE PUŠPANOVI GREDI. MED OBJEKTOM IN CESTO SO KROŽNE GREDICE Z MAGNOLIJAMI, OGRAJE SO LOKALNO OZELENJENE Z GLICINIJAMI. OB LATNIK NA VILI SO ZASAJENI SROBOTI. VRHNJI NIVO PARKA JE UREJEN KOT OZELENJENA PLOŠČAD NAD SERVISINMI PROSTORI, KAMOR SE VZPNEMO PO ŠIROKEM STOPNIŠČU ALI PRIDEMO PO MOSTOVŽU IZ 1. NADSTROPJA VILE. DOLGE ZIDANE KLOPI SO OBLEČENE S KERAMIKO, VIDNE ZIDOVE BODO OZELENILE PLEZALKE. TLAK JE UTRJENO PEŠČENO NASUTJE.

7.1

ROK POLES, UDIA KARDELJEV TRG

PROJEKTIVNO PODJETJE BERIVKA, POLES IN DRUŽBENICA, D.N.O.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE VELENJE, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 3.300 M²
TIP OBJEKTA VRT

KARDELJEV TRG JE SREDIŠČE STANOVANJSKE SOSESKE IZ 80. LET 20. STOLETJA. POD TRgom je parkirna hiša. Ob prenovi urbane opreme so bile odstranjene stare betonske ograje in betonski otoki za zasaditev. Ob blokih na stranicah trga so urejene nove široke intervencijske površine. Težji elementi so se lahko iz statičnih razlogov namestili le nad stebre garažne hiše. Tako je nastala inverzna situacija v primerjavi s klasičnimi trgi: prazen prostor je na robovih trga, na sredini pa raste "urbani gozd". V velika, elipsasta jeklena korita so posajene cedre v pravilnem rastru. Korita imajo stiliziran cvetlični vzorec in so različno zavrtena okoli osi. Med koriti so nameščene klopi in igrala ter LED svetilke. tlak je iz velikoformatnih betonskih tlakovcev. NOVE OGRAJE SO JEKLENE IN TRANSPARENTNE. NAD PREZRAČEVALNIMI ODPTINAMI GARAŽE STA ELIPSASTI PLOŠČADI Z MEHKIM TLAKOM ZA POLEŽAVANJE. NA TRGU SO NAŠLE svoje kotičke različne skupine ljudi: od šahistov do rollerjev in deluje kot velika dnevna soba soseske.

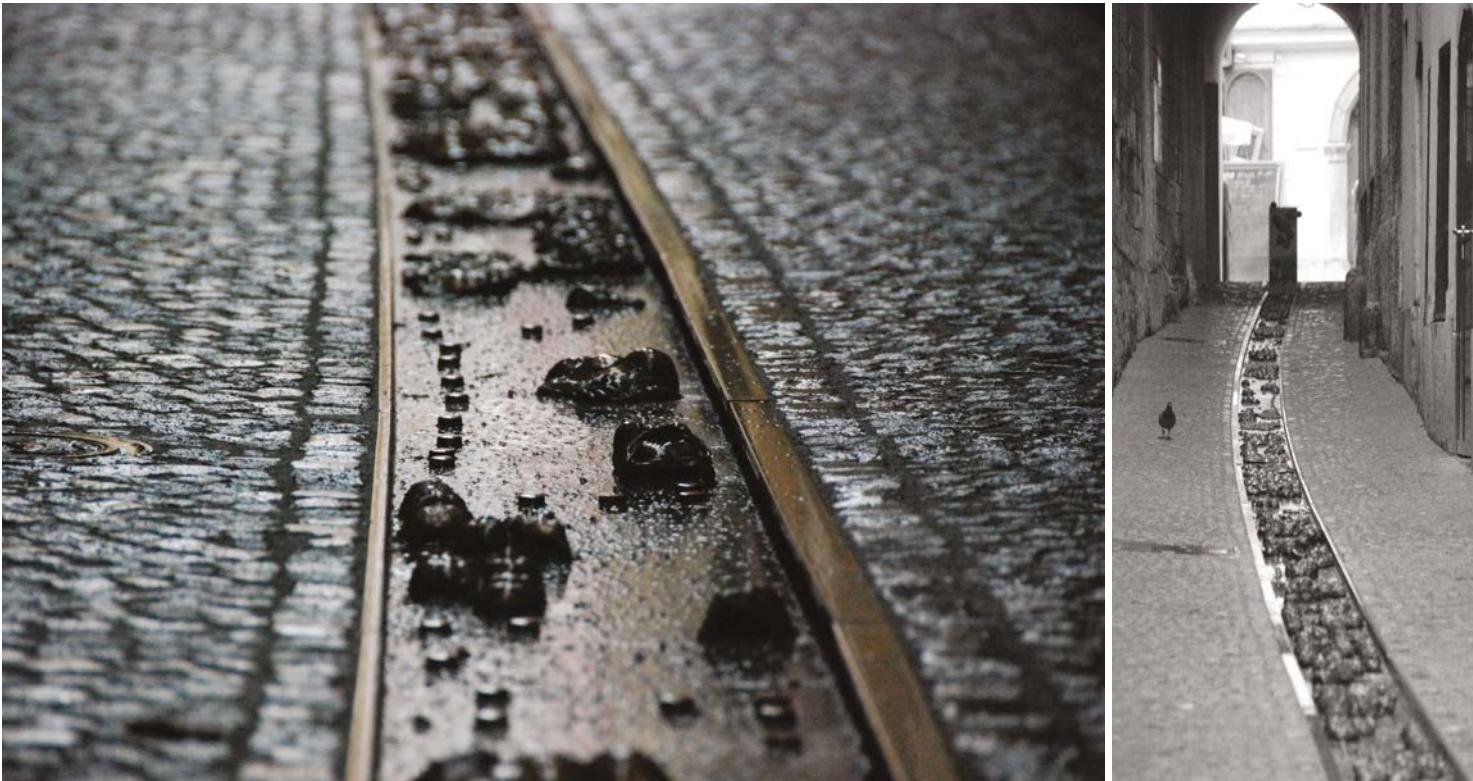

7.2

ŽITNI MOST STOJI NA MESTU, KI GA JE ŽE PRED VEČ KOT STO LETI PREDVIDEL FABIANI. ZDROUŽUJE BREGOVA LJUBLJANICE, KJER JE NA ENI STRANI PREHOD SKOZI RDEČO HIŠO, SOCIALNIM MEGABLOKOM DUNAJSKEGA TIPA IZ KONCA DVAJSETIH LET IN NA DRUGI STRMO, NEKDAJ PREDNESTNO USNJARSKO ULICO PROTI ŠENTPETRU. DVOJE BREGOV Z RAZLIČNO ZGODOVINO, DVOJE ZAMAKNENIH VZPOREDNIH POTI, KI SE SREČATA IN TU USTVARITA MANJŠI TRG. IZ VIŠJE LEŽEČE USNJARSKE ULICE MOST VIDIMO NEKOLIKO OD STRANI IN DOJAMEMO NJEGOVU ELEGANTNU KRIVULJO. TA SE POČASI DVIGNE, NAPNE IN SPROSTI NA NASPROTNI BREG, PIAZZETTA, KI JE NASTALA IZ LOGIKE SMERNIC, NOSI PRAVTAKO ASIMETRIČNO POSTAVLJENI BETONSKI KLOPI. VSAKDO SE TAM NEHOTIE USTAVI IN POGLEDA PROTI MESTU Z NEBOTIČNIKOM. NEREDKI SEDEJO NA KLOP, TELEFONIRajo IN SE POGOVARJAJO. MOST JE POSTAL KRAJ SREČANJA, KOT SO SE OKOLI NJEGA SREČALE ARHITEKTURE RAZNIH DOB IN USMERITEV. V RESNICI PA JE TO LE TENKA BETONSKA OPNA NAPETA ČEZ VODO, PODPRTA Z ELEGANTNIM LOKOM, KI POTEKA DIAGONALNO NA POHODNO POVRŠINO IN S KOVINSKIMA ČLENOMA CENTRIČNO VEŽE MOST Z BREGOVOMA. NAMESTO STEKLA JE BOČNO NA KOVINSKO PRIPETA TANKA JEKLENA MREŽA, KOT „PAJČEVINA“ NA KOVINSKEM OGRODJU. NA MOSTU SE POČUTIMO VARNO, ČEPRAV Z DALJAVE OGRAJE NE OPAZIMO. VIDIMO LE TANEK LOK, POKATEREM SE SEM IN TJA PREMIKAJO LJUDJE.

BORIS PODRECCA, UNIV.PROF.MAG.ARCH.
ŽITNI MOST

NAROČNIK MESTNA OBČINA LJUBLJANA
SAVTOR SAŠA DALLA VALLE, UDIA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA / 2010
VELIKOST OBJEKTA 36 M DOLŽINE X 3,8 M ŠIRINE
INVESTICIJSKA VREDNOST PRIVATNA DONACIJA
FOTOGRAF MIRAN KAMBIĆ, DAMJAN PRELOVŠEK

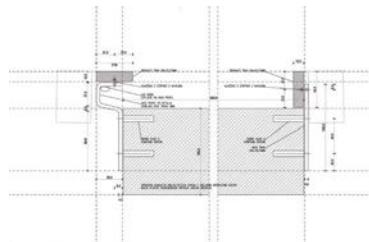

7.3

ROK ŽNIDARŠIČ, UDIA JERNEJA FISCHER KNAP, UDIA JAKOV BRDAR, AKAD. KIPAR UREDITEV KLJUČAVNIČARSKE ULICE

ODGOVORNI PROJEKTANT ROK ŽNIDARŠIČ, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE ATELIERARHITEKTI D.O.O.
SOAVTORJI NATAŠA BLAŽKO, UDIA / DEJAN FORTUNA, ABS. ARH.
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2009
VELIKOST OBMOČJA 108 M²
TIP OBJEKTA URBANI PROSTOR

S PREOBLIKOVANJEM TLAKOVANJA KLJUČAVNIČARSKE ULICE POSEGAMO V ŽE IZOBLIKOVAN URBANI PROSTOR, KI MARSIKATEREMU MEŠČANU, PA TUDI OBISKovalcu, POMENI ŽE POVSEM IZOBLIKOVANO FIZIONOMIJO ZNAČILNE ANONIMNE POVEZOVALNE ULIČICE OSREDnjega TRGA STAREGA MESTA Z NABREŽJEM LJUBLJANICE. ZATO NAS JE PRI PREDLAGANIH REŠITVAH VODILO PREPRIČANJE, DA PROSTOR NE GRADIMO NA NOVO, TEMVEČ SKUŠAMO S PREFINJENO INTERVENCIJO IZPOSTAVITI IN NADGRADITI NJEGOV DANASNIJU KARAKTER. Z NOVO UREDITVijo JE ULICA RAZBREMENJENA TUDI NEKDANJE ARHITEKTURNE OVIRE V NJENEM ZGORNJEM DELU, IN JE S TEM Približana najširšemu krogu obiskovalcev. / TAKO KOT SE SKULPTURE, ZARADI KATERIH JE PROJEKT NASTAL, SPOGLEDUJEJO Z NEMATERIALNIM, TOREJ KARAKTERJI, RAZPOLOŽENJI V MOTIVIH POSAMIČNIH PLASTIK, TAKO JE TUDI V ZASNOVNO TLAKOVANJA VGRAJEN NEKAKŠEN PRIVID MINLJIVosti. OBRAZI, KI SE POJAVAjO NA POVRŠINI KANALETE 'ODTEKAjO' V NESKONČNOST...MENIMO, DA S SIMBOLNIM SPOROČILOM MINLJIVOSTI TUDI PRIMEREN HOMMAGE NEDAVNO PREMINULEMU PobUDNIKU UREDITVE.

7.4

MOST JE GRAJEN V JEKLENI LUPINASTI KONSTRUKCIJI, KAR NAJ MU – POLEG ENOSTAVNE IN ZATO HITRE POSTAVITVE KLJUB LAHKOTNOSTI PODA TUDI DOSTOJANSTVO, VREDNO NASTOPANJA MED TAKO ELITNIMA SOSEDOMA, KOT STA TROMOSTOVJE IN ZMAJSKI MOST. / ROBNA PASOVA MOSTNE POVERŠINE STA STEKLENA, KAR NAJ MOST KOLIKOR MOGOČE DEMATERIALIZIRA, OSREDNJI DEL PA JE TLAKOVAN S PREFABRICIRANIMI TERAZZO PLOŠČAMI. / RAHLO NAPETO OSREDNJO HORIZONTALNO MOSTNO PLOŠČO OZNAČUJETA NASTOPNO IN IZSTOPNO STOPNIŠČE, KI STA OBLIKOVANI TUDI V KLANČINAH, PRIMERNIH ZA DOSTOP GIBALNO OVRANIM. / JUŽNI KOREN MOSTU SPREMLJA TUDI DOSTOP Z NIVOJA I. KLETI TRŽNICE. TU SO UMEŠČENI: BLAGAJNA JAVNE GARAJE PO VODNIKOVIM TRGOM, PRODAJALNA KART ZA REČNI PROMET S TURISTIČNIM MATERIALOM, DOSTOP DO ŽE IZVEDENEGA DVIGALA V PLEČNIKOVİ TRŽNICI TER JAVNE SANITARIJE. SEVERNI KOREN MOSTU OZNAČUJE SESTOP NA PETKOVŠKOVO NABREŽJE. MAJHNA VIŠINA MOSTNE KONSTRUKCIJE DOPUŠČA NEMOTENO NADALJEVANJE OBVODNE PASARELE TUDI POD MOSTOM.

JURIJ KOBE, UDIA
SAMO MLAKAR, UDIA
ROK ŽNIDARŠIČ, UDIA
TOMAŽ HABIČ, UDIG
JAKOV BRDAR, AKAD. KIPAR
MESARSKI MOST

ODGOVORNI PROJEKTANT JURIJ KOBE, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE ARHÉ D.O.O.
SOAVTORJI NATAŠA BLAŽKO, UDIA / Maja KOVACIČ, UDIA /
URŠA PODLIPNIK, UDIA / DEJAN FORTUNA, ABS ARH
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2010
VELIKOST OBMOČJA / OBJEKTA 815 M² / 1205 M²
TIP OBJEKTA URBANI PROSTOR

7.5

MRÍO, ARQUITECTOS MANZANARES RIVER PARK

ODGOVORNI PROJEKTANT GINÉS GARRIDO COLMENERO, ARCHITECT
PROJEKTIVNO PODJETJE MRÍO ARQUITECTOS ASOCIADOS
SOAVTORJI BURGOS+GARRIDO ARQUITECTOS, PORRAS Y LA CASTA ARQUITECTOS, RUBIO+ÁLVAREZ-SALAS AND WEST 8
LORACIJA / LETO IZGRADNJE MADRID / 2011
VELIKOST OBMOČJA 1,200,000 M²
TIP OBJEKTA LANDSCAPING PROJECT / URBAN DESIGN

THE MADRID RÍO PROJECT HAS OPENED AFTER SIX YEARS OF HARD WORK BEING THE MOST IMPORTANT PUBLIC WORK CARRIED OUT IN MADRID IN THE LAST DECADES, AND PROBABLY, ONE OF THE MOST AMBITIOUS PUBLIC PROJECTS BUILT IN EUROPE IN RECENT YEARS. IN 2003, THE MUNICIPALITY OF MADRID DECIDED TO BURY A PART OF THE FIRST RING ROAD OF THE CITY THAT RUNS ALONG THE MANZANARES RIVER, RECOVERING THE CONNECTION BETWEEN THE CITY AND THE RIVER THAT HAD BEEN ISOLATED, INACCESSIBLE AND INVISIBLE FOR THE LAST 30 YEARS. THE TEAM, DIRECTED BY GINÉS GARRIDO, AND FORMED BY BURGOS + GARRIDO ARQUITECTOS, PORRAS Y LA CASTA, RUBIO ÁLVAREZ-SALA AND WEST 8 WON IN 2005 THE INTERNATIONAL COMPETITION TO CREATE AN URBAN PROJECT FOR THE LIBERATED LAND RESULTING AFTER THE BURIAL OF THE HIGHWAY. THE PROJECT, THAT IS NOW FINISHED, CONNECTS MADRID WITH THE LANDSCAPES AROUND THE CITY. THIS WAY THE MANZANARES RIVER BECOMES THE LINK BETWEEN THE CITY AND ITS GEOGRAPHY BY MEANS OF A WOODED CORRIDOR IN ITS RIVER BANKS AND A DOZEN BRIDGES AND FOOTPATHS THAT CONNECT THE NEIGHBOURHOODS AND OVERCOME THE MAIN INFRASTRUCTURES THAT FRAGMENT THEM. MADRID RÍO OCCUPIES A 150 HECTARE SURFACE OF GREEN AREAS, AND 7 OF PUBLIC FACILITIES, SPORT AREAS, ART CENTRES, URBAN BEACHES, PLAYGROUND AREAS, KIOSKS AND CAFES. 420 M€ HAVE BEEN SPENT' BUT WITH THIS PROJECT, MADRID BELONGS AGAIN TO THE GEOGRAPHY OF THE RIVER.

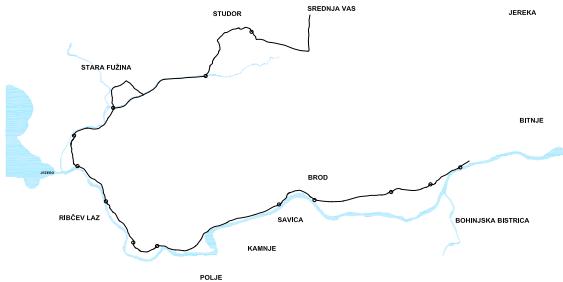
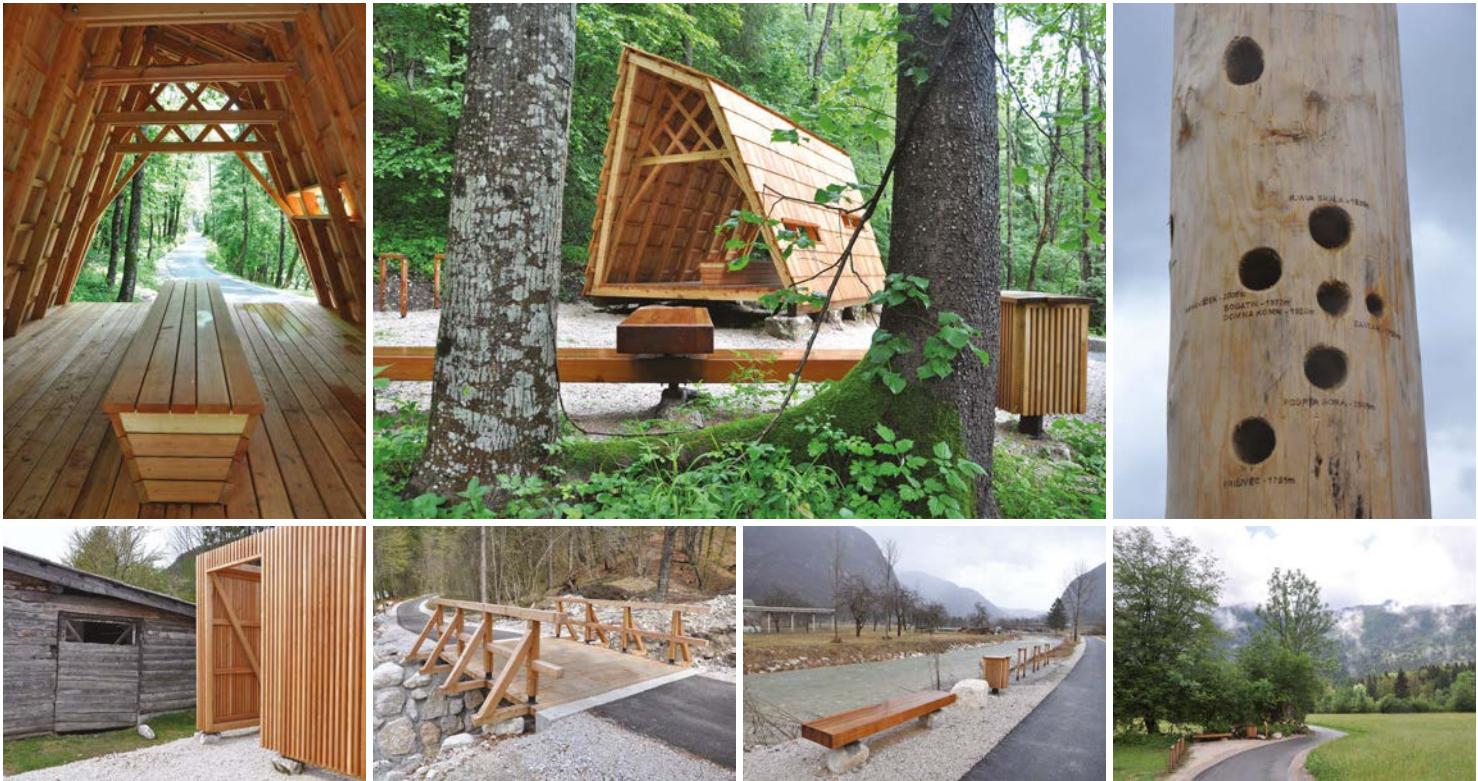

8.1

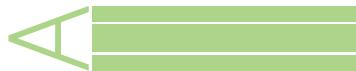
DR. ANA KUČAN, UDIKA
LUKA JAVORNIK, UDIKA
GAJA TRBIŽAN, UDIKA
MOJCA KUMER, UDIKA
VRTEC LEDINA

ODGOVORNI PROJEKTANT DR. ANA KUČAN, UDIKA
PROJEKTIVNO PODJETJE STUDIO AKKA, D.O.O.
SOAVTORJI LUKA JAVORNIK, UDIKA / GAJA TRBIŽAN, UDIKA /
MOJCA KUMER, UDIKA
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2009
VELIKOST OBMOČJA 1700 M²
TIP OBJEKTA OTROŠKO IGRIŠČE

PRENOVLJENO IGRIŠČE PRETEŽNO LEŽI NA STREHI PODZEMNEGA ZAKLONIŠČA, ZATO SE V ZASNOVI PREPLETATA OSREDNJI, ODPRTI IN ROBNI, BOLJ ČLENJEN IN RAZGIBAN PROSTOR. ODPRTA TRAVNA POVRŠINA BREZ OVR NUDI OTROKOM MOŽNOST RAZLIČNIH PROSTIH IGER. BREŽINA, KI SE SPUŠČA DO KLETNIH IGRALNIC IN POVEZUJE DVE RAVNI IGRIŠČA, JE PREOBLIKOVANA V IGRALNI POLIGON Z IGRALI, KI VARNO PREMOŠČAJO VIŠINSKO RAZLIKU - TOBOGANI, PLEZALNE VRVI IN MREŽE. PROSTOR ČLENIJO SKUPINE IGRAL IN PROGRAMSKO ZAKLJUČENI DELI UREDITVE, KI TVORIJO PODPROSTORE, PRIMERNE ZA RAZLIČNE OBLIKE IGER IN RAZLIČNE STAROSTNE SKUPINE, SOČASNO PA PRISPEVajo K ZANIMIVOSTI IN IGRALNI VREDNOSTI PROSTORA. ČLENITEV OMOGOČA LAŽJI PROSTORSKI NADZOR IN PONUJA RAZLIČNE KOTIČKE ZA IGRO, S KATERO SE LAHKO OTROCI PROSTO IZRAŽAJO. POLEG PESKOVNIKA IN STANDARDNIH IGRAL NA PESKU SO TU TUDI MOŽNOSTI ZA DRUGE OBLIKE IGRE, IGRU NA RAZGIBANEM TERENU, IGRE Z VODO, USTVARjanje NA PROSTREM IN RISANje PO ZIDU, IGRE, KI NUDIJO VEC USTVARJALNIH MOŽNOSTI, PRI KATERIH OTROCI RAZISKUJUJO IN UPORABLJajo VSE svoje TELO. PRI TEM LAHKO NA VAREN NAČIN PREIZKUŠAJO svoje sposobnosti, dojemajo svoje zmožnosti in omejitve ter se dan za dnem učijo, kako te omejitve preseči. PREUREDITEV JE VKLJUČEVALA TUDI POSTAVITEV SHRAMBE ZA ORODJE IN IGRAČE TER PRENOVO OGRAJ. POSEBNA POZORNOST JE BILA NAMENJENA STIKU S STAVBO VRTCA, KI JO JE V 70-ih ZASNOVAL ARHITEKT MILAN ŠTRUKELJ.

8.2

BOHINJ JE IZJEMEN NARAVNI IN KULTURNI FENOMEN, V KATEREGA MORAMO NOVE PROSTORSKE POSEGE UMEŠCATI ZELO OBČUTLJIVO. NALOGA JE BILA, DA S KOLESARSKO POTJO, KI NAJ SLUŽI TAKO DOMAČINOM, KOT TUDI OBISKOVALCEM, POVEŽEMO SPODNJO IN ZGORNJO DOLINO: ODLOČILI SMO SE, DA TO STORIMO, KOLIKOR JE LE MOGOČE, PO STARIH POLJSKIH IN GOZDNITIH POTEH, KI SO BILE V PROSTOR UMEŠČENE Z GLOBINSKO VIZUALNO IN SEMANTIČNO LOGIKO, KI VKLJUČUJE KRAJINSKE VEDUTE IN POLEDE TER POVEZE NASELBINE S KULTURNO IN AMBIENTE Z NARAVNO DEDIŠČINO. OB POTEH smo zasnovali tudi počivališča s spremljajočo opremo, ki se tako po elementih, kot tudi po materialih navezuje na lokalno tradicijo, a je v svoji oblikovalski in tehnološki zasnovi sodobna (klopi in mize, zavetišče, korito, mostiči, stojala, informacijske table, razgledni jambor, stranišča ter parkirišča, pa tudi tehnične elemente, kot so ograje, vodni prepusti ali oporne škarpe), vozišče s finalno obdelavo smo v večjem delu sicer načrtovali kot "SONARAVNO" (protiprašna zaščita), a so ga na željo naročnika navsezadnje asfaltirali.

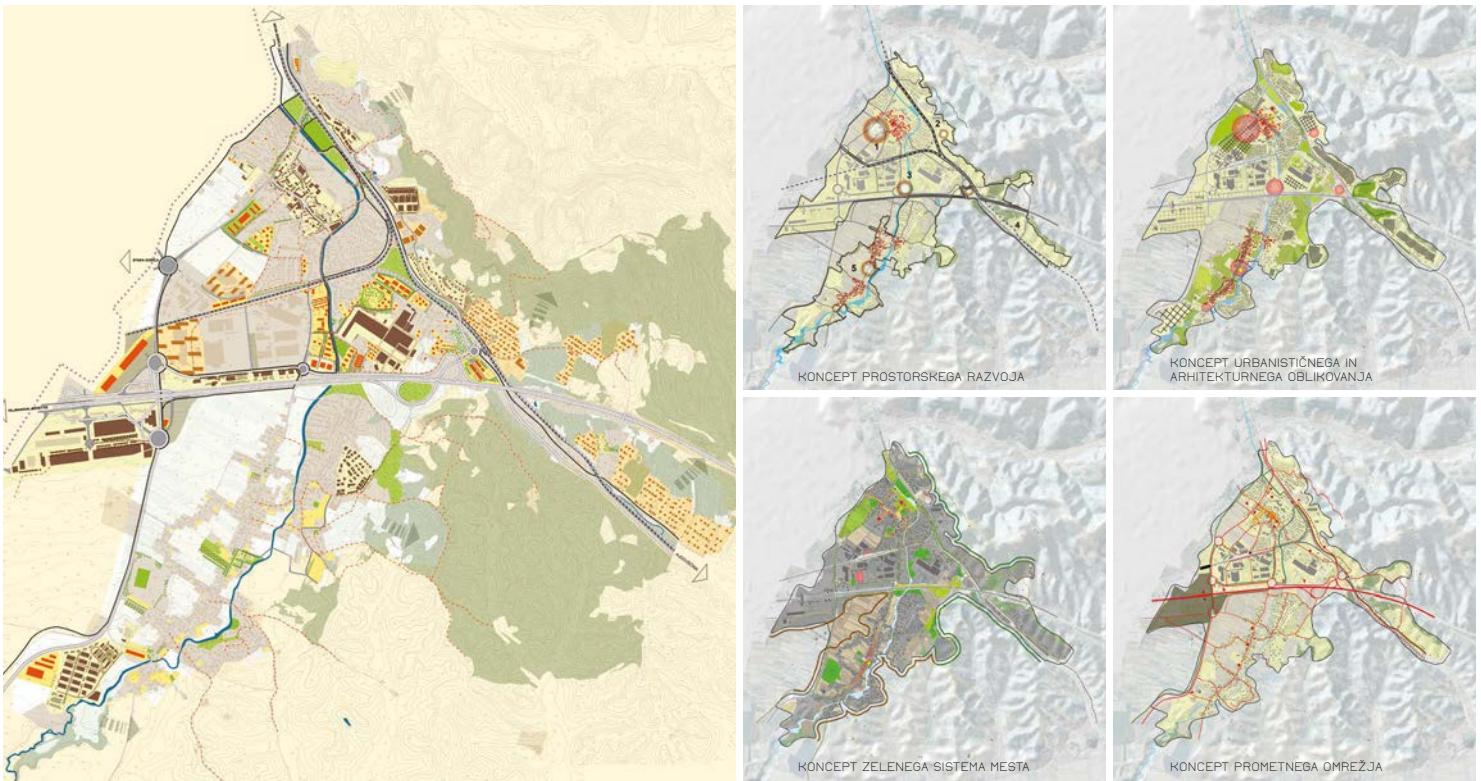
ALEKSANDER OSTAN, UDIA KOLESARSKA POT BOHINJ

ODGOVORNI PROJEKTANT ALEKSANDER OSTAN, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE ATELJE OSTAN PAVLIN, D.O.O.
SORVATORJA NATAŠA PAVLIN, UDIA / TOMAZ DOBRAVC, UDIA
SODELAVCI SAŠA MALENŠEK, UDIA / LEA PREZELJ, UDIA /
SANJA SIMIĆ / URŠKA ŠPEH ABS. ARH. /
CELOSTNA GRAFIČNA PODJAVA ŽIGA OKORN, AKAD. SLIKAR
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE BOHINJ, SLOVENIJA / 2007-2011
VELIKOST OBMOČJA 11,418 KM KOLESARSKE POTI
TIP OBJEKTA KRAJINSKA UREDITEV

PREGLEDNA RAZSTAVA ZAPS 2011
ZAPS SURVEY EXHIBITION 2011

- 01 STANOVANJSKA HIŠA
RESIDENTIAL BUILDING
- 02 VEČSTANOVANJSKA STAVBA
HOUSING
- 03 POSLOVNA STAVBA
COMMERCIAL BUILDING
- 04 JAVNA ZGRADBA
PUBLIC BUILDING
- 05 NOTRANJA OPREMA
INTERIOR DESIGN
- 06 VRT
GARDEN
- 07 URBANI PROSTOR
URBAN OPEN SPACE
- 08 KRAJINSKA ARHITEKTURA
LANDSCAPE DESIGN
- 09 IZDELAN OZIROMA SPREJET PROSTORSKI NAČRT (OPPN, OPN, DPN)
DRAWN OR ADOPTED SPATIAL PLAN
- 10 ŠTUDIJE, STROKOVNE PODLAGE IN RAZISKAVE S PODROČJA PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA
STUDIES, EXPERT GROUNDWORK AND RESEARCH IN SPATIAL PLANNING

9.1

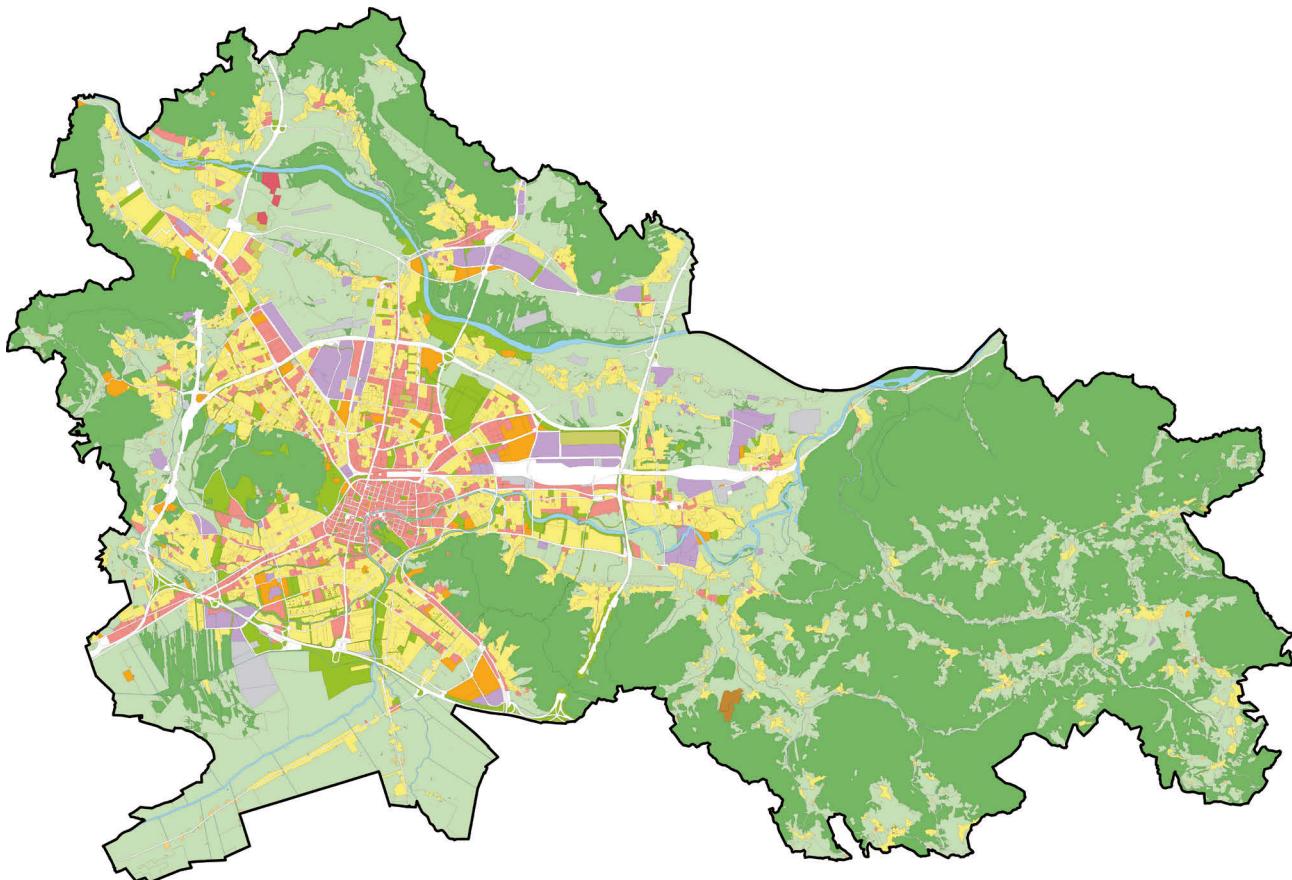
URBANISTIČNI NAČRT ŠEMPTRA IN VRTOJBE

ODGOVORNI PROJEKTANT JELKO VALENČAK, UNIV.DIPL.INŽ.ARH.
PROJEKTIVNO PODJETJE LOCUS D.O.O.

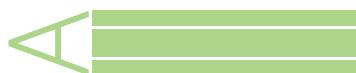
SOAVTORJI MAJA ŠINIGOJ, UNIV.DIPL.ING.ARH. / TOSJA
VIDMAR, UNIV.DIPL.GEOG. / NUŠA BRITOVIŠEK, UNIV.DIPL.INŽ.
KRAJ.ARH. / METKA JUG, UNIV.DIPL.INŽ.KRAJ.ARH. / NINA
LIPUŠČEK, UNIV.DIPL.ING.ARH. / LEON KOBETIČ, UNIV.DIPL.
INŽ.GRAD. / IZTOK PERPAR, UNIV.DIPL.ING.ARH.

LOKACIJA NASELJI ŠEMPETER PRI GORICI IN VRTOJBA
VELIKOST OBMOČJA 640 HA

ŠEMPETER JE DEL VELIKE URBANE STRUKTURE, KI JO Z MESTI NOVO GORICO IN GORICO ENAKOVREDNO SOUSTVARJA. VLOGI OBČINSKEGA GOSPODARSKEGA ZAPOLITVENEGA SREDIŠČA IN PROMETNEGA VOZLISČA STA REGIJSKEGA POMENA. URBANE POVRŠINE, NAMENJENE PROMETNI FUNKCIJI, ZASEDAOJO KAR 20% VSEH URBANIZIRANIH POVRŠIN OBČINE. PROSTOR ŠEMPETRA IN VRTOJBE JE ZATO POTREBNO NAČRTOVATI TOLIKO SKRBNJEJE IN RACIONALNEJE. URBANISTIČNI NAČRT NI PODAL LE KONCEPTNIH REŠITEV ZA NJEGOVO UREJANJE, TEMVEČ JE NA PODLAGI PODROBNE ANALIZE GRAJENEGA PROSTORA PREDLAGAL REŠITVE NA NIVOJU ZEMLJIŠKIH PARCEL, POSEBNEGA POUĐARKA PA SO BILE DELEŽNE PROMETNICE KOT PRIMARNE NOSILKE JAVNEGA PROSTORA, KI NAJ BODO OBLIKOVANE NA PEŠCU PRIJAZEN NAČIN.

9.2

**Luz, D.D.
OPN MOL ID**

OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT MESTNE OBČINE LJUBLJANA IZHAJA IZ DO SEDAJ VELJAVNIH PROSTORSKIH NAČRTOV OBČINE, STROKOVNIH PODLAG RAZLIČNIH PODROČIJ, VREDNOTENJU PROSTORA IN ANALIZI POTREB OBČANOV, ČETRTNIH SKUPNOSTI TER USME- RITEV NOSILCEV UREJANJA PROSTORA.

Z NOVIM ODLOKOM OPN MOL ID SO ODPRAVLJENE POMANJKLJIVosti, ki SPREMLJajo IZVAJANJE SEDAJ VELJAVNIH PROSTORSKIH IZVEDBENIH DOKUMENTOV. PRoučene in v VELIKI MERI UPoštevane so bile tudi NOVE RAZVOJNE POTREBE MESTA, POBODE INVESTITORjev in LASTNIKOV ZEMljišč TER NOVI PREDPISI TER SPOZNANJA TAKO URBANISTIČNE STROKE KOT STROK DRUGIH PODROČIJ, S KATERIMI PROSTORSKI NAČRTovalci tesno sodelujemo, vse to s ciljem, da se zagotovi trajnostno in humano naravnani razvoj v prostoru.

ODGOVORNi PROSTORSKI NAČRTovalec FERDO JORDAN, UDIA
PROJEKTIVNO PODjetje LJUBLJANSKI URBANISTIČNI ZAVOD, D.D.

SOAVTORJI URBANIZEM: FERDO JORDAN, UNIV.DIPL.INž.ARH. / JANJA SOLOMUN, UNIV.DIPL.INž.ARH. / BERNARDA BEVC ŠEKORANJA, UNIV.DIPL.INž.ARH. / NINA BIZJAK KOMATAR, UNIV.DIPL.INž.ARH. /

JAKOB KLEMENČIČ, UNIV.DIPL.INž.ARH. / KATARINA KONDA, UNIV.DIPL.INž.ARH. /

MERY LONČAR, UNIV.DIPL.INž.ARH. / BORUT ŠAJN, UNIV.DIPL.INž.ARH. / JURE ZAVRTANIK, UNIV.DIPL.INž.ARH. / MAJA ZUPAN, PROF. GEOGR. IN SOC. / BRANimir ZVONAR, UNIV.DIPL.INž.ARH. / ALJAŽ BASSIN, ABS.ARH.

KRAJINSKA ARHITEKTURA: KARLA JANKOVIČ, UNIV.DIPL.INž.KRAJ.ARH. /

TINA VERBIČ, UNIV.DIPL.INž.KRAJ.ARH. / PETRA VERTELJ NARED, UNIV.DIPL.INž.KRAJ.ARH.

KOMUNALA: MARKO FATUR, UNIV.DIPL.INž.GRAD. / PETRA PERGAR, UNIV.DIPL.INž.VOD. IN KOM.INž.

PROMET: TOMAŽ BLAŽ, UNIV.DIPL.INž.GRAD. / URŠKA LONGAR, UNIV.DIPL.INž.GRAD. / BOJAN KUMER, GRAD.TEH.

INFORMATIKA: MAG. Tilen Smolnikar, UNIV.DIPL.INž.GEOGR. / ROBERTO DEGAN, UNIV.DIPL.INž.RAČ. IN INFO.

ZUNANJI SODELAVCI: MAG. MARIJA CERKVENIK, UNIV.DIPL.GEOGR. / MAG. BORUT ŠANTEJ, UNIV.DIPL.PRav.

LOKACIJA / LETO NAČRTA LJUBLJANA, SLOVENIJA / 2010

VELIKOST OBMOČJA 271450118 M2

TIp NALOGE OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT - IZVEDBENI DEL

PREGLEDNA RAZSTAVA ZAPS 2011
ZAPS SURVEY EXHIBITION 2011

- 01 STANOVANJSKA HIŠA
RESIDENTIAL BUILDING
- 02 VEČSTANOVANJSKA STAVBA
HOUSING
- 03 POSLOVNA STAVBA
COMMERCIAL BUILDING
- 04 JAVNA ZGRADBA
PUBLIC BUILDING
- 05 NOTRANJA OPREMA
INTERIOR DESIGN
- 06 VRT
GARDEN
- 07 URBANI PROSTOR
URBAN OPEN SPACE
- 08 KRAJINSKA ARHITEKTURA
LANDSCAPE DESIGN
- 09 IZDELAN OZIROMA SPREJET PROSTORSKI NAČRT (OPPN, OPN, DPN)
DRAWN OR ADOPTED SPATIAL PLAN
- 10 ŠTUDIJE, STROKOVNE PODLAGE IN RAZISKAVE S PODROČJA PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA
STUDIES, EXPERT GROUNDWORK AND RESEARCH IN SPATIAL PLANNING

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ SO REDEK PRIMER TVORNEGA SODELOVANJA STROKOVNE JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PRAVNHIH PREDPISOV. MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO JE PREPOZNALO DOBRONAJERNOST IN STROKOVNO ZRELOST OSTRIH PRIPOMO PARTNERSTVA ODGOVORNO DO PROSTORA NA ZAČETNE VERZIJE ZAKONA IN PARTNERSTVO POVABILO K AKTIVNEMU SODELOVANJU PRI PRIPRAVI ZAKONA SODELOVANJE JE VODILO V PRIPRAVO SPREMEMB IN DOPOLNITEV ZAKONA, KI PRESEGajo LOGIKO DOSEDANJEGA TIPIČNO SEKTORSKEGA, NORMATIVNEGA VARSTVA NARAVNIH DOBRIN. KLJUČNEGA POMENA JE VPETOST VARSTVA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ V CELOVITO PROSTORSKO NAČRTOVANJE, KI SE KAŽE V OPREDELITI KOMPLEKSNIH CILJEV ZAKONA, OBLIKOVANJU REŠITEV NA OSNOVI SODOBNIH STROKOVNIH PODLAG, ODPIRANJU MOŽNOSTI ZA DEMOKRATIČNO USKLAJEVANJE INTERESOV PROSTORU IN OPREDELITVI TRAJNO VAROVANIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ KOT PLANSKE KATEGORIJE V OBČINSKEM PROSTORSKEM NAČRTU.

OBETI SPREMEMB V UREJANJU PROSTORA

VPETOST VARSTVA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ V PROSTORSKO NAČRTOVANJE

OHRANJANJE KRAJINE TER OHRANJANJE IN RAZVOJ PODEŽELJA KOT CILJ •

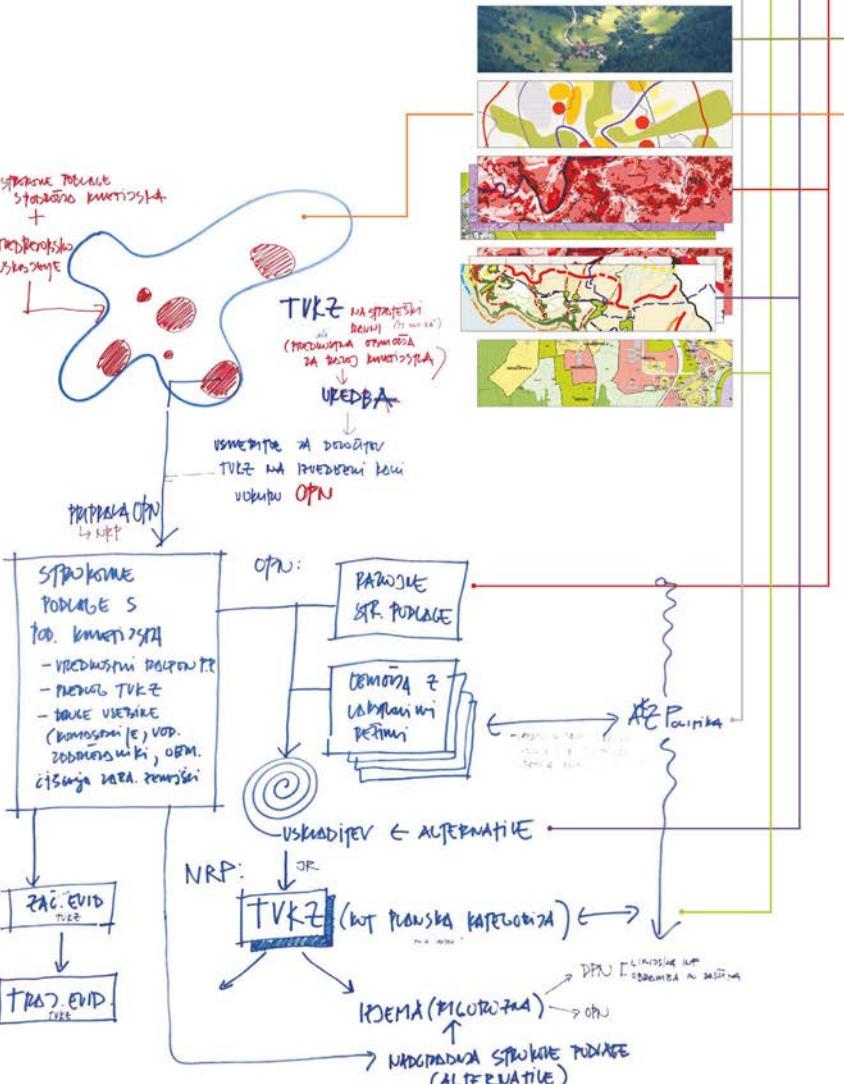
STRATEŠKOST •

STROKOVNE PODLAGE KOT IZHODIŠČE •

USTVARJANJE MANEVRSKEGA PROSTORA ZA USKLAJEVANJE INTERESOV •

TRAJNO VAROVANA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA DOLOČENA V OBČINSKEM PROSTORSKEM NAČRTU •

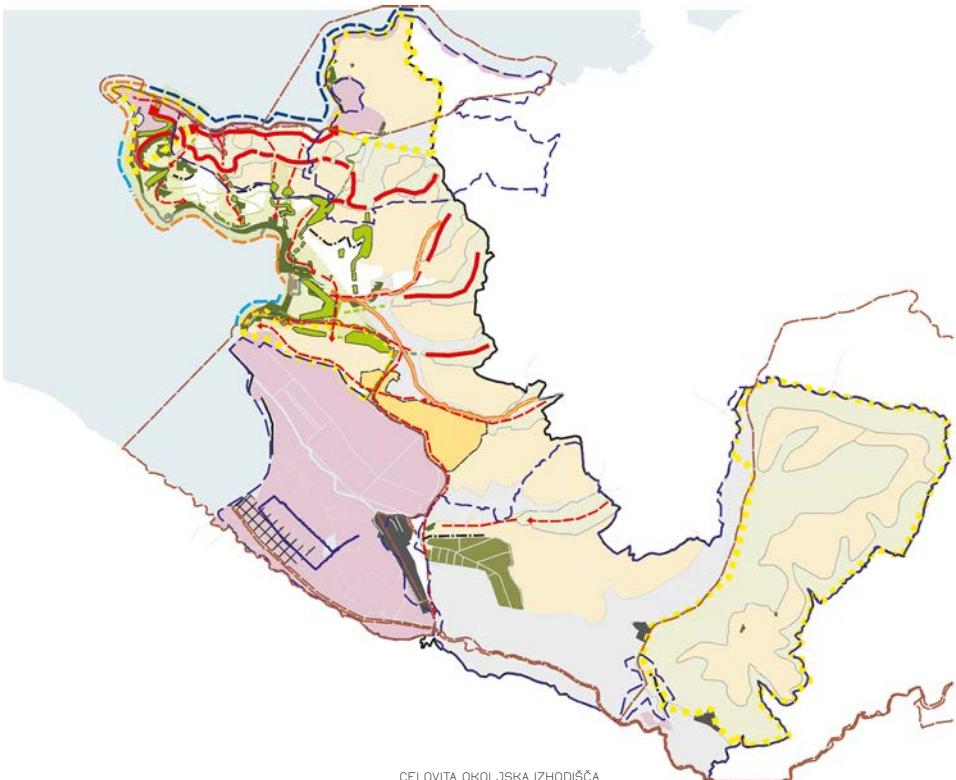
UKREPI •

10.1

ODGOVORNO DO PROSTORA SODELOVANJE STROKOVNE JAVNOSTI PRI PRIPRAVI SPREMEMB IN DOPOLNITEV ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH

SODELOVALNA DELOVNA SKUPINA V SESTAVI DR. ALEŠ MLAKAR, UDICA / IZIDOR JERALA, UDICA / LEON KOBETIČ, UDIG / PROF.DR. ANTON PROSEN / PROF. DR. IVAN MARUŠIČ / DOC.DR. ALMA ZAVODNIK LAMOVŠEK / DOC.DR. ANKA LISEK / MAG. MAJA SIMONETI PRIPRAVLJAVAČ ZAKONA MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

10.2

UPOŠTEVANJE IN USKLAJEVANJE INTERESOV V PROCESU PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA SPREMLJA VRSTA KONFLIKTNIH SITUACIJ, KI SO MED DRUGIM POSLEDICA TOGIH VARSTVENIH SEKTORSKIH IZHODIŠČ IN ODSOTNOSTI CELOVITEGA PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA. IZGNITI SE JIM JE MOG TUDI Z ZAGOTavljanjem ustreznih informacij o prostoru ter vsebinsko usklajenim procesom prostorskega načrtovanja in spremljajočega strateškega ocenjevanja vplivov na okolje. Priprava strokovnih podlag s področja varstva okolja v okviru priprave prostorskega načrta občine Piran izhaja iz predpostavke, da prikaz stanja prostora in sektorska okoljska izhodišča, ki so v skladu z zakonom obvezna podlaga za pripravo in presojo planov na področju urejanja prostora, to omogočajo le delno in je zato smiseln uporabljati tudi analitična prostorsko načrtovalska opravila. Strokovna podlaga gradi na uporabi rezultatov analize ranljivosti prostora in pripravi celovitih okoljskih izhodišč. Izkaže se, da taká analiza omogoča ustrezno predstavo o bolj ali manj občutljivih delih prostora, kakor tudi njegovih posameznih sestavin ter tako omogoča večji manevrski prostor usklajevanja interesov ter objektivnejšo oceno vplivov na okolje. Analiza omogoča nadgradnjo varstvenih sektorskih izhodišč s pripravo konceptualno jasnejših usmeritev za varstvo in razvoj posameznih okoljskih sestavin ter pripravo celovitih okoljskih izhodišč, ki omogočajo učinkovitejše in z varstvom okolja skladno prostorsko načrtovanje.

DR. ALEŠ MLAKAR, UDIKA NIKA CIGOJ, UDIKA STROKOVNE PODLAGE S PODROČJA VARSTVA OKOLJA V OKVIRU PRIPRAVE OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE PIRAN

ODGOVORNI NOSILEC NALOGE DR. ALEŠ MLAKAR, UDIKA
IZDELovalec prostorsko načrtovanje Aleš mlakar s.p.
V SODELOVANJU Z AQUARIUS D.O.O. LJUBLJANA
NAROČNIK OBČINA PIRAN
SOAVTORJI NIKA CIGOJ, UDIKA / LEONIDA ŠOT PAVLOVIČ, UDB / NATALIJA KAMENŠEK, UDB /
LEA TRNOVŠEK, UDB / URŠKA BREGAR, UDIG / SERGEJ HITI, UDIKA / JANEZ RUPREHT, UDIAG
/ JANEZ DREV, UDF / BOŠTJAN PERŠEK, UDIF
LOKACIJA / LETO IZGRADNJE OBČINA PIRAN, SLOVENIJA / 2008
VELIKOST OBMOČJA 46,6 KM2
TIP NALOGE STROKOVNE PODLAGE

10.3

**PROF.DR. LUČKA AŽMAN MOMIRSKI, UDIA
PROF. MARCO VENTURI, UDIA
STROKOVNE PODLAGE ZA DPN ZA CELOVITO
PROSTORSKO UREDITEV PRISTANIŠČA V KOPRU**

AVTORJA URBANISTIČNIH / ARHITEKTURNIH REŠITEV PROF.DR. LUČKA AŽMAN MOMIRSKI,
UDIA / PROF. MARCO VENTURI, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE LASSCAN D.O.O. LJUBLJANA, PNZ D.O.O.
LOKACIJA / LETO IZVEDBE KOPER, SLOVENIJA / 2007-2010
VELIKOST OBMOČJA 780 HA
VODJA IZVAJALCEV DARKO POTOČNIK (PNZ D.O.O.)
KRAJINSKA ARHITEKTURA MAG. MARTA VAHTAR (ICRO D.O.O.)
LUŠKA INFRASTRUKTURA MAG. LILIAN BATELLINO (INŠITUT ZA VODE RS)
VODNOGOSPODARSKE UREDITVE MAG. ROK FAZARINC (INŠITUT ZA VODE D.O.O.)
ZELEZNITSKA INFRASTRUKTURA ANTUN KEZELÉ (SŽ-PROJEKTIVNO PODJETJE, LJUBLJANA D.D.)
CESTNA INFRASTRUKTURA DARKO POTOČNIK (PNZ D.O.O.)
MOSTOVI IN VIADUKTI LEON GRADNIK (PNZ D.O.O.)
GEOTEHNIČNE PODLAGE PROF.DR. JANKO LOGAR (UL FGG)
TIP PROJEKTA STROKOVNE PODLAGE

KOPRSKO PRISTANIŠČE JE FUNKCIONALNO IN PO SVOI PODobi LOČENO OD OKOLIŠKIH MESTNIH OBMOČIJ. ZA NAMEN POVEZOVAVANJA MESTNIH DELOV JE OBLIKOVANA PEŠ IN KOLESARSKA POT, KI POTEKA VSE OD POTNIŠKEGA TERMINALA V KOPRU, OB IN PREKO PRISTANIŠČA, DO SVETILNIKA NA SKRAJNEM ROBU 3. POMOLA. V KOPRSKEM ZALIVU IN Z ZGODOVINSKEGA MESTNEGA JEDRA KOPRA POSTANE RAZVIDNA PETA FASADA OZELENJENIH STREH PRISTANIŠČKIH SKLADIŠČ, KI POLEG OSTALEGA IZBOLJŠUJEJO TUDI TOPLOTNO ISOLACIJO OBJEKTOV IN ZMANJŠUJEJO KOLIČINE ODVEDENE PADAVIDINSKE VODE. POSEBNA URBANISTIČNA IN ARHITEKTURNA NALOGA JE UREDITEV STIČNIH OBMOČIJ KOT JE OBMOČJE NARAVNE VREDNOTE ANKARANSKEGA OBROBNEGA KANALA, KI VKLJUČUJE TRSTIŠČA V DOLŽINI 2,7 KM, ŠIRINI 70 M IN DVE VEČJI MOKRIŠČI. TERASASTO UREJENI OBJEKTI SLEDIJO OBLIKU TERENA, USTVARJajo PRIJETNO KRAJINSKO SLIKO PROSTORA, ZAGOTAVLJajo DOBRO VZDRŽEVANJE YME-SNEGA OBMOČJA, PREDVSEM PA OMOGOČAJO KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE V NEPOSREDNI BLIŽINI PRISTANIŠČA.

10.4

NA URBANISTIČNI DELAVNICI, KI JO JE LETA 2009 ORGANIZIRALA OBČINA M. SOBOTA (MOMS), PRI NJEJ PA SO SODELOVALI PREBIVALCI KRAJEVNE IN ČETRTNE SKUPNOSTI TER MESTNA UPRAVA, SEM SKOORDINIRAL PET STROKOVNIH SKUPIN Z MENTORJI (TRI FAKULTETE: FA LJ / ZORC, FAGG / ŽAUER, FG MB / LOBNIK , REGIJSKO DRUŠTVO ARHITEKTOV DAP / ZRINSKI TER ATELJE OSTANPAVLIN), KI SO ISKALE SKUPNO VIZIJU, A TUDI AVTORSKE REŠITVE ZA OBRAVNANZI PROSTOR (TUKAJ PREDSTAVLJAMO PREDLOG NAŠE SKUPINE). OBMOČJE M. SOBOTE SEVER JE ZA MESTO IZZJEMNO POMEMBNO, SAJ JE CENTRALNO IN ROBNO, URBANO IN NARAVNO, DEGRADIRANO IN ZELENO HKRATI. TIK OB SREDIŠČU SE JE NAMREČ OHRANIL VELIK TERITORIALNI REZERVAT, KI PREDSTAVLJA NOTRANJI POTENCIJAL MESTA (TAKO V ZEMLJISKEM, KRAJINSKEM, MORFOLOŠKEM, STANOVANSKEM, PROMETNEM, REKREACIJSKEM... SMISLU), ODPRT ZA UMEŠČANJE ODSOTNIH MESTOTOVRNIN VSEBIN. DEGRADIRANO OBMOČJE (OPUŠČENI INDUSTRIJSKI OBRATI, VRTNARIJA, VOJAŠNICA...) SMO PRESTRUKTURIRALI IN REURBANIZIRALI, TOREJ CELOVITO IN TRAJNOSTNO "RECIKLIRALI". VZPOSTAVILI SMO PROMETNO OGRODJE OZ. KRIŽ (NOTRANJI "CARDI IN DEUMANUS"), KI SE NAVEZEVUJE NA OBSTOJEČO PROMETNO MREŽO IN JO NAREDI PRETOČNO IN S TEM USTVARILTI ŠTIRI ČETRTI OZ. KVARTIRJE Z MEŠANO RABO (MORFOLOŠKE, FUNKCIONALNE, PROGRAMSKE ENOTE: 1. UNIVERZA S CAMPUSOM IN MEŠANE JAVNE INSTITUCIJE; 2. OBMOČJE (PRETEŽNE) STANOVANJSKE GRADNJE TER PARKA S STARIM MLINOM; 3. OBMOČJE KULTURNIH IN MEŠANIH PROGRAMOV; 4. ZGOŠČANJE IN UREDITEV OBSTOJEČE POZIDAVE PO LENDAVSKI. / PRI SNOVANJU CELOTE SMO ISKALI NOTRANJE POSEBNOSTI T.I. PROSTORSKEGA JEZIKA, SAJ TAKO STRUKTURIRIRANE IN OBLIKOVANE AMBIENTALNE SEKVENCE PROSTORU DODAJAJO GLOBINO, PREPOZNAVOST, IDENTITETO IN SLIKOVITOST (KOT N.PR. OSNA NAVEZAVA GALERIJ IN UNIVERZE NA HISTORIČNI, SREDIŠČNI GRAD). POSEBNO POZORNOST SMO NAMENILI TUDI RITMIČNEMU, PROPORACIONALNEMU LOCIRANJU ODPRTIH PROSTOROV OBMOČJA (TRGOV, ULIC, PARKOV, IGRIŠČ...), KI PREDSTAVLJAJO VEZIVO MESTA. LINEARNI VODOTOK LEDAVE SMO MESTOMA OSVOBODILI IZ UTESNJENE STRUGE TER GA S PROCESOM RENATURACIJE PRIBLIŽALI MESTU. VSE PREDLOGE SMO OPREDELILI TUDI V SMISLU FAZNOSTI IN PRIORITET. PREDLOGI Z DELAVNICE BODO PREDSTAVLJALI STROKOVNE PODLAGE ZA IZDELAVO OPPN.

ALEKSANDER S. OSTAN, UDIA DELAVNICA M. SOBOTA SEVER

PROJEKT URBANISTIČNA DELAVNICA LENDAVSKA SEVER V MURSKI SOBOTI
MENTOR ALEKSANDER S. OSTAN, UDIA
UDELEŽENCI TOMAZ EBENŠPANGER / BENJAMIN HAFNER /
STAŠA GABER / ČRTOMIR JUST / MARTINA MALEŠIČ
SODELCI SAŠA ARACKI / PETER PRINČIĆ
LOKACIJA / LETO MURSKA SOBOTA, SLOVENIJA / 2009
VELIKOST OBMOČJA 36 HA
TIP PROJEKTA ŠTUDIJE STROKOVNE PODLAGE IN RAZISKAVE
NA PODROČJU PROST. NAČRTOVANJA

10.5

DA BI PRIDOBIL STROKOVNE PODLAGE ZA IZDELAVO OPPN, JE NAROČNIK V SODELOVANJU Z MOL IN ZAPS LETA 2009 ORGANIZIRAL JAVNI URBANISTIČNI NATEČAJ ZA REŠEVANJE OBMOČJA OPUŠČENEGA KAMNOLOMA, SEPARACIJE IN ASFALTNE BAZE V PODUTIKU NA OBROBU LJUBLJANE. PREDLAGAKI SMO ZGOŠČANJE RAZPRŠENE SUBURBANIZACIJE IN HKRATNO REURBANIZACIJO DEGRADIRANEGA OBMOČJA, SAJ MORA LJUBLJANA KOT »SHRINKING CITY« SVOJE URBANE POTENCIALE ISKATI V PREOBRAZBAH PREDVSEM ZNOTRAJ MESTA, BISTVENO MANJ PA V OGROMNIH ŠIRITVAH S POVPREČNIMI STANOVAJNSKIMI NASELJI V RAZPRŠENO INDIVIDUALNO GRADNJO. PRESTAVLJENI PROJEKT NA CELOVIT NAČIN REŠUJE KOMPLEKSNO, HETEROGENO URBANISTIČNO LOKACIJO, KI JO LAHKO RAZDELIMO NA TRI SKLOPE: 1. MEHKA, TOPOGRAFSKA ZAPOLNITEV ŠKOLJE KAMNOLOMA NA VRHU; 2. SODOBNA PRENOVA OBSTOJEČE TEHNIČNE DEDIŠCINE V SREDINI TER 3. KONTEKSTUALNA URBANA POTEZA »ZADRGE« NA KOTI NASELJA PODUTIK. KONCIPIRALI SMO PRETEŽNO STANOVAJNSKO NASELJE Z DODANIMI MEŠANIMI JAVNIMI PROGRAMI, KI STANOVALCU NUDIJO KOMPLEMENTARNE VSEBINE: BIVANJE V BLIŽINI URBANEGA SREDIŠČA, PA HKRATI V NARAVI; URBANEM NASELJU, PA HKRATI V LASTNI HIŠI, V GOSTI URBANI POZIDAVI, KI PA JE POLNA PARKOV, IGRISČ IN ZELENJA; V VELIKI SODOBNI URBANIM ZASNOVI, A S ČLOVEŠKIM MERILOM IN HISTORIČNIMI REFERENCIAMI; V SKUPNOST Z ULICO, A V VOJO HIŠO; K PREVOZOM Z JAVNIMI SREDSTVI, A TUDI Z LASTNIM AVTOM; V ENERGETSKO VARČNE HIŠE, OGREVANE Z OBNOVLJIVIMI VIRI; PROMET Z GARAŽAMI SMO SKRILI POD ZEMLJO, NA POVERŠINI PA SMO OBLIKovali MREŽO JAVNIH PROSTOROV (ULIC, TRGCEV IN PARKOV) KOT VEZIVO SKUPNOSTI. ČEZ TERASE HIŠ, KI INAJO LE ENO FASADO, SMO SPUSTILI ZELENJE, JIM VGRADILI MIREN NOTRANJI ATRIJ TER RAZGLEDNO ZUNANJO TERASO. V FOKUSU AMFITEATRA SMO ZASNOVALI ODPRT NARAVNI PROSTOR Z VODNO POVERŠINO, PRENOVILI SMO TEHNIČNO DEDIŠCINO Z DOMINANTnim STOLPOM, KI JE POSTALA NOSILEC JAVNIH PROGRAMOV. SPOD AJA NIVO PODUTIKA SMO UMESTILI ŠE VEĆJI URBANI TRG, JAVNI PARK IN ŠPORTNA IGRISČA. NASELJE SMO ZASNOVALI Z OBNOVLJIVIMI VIRI, VEČKRATNO UPORABO VODE TER Z INTEGRALnim INTELIGENTNIM KRMILJENJEM, GRADIVA PA SMO IZBRALI V SKLADU S PRINCIPI GRADBENE BIOLOGIJE.

ALEKSANDER S. OSTAN, UDIA KAMNOLOM V PODUTIKU

ODGOVORNI PROJEKTANT ALEKSANDER SAŠA OSTAN, UDIA
PROJEKTIVNO PODJETJE ATELJE OSTAN PAVLIN, D.O.O.
SOAVTORJI LOUIS BARCON, DESAG / LEA PREZELJ, UDIA /
PETER PRINČIČ, UDIA / BARBARA ŠKRABA, ŠTUD.ARH. /
JANJA LUŽNIK, UDICA
Lokacija / leto izdelave podutik, ljubljana, slovenija / 2009
Velikost območja 46610 m² (ožje območje) / 60000 m²
Tip projekta študije, strokovne podlage in raziskave

SLOVENSKA ARHITEKTURA IN PROSTOR 2011

Izdala / Published by

Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije
Vegova 8, 1000 Ljubljana, Slovenija

ISSN 2232-4046

Vse pravice pridržane. / All rights reserved.

Katalog / Catalog © 2011 ZAPS

Teksti / Texts © Andrej Goljar, Mika Cimolini,
Ana Struna Bregar

Lektoriranje in prevodi /

Proofreading & translations Veris d.o.o.

Slikovni material je delo in last arhitektov. Dela so zaščitena z
Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah ter so objavljena z
dovoljenjem avtorjev.

/ Photographs and other material are work and property of
architects if it is not listed otherwise. Works are protected with
Act on Copyright and Related Rights and are published with
permission of authors.

Uredili / Editors Ana Struna Bregar, Mika Cimolini

Pri projektu so sodelovali Barbara Pungerčar,

Kristina Dešman, Katarina Klepec

Oblikovanje / Design Kabinet o1

Tiskarna / Printing Littera Picta d.o.o.

Naklada / Print run 300 izvodov

Katalog je izšel ob pregledni razstavi članov Zbornice za
arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) in podelitve stroko-
vnih priznanj za največje dosežke na področju arhitekture,
krajinske arhitekture in prostorskega načrtovanja 2011. / The
catalog is published at the exhibition of the completed works of
members of the Chamber of Architecture and Spatial Planning
of Slovenia and the awarding of professional recognition for
the greatest achievements in architecture, landscape architec-
ture and spatial planning 2011.

ZAPS ne odgovarja za vsebino avtorskih predstavitev projektov.

/ ZAPS bears no responsibility for the content of the presenta-
tions of the projects.